

El setmanari de més difusió de Catalunya

Catalunya Cristiana

"La vida de pregària i de contemplació consisteix simplement a realitzar la presència de Déu en el fons del nostre ésser, en el fons de tot ésser, i al mateix temps, més enllà de tots els éssers, més enllà de tot el que és interior i de tot el que és exterior. Contemplació i pregària són la respiració mateixa de l'ànima de l'autèntic deixeble de Jesús, i ho són ja en tot home que ha reconegut la seva vocació d'home." Henri Le Saux

Director:
Joan E. Jarqué i Jutglar

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

Any V N.º 231

Setmana del 26 de febrer al 3 de març del 1984

50 Ptes.

Dos-cents sacerdots catalans han analitzat a fons el nou Codi de Dret Canònic.

Pàg. 13

Les manipulacions genètiques enfronten la ciència i la religió als Estats Units.

Pàg. 14

El vídeo s'imposa com a eina didàctica. Catalunya és pionera en aquest camp.

Pàg. 23

Entrevista amb el pare Manuel Mola, compositor, organista i pedagog musical.

Centrals

La Conferència Episcopal Espanyola inicia una nova etapa

MADRID.— Aquesta setmana s'ha reunit a Madrid, en sessió plenària, la Conferència Episcopal Espanyola, per tal de, entre altres assumptes de l'ordre del dia, elegir les persones que han d'ocupar llocs al si de l'òrgan directiu de l'església espanyola.

La trobada, com ja succeï en altres ocasions, merescué una certa expectació en els mitjans de comunicació social, en general, poc preparats per tractar la notícia i els fets religiosos. La pressumpta dicotomia entre una suposada tendència dretana i una altra de més "progressista", omplí bastant paper i ocupà espais radiofònics i televisius. La ignorància d'uns i la intenció, almenys sospitosa, dels altres, fa que el tractament donat a la

notícia no sigui, ni de bon tros, el més escaient. Les dades essencials que configuren un esdeveniment eclesial no poden mesurar-se amb simples paràmetres polítics. No en va la Conferència comença amb la invocació de l'Esperit Sant.

Tot això no es desdii del sentit que hem atorgat al títol d'aquesta notícia: "La Conferència Episcopal Espanyola inicia una nova etapa". Una nova etapa que es correspon amb els canvis socio-polítics del país, amb la nova presència de l'Església en una situació oficialment aconfessional i laica, i amb la indefugible responsabilitat de proclamar, contra vent i marea, l'Evangeli de Jesucrist i el Magisteri de la seva Església.

La bicicleta del Papa regalada a CC

Està exposada a l'aparador de la llibreria "ADC", carrer Comtal, 27, de Barcelona. Esperem que promogui, fent-nos ressò del desig del Sant Pare, una acció popular dels cristians en suport del nostre setmanari.

Afinant

Bledes assolellades

Que en un país de més de 160 milions d'habitants hi hagi un tant per cent d'estràfqlaris suficient per convertir en un èxit comercial les nines col-i-flor, passi! Però caldria almar-se si ho esdevingués en el nostre, que no arriba als 40. Volem creure —optimistes— que serà un fracàs rotund car altrament hauríem de dubtar de la salut mental del nostre país.

Admira, per tant, que un diari de Barcelona, que creiem progressista i més inclinat a afavorir el rearmament moral propugnat des de les altures, publicqués diumenge passat com a notícia de primera plana, l'arribada a casa nostra de les Pepes (no de deu cèntims, sinó de tres mil duros) dedicant-li d'escreix, un reportatge de plana sencera amb publicitat inclosa de la casa que les ven.

Quan en el nostre món cada dia moren 100.000 persones de fam, quan la natalitat davalla d'una manera alarmanant a Catalunya, fa escriuixir que es fomenti l'adopció d'aquestes nines, pagant quinze mil pessetes i amb la promesa solemne d'amor etern! Realment a aquests pares-mares se'ls hauria de lliurar un certificat de bledes assolellades.

Joan E. Jarqué i Jutglar

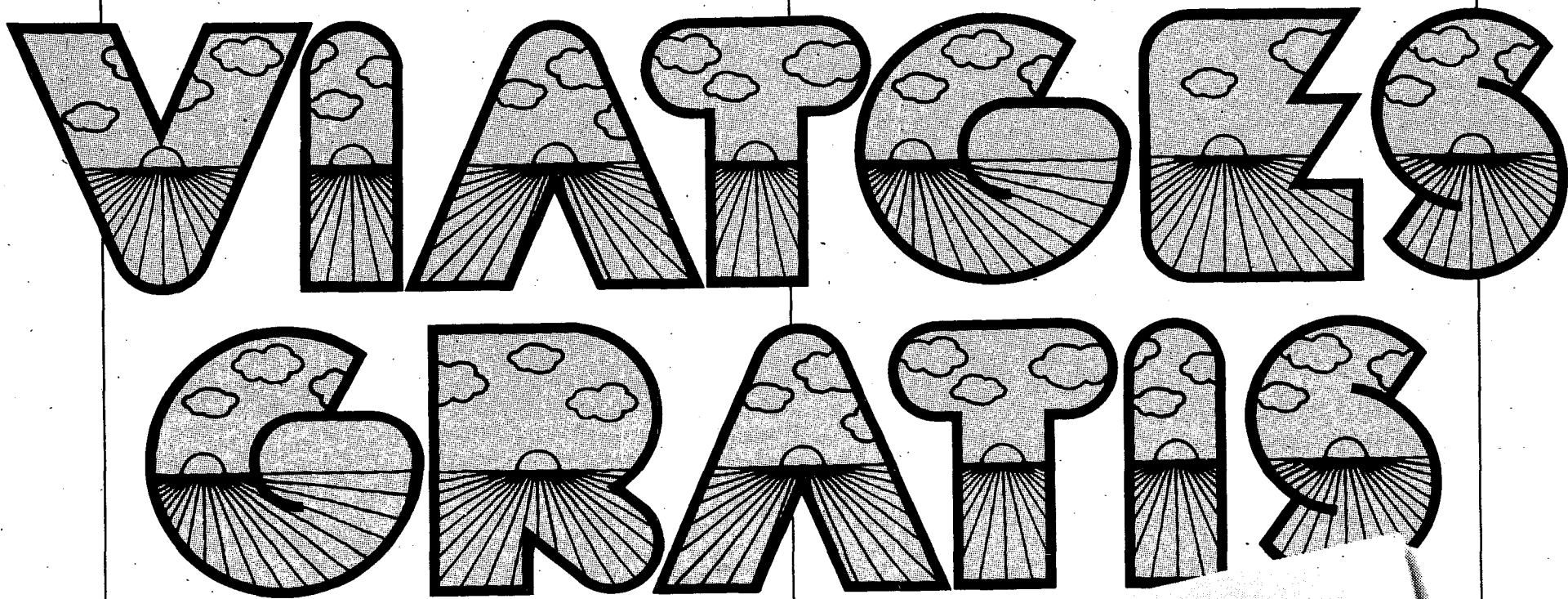

BANCA CATALANA
 BANC INDUSTRIAL DE CATALUNYA
 BANC INDUSTRIAL DEL MEDITERRANI
 BANC DE BARCELONA

Si té més de 60 ANYS té molt de guanyat.

Fins el
13%
 d'interès anual.

Si és jubilat
 li complementem
 la pensió.

No es tracta de cap rifa! Ni tampoc no els haurà de pagar a terminis. Es tracta de viatges segurs, de franc i de seguida. L'Estalvi Tercera Edat li permet de realitzar el somni de la seva vida: viatjar de franc, fins i tot a l'estranger. Sense despendre els seus estalvis.

Per a nosaltres, la Tercera Edat es la primera.
 I ho demostrem cada dia.

A. B. E. Nº 14.654

INTERMARCO

Editorial

L'Església espanyola en conferència

Aquesta setmana tots els bisbes d'Espanya han estat reunits a Madrid per a l'assemblea plenària de la Conferència Episcopal que els agrupa. Aquesta assemblea plenària ha estat precedida d'una certa expectació en els ambients eclesiàstics, expectació de la qual s'ha fet ressò la premsa especialitzada. La raó ha estat que enguany s'havien de renovar quasi tots els càrrecs de la Conferència i, sobretot, s'havia d'elegir (o reelegir) el president. Ara ja sabem que monsenyor Gabino Díaz Merchán, arquebisbe d'Oviedo, ha estat reelegit per un nou trienni.

A vui voldriem fer una reflexió que creiem que s'imposa davant precisament d'aquella expectació ja esmentada i, sobretot, arran de certs comentaris que s'han fet sobre l'existència de tendències en l'episcopat i les etiquetes que es distribueixen alègrement entre els bisbes, els noms dels quals "sonen" per a un o altre càrrec.

Com ha dit molt bé monsenyor Sebastià, secretari de la C.E.E. (càrrec que per cert no es renova enguany), seria ingenu no reconèixer que cada bisbe és susceptible de ser classificat en una categoria o altra atès el seu temperament, la seva formació, la seva experiència i, fins i tot, la seva manera d'entendre i de portar el govern de la seva diòcesi; però aquestes categories encaixen malament en les que son d'ús corrent en el món de la política, i voler reduir-les o equiparar-les a aquestes és falsejar les coses. Els bisbes, en general, tenen un gruix tant considerable d'interessos comuns —la difusió del missatge evangèlic, la fidelitat al magisteri col·legial sancionat pel Papa, el bé espiritual dels fidels encomanats— que les diferències de tarannà, sense ser menyspreables, són secundàries; i en concret, pel que fa a l'aplicació d'aquests grans principis avui i a casa nostra tots tenen una comuna voluntat, exposada en més d'un document, d'aplicar amb valentia i a fons l'esperit del Concili Vaticà II i les orientacions pastorals donades pel Papa, sempre seguint el Concili, en la seva recent visita a les nostres Esglésies.

Heus ací pel que fa als bisbes. Però també pel que fa a la mateixa naturalesa de la Conferència creiem que cal advertir de criteris que s'insinuen subtilment, deformant-la, quan es tracta de valorar-la o ponderar-la. La Conferència Episcopal no és una mena de Parlament eclesiàstic (no és una super-diòcesi) ni el seu president una mena de bisbe suprem o de president de govern i els presidents de les comissions uns ministres. Un passat verticalista, no sols en allò polític sinó també en el terreny eclesiàstic (recordeu l'Acció Catòlica), ha marcat profundament el catolicisme espanyol i ens costa desempallegar-nos-en. La Conferència és el que és. Molt poca cosa i molt important. És una ocasió excel·lent per tal que els bisbes d'un mateix país posin en comú llurs punts de vista, llurs experiències pastorals, s'ajudin fraternalment en llur missió pastoral pròpia i irrenunciable, i plantegin d'una manera comuna i coordinada els problemes que demanen un tractament general. Però no cal oblidar que l'Església catòlica és episcopal, és a dir que existeix plenament en els fidels reunits al voltant del seu bisbe, en comunió amb tots els bisbes del món pel ministeri del bisbe de Roma.

L'Església contra els mitjans de comunicació?

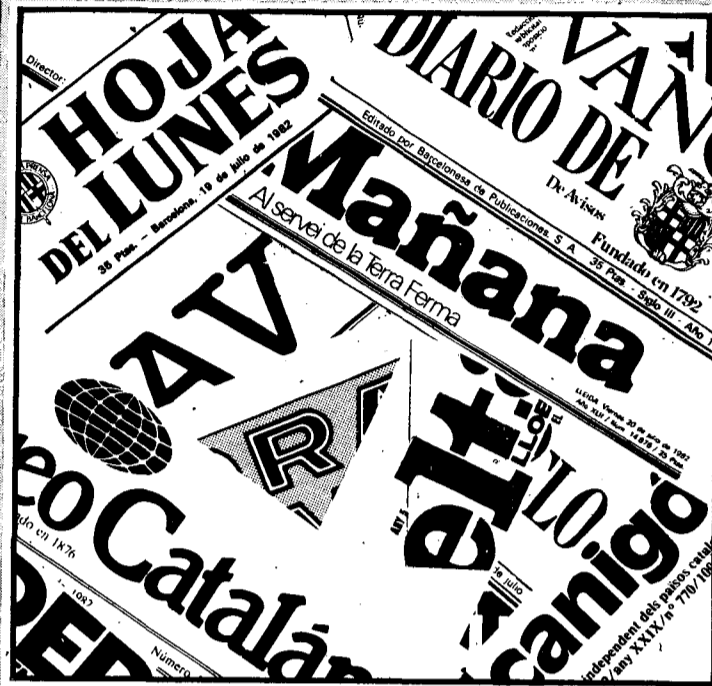
Al principi era el Verb. I el Verb s'ha fet cassette-vídeo. I l'Església té por del Verb... Serà bo reflexionar seriosament sobre la capacitat dels homes de l'Església, clergues o laics, per utilitzar les modernes formes de comunicació per la qual cosa, en la majoria dels casos estan mal preparats. Amb algunes excepcions, senten, cara als mitjans de comunicació, una certa aversió.

La raó és doble. L'Església tem el to espectacular i agressiu, el contingut comercial i immediat, que caracteritza tots els mitjans de comunicació. La personalització excessiva de la informació-espectacle i el costat superficial de la cultura mediàtica repugnen els qui per ells el missatge és, de natural, universal i profund, ultrapassant a aquell que l'expressa. I, que a més, és radicalment oposada als valors del diner, de la publicitat, del vedetisme, dels mirallets i les futeses, de la biga a l'ull i del proselitisme. L'augment de l'índex d'escolta no és decididament un criteri evangèlic.

Segona raó: els bisbes, els preveres, els responsables laics, estan acostumats a una comunicació tradicional, és a dir amb cara humana: la trobada personal, l'homília, la discussió pacífica, la recerca en comunitat. Els "esdeveniments", per a ells, sempre són fruit de llarga maduració: les encíclics, els documents adoptats per un Sínode o una Conferència episcopal les cartes publicades per tal o qual responsable de l'Església. N'hi ha prou obrint "La Documentació catòlica" per mesurar la riquesa i la complexitat d'un missatge evangèlic adaptat a la nostra època, però irreduïble a les formes simplistes de la comunicació moderna.

Irreduïble? ¿Vol dir això que l'Església ha de quedar deliberadament al marge de l'univers dels mitjans de comunicació? Això seria marginar el seu missatge, cada vegada més, fins a apartar-la completament del seu "públic" que és, senzillament, la humanitat d'avui. I els homes d'aquest final de segle reben llur informació dels diaris, dels anuncis, de la ràdio i de la televisió —fins i tot els murs d'imatges i el video-cassete domèstic— més enllà de les fronteres dels Estats i de les barreres institucionals. Si ella és "del món", ha d'estar present al cor d'aquest univers que li fa por.

La regla de joc, cal subratllar-ho, li és imposada. Com és també imposada a tots els responsables del nostre temps: governants, dirigents locals, dirigents

d'empresa, representants sindicals, animadors d'associacions, etc. La comunicació social obeeix avui dia a regles que és important conèixer i respectar, guardant en l'esperit una veritat ben senzilla: els "mèdiats", com llur nom indica, no són més que mitjans, eines, que són molestos pels que no saben servir-se'n. La por o la ignorància de les tècniques de comunicació llura totalment el qui les utilitza a les dràstiques exigències dels professionals, als paranyes dels manipuladors, als capricis de la moda als excessos del cercle mediàtic.

Conquerir aquesta llibertat reclama esforços, com esforços exigeix qualsevol aprenentatge. Començant pel mateix camp del llenguatge. Massa sovint, els cristians usen entre ells un argot que impedeix "fer passar el missatge" més enllà d'un cercle d'iniciats, que es va estrenyent. Un recent sondeig del periòdic "La Vie" revela que el 43 per cent dels francesos d'avui no han llegit mai l'Evangeli, i que el 81 per cent és incapaç d'esmentar-ne una sola frase.

Quants homes als quals l'Església té la missió d'anunciar la Bona Nova ignoren el que és la Pentecosta, l'Eucaristia, la penitència, un diaca o un sagrament? ¿Què vol dir per ells, la missió o la comunió? Parlant-los de "pastoral dels emigrants", del "pluralisme dels projectes de vida", de les "vivències del món obrer", o d'aquesta "secularització de la societat moderna" que "tant interpel·la la catolicitat", confina a l'hermetisme. I caldrà esmentar encara aquests curiosos neologismes darrera els quals l'Església so-

vint s'empara, en els quals el comú dels mortals no pot fer més que buscar-ne el sentit en el diccionari: conscienciar, fer Església, retorn a les fonts, ser apel·lant, etc.

Segona exigència (i encara n'hi ha d'altres): la rapidesa i la simplicitat del llenguatge. Cal recordar algunes frases del cardenal Lustiger, a la TV, amb motiu del rayllí París-Dakar: més eficaces que tots els ampullosos discursos sobre la societat de consum i l'ajuda al Tercer Món, les seves paraules d'un minut marcaren l'opinió. Utilitzà a propòsit el mot de paràbola: l'exemple ve de lluny...

Els representants de l'Església, de la base o de la jerarquia, seran cridats a difondre llurs informacions, o senzillament a donar llurs avisos, cada vegada més sovint, al ritme de la diversificació dels mitjans. I és urgent que n'assimilin les tècniques per aprofitar de la millor manera aquesta explosió de la comunicació social, la qual pot ser, des d'aquesta òptica, un benefici o una sort per a l'Església. Alguns centres diocesans d'informació ho saben bé, i han après a utilitzar les ràdios lliures.

Figures tan diverses com Joan Pau II, Sor Emmanuelle, Lech Walesa o Helder Câmara, saben aprofitar les lleis de la comunicació. Si el seu missatge "passa", ens hauria de saber greu? ¿I si les cartes de sant Pau haguessin pogut ser transmèses per l'Agència France-Press? ¿I si el sermó de la muntanya hagués pogut ser retransmès per satèl·lit a totes les televisions del món?

Bernard Lecomte
("La Croix")

Catalunya
Cristiana

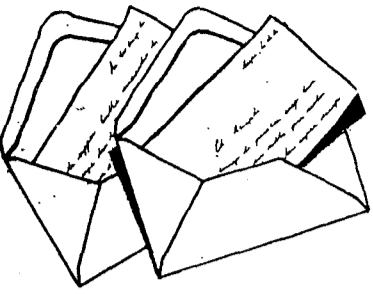
Edita: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.
Redacció i Administració C/. València, 244, 2.º Barcelona-7. Tels. 215/2739 - 2805 - 2433
Publicitat: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.

Subscripció anual: 2.500 pts.

Impressió: Promotora de Publicacions Periòdiques i d'Arts Gràfiques, S.A.L. Dipòsit Legal: B-14387-1979

Difusió
controlada
per O.J.D.

Per tant, complir amb el ritual, amb la litúrgia, és sols una part del ser Cristià-Catòlic, això no vol dir que molts no ho hagin entès així, o bé per ignorància o bé per mala fe.

Francesc de P. Cardoner
i Blanch

☆☆☆

Què vol dir ésser "catòlic practicant"

En el seu apunt "Des de la fe" del Full Dominical proppassat, en parlar dels cristians "no practicants" diu que "són els que no van a Missa" i no hi estic d'acord.

La nostra Església és Cristiana-Catòlica, detall aquest últim que cal especificar, no ometre, per ser més exacte i considerar-se realment practicant de les ensenyances del Crist. Aquest problema ja es va debatre en el segle IV i fou fermament defensat per sant Pacià en una de les seves cartes conegudes.

Per la meua part mai no he entès així ni se m'ha ensenyat, tinc 54 anys, que ser catòlic és complir sols amb els sacraments; dir-se catòlic (no cristià) practicant, no fa sols referència al compliment del ritual o de la litúrgia catòlica: anar a missa, complir amb els sacraments, etc., sinó que, conseqüentment, portar una "vida" cristiana inspirada en el que ens va ensenyar el Crist, o sigui en la teoria i en la pràctica.

Si agafem el diccionari Fabra ens dirà que **practicant** és el que practica, i el que **practica** el que posa en pràctica quelcom après i, també; l'oposat al que és teòric.

Llei natural i magisteri de l'Església

Em sembla bastant fort que a l'article "Cristianisme i moral sobrenatural" del n.º 227 es digui que no es pot invocar la moral natural, ja que no és una, i es conclouï que l'única explicació d'aqueixa invocació és el desig d'imposar-la, per part d'alguns sectors.

Dedicant una mica de temps, em sembla que podrien trobar-se bastants textos del Magisteri oficial de l'Església a favor de la llei moral natural i de moltes de les seves conseqüències. Per ser breu em limitaré a dos.

El primer és l'encíclica "Pacem in terris" de Joan XXIII. Sencerà. A la introducció (núms. 5, 6 i 7) es parla de la llei natural com el fonament de tot el que s'ensenyarà a l'encíclica sobre moral social (que és bastant, per cert), i s'addueix el testimoni de Sant Pau, ben conegut (Rom. 2, 15). I, per exemple, al núm. 28 es diu que els drets i deures enumerats fins aquest moment tenen en la llei natural el seu origen i la seva força.

El segon és l'encíclica "Humanae vitae" de Pau VI, el núm. 4 de la qual diu que cap fidel voldrà negar que al magisteri de l'Església correspon interpretar també la llei moral natural: "és, efectivament, incontrovertible —com tan-

tes vegades han declarat els nostres predecessors— que Jesucrist, en comunicar a Pere i als apòstols la seva autoritat divina i en enviarlos a ensenyar a tota la gent els seus manaments, els constituïa en custodis i intèrprets autèntics de tota llei moral, és a dir, no solament de la llei evangèlica, sinó també de la natural, expressió de la voluntat de Déu, el compliment fidel de la qual és igualment necessari per salvar-se".

Sembla lògic que un cristià que busqui la veritat es recolzi en l'ensenyament explícit oficial de l'Església. I sembla aventurat dir que, si ho fa, només pot ser pel desig d'imposar quelcom als altres. Sembla un judici prou trist. Potser que hi hagi cristians que vegin en el Magisteri una base sòlida de la veritat i que, a l'hora, els repugni imposar res a ningú. Jo desitjaria comptar-me entre ells.

Carles Lorenzo i Landa

N. de R. Es publicaran, preferentment, les cartes escrites a màquina a doble espai i d'una extensió, màxim, d'un foli. La Redacció no es compromet a retornar les cartes no publicades ni a contestar-les particularment.

Racó d'amics de Catalunya Cristiana

No pot desaparèixer "Catalunya Cristiana"

Ara que els mitjans de comunicació ens bombardegen per tots costats amb tanta immoralitat i atacant sense cap escrupol la religió cristiana i posant en ridícul les persones de més dignitat, no podem quedar amb els braços creuats, sinó que cal lluitar aferrissadament. I una manera de lluitar és que no desaparegui un setmanari de tanta categoria professional com és "Catalunya Cristiana", perquè el puguem anar llegint com hem fet fins ara. Cal que tots hi aportem el nostre granet de sorra, xic o gros, que tot és important.

No és que en dir això jo sigui rica econòmicament; al contrari, sóc una dona treballadora que visc del nostre pa de cada dia, guanyant-me el necessari per menjar.

Una subscriptora

Suport a "Catalunya Cristiana"

Rebuda la vostra circular sobre la situació econòmica de C.C. i convençut de la importància de la premsa, i que si no la protegim els catòlics no ho faran els ateu o indiferents, us acompanyo un taló.

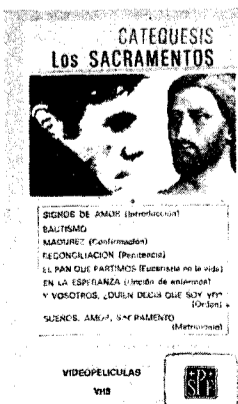
Junt amb la felicitació nadalenca a un col·legi d'ensenyament de monges, els feia saber que les havia subscrit a C.C. per un any, al meu càrrec, perquè em semblava que els plauria poder llegir-la cada setmana. Ho han agraït molt. Repeteixo que crec necessari el contacte amb premsa cristiana i protegir-la. Es un deure social.

ORIM

San PABLO FILMS
Lloguers i venda de

VIDEO

Temes: Bíblics, religiosos,
socials, cinema familiar i
temes humans

Avda. Catedral, 4. Tel.: 310 12 54.
Barcelona-2

IV PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Dates: Del 7 al 18 de maig.

PREU: En principi cal comptar unes 140.000 ptes. que comprenen:

PENSIO COMPLETA: de tots els dies.

VIATGE EN AVIO: anada i tornada.

AUTOCAR: durant tota la ruta per Terra Santa.

PREU D'ENTRADA a tots els llocs visitats, i desplaçaments amb taxi, aeri, vaixell, etc.

ASSEGURANCA A TOT RISC per a tots els pelegrins.

TRAMITACIO DE VISATS

TAXES D'AEROPORT

ITINERARI: Les tres regions de la Palestina dels temps de Jesús: Galilea, Samari i Judea.

VISITANT: Cesarea marítima (zona romana i zona croada), Haifa, Santuari del Carmel, St. Joan D'Acra, Cafarnàum, Benauncances, Tabgha, Corozaim, Natzarat, Primat de Pere, Tiberíades, Mont Tabor, Riu Jordà, Sebastia, Nablus, Pou de la Samaritana, Abugoix, Jerusalem.

DES DE JERUSALEM, sortides a: Betlem, Betània, Betfagé, Hebron, Heròdiem, Ein Karim, Jericó, Mar Morta, Qumram, Ein Guedi i Massada.

A JERUSALEM: Sant Sepulcre i Calvari, Sant Cenacle, Hort de Getsemani, Via-Crucis, Litòstrotos, Església de les Nacions, Mesquites d'Omar i de l'Acça, etc.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

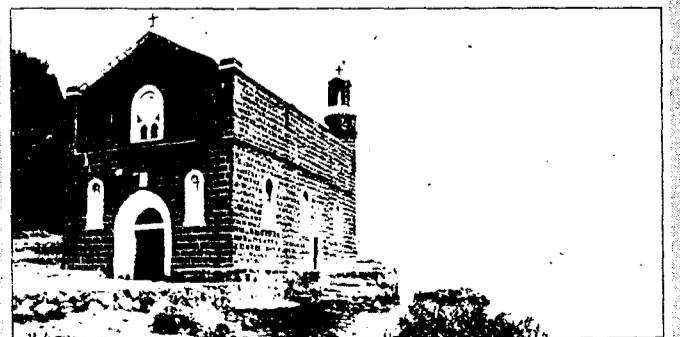
Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarque i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

Par informació i inscripcions: "CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on. Barcelona-7.
Tots els dimecres i dijous, de 9 a 1 i de 4 a 7. (Srta. Maria Figueras). Tels. 215 37 50 - 27 39 - 27 84 - 28 05.
La inscripció és oberta. PLACES LIMITADES. Reservat el dret d'admissió.

Catalunya

42 comerços sancionats per la Generalitat

Quaranta-dos comerços dels dos-cents onze que el propassat estiu incumpliren a Barcelona i les comarques del seu voltant, la llei de rebaixes i foren expedientats pels inspectors de la Generalitat, han infringit de nou la legalitat en la campanya de gener. La majoria són tendes de peces de confecció o sabateries que no han col·locat en els articles els dos peus, l'original i el rebaixat.

A aquests reincidents els noms dels quals no es donaran a conèixer, se'ls aplicaran les multes previstes en la llei de vendes especials que van de les cent mil pessetes als deu milions, segons les característiques de l'establiment i la gravetat de la infracció. Als altres expedientats de l'estiu del 1983 "probablement se'ls sobreseurà l'expedient ja que han mostrat propòsit d'esmena", segons ha manifestat a aquest diari Pere Carbonell, director general de Comerç Interior.

En el període de rebaixes

que està a punt de concloure, la Generalitat ha inspeccionat durant el mes de gener 700 establiments i aixecat 367 actes, de les quals 124 suposen un incompliment de la llei. Comparant les xifres d'irregularitats dels passats estius i les de la present campanya respecte al total de comerços inspeccionats, s'observa una disminució dels infractors que llavors arribaven a la meitat i ara només a una tercera part.

☆☆☆

Augment espectacular del consum de drogues i delictes derivats

El consum de drogues és un dels factors que indueixen a delinquir. 434 detinguts el 1982 per tinença il·lícita de drogues és una dada prou significativa. Una observació realment alarmant és que els delinqüents juvenils s'inicien en el consum de droga cada vegada més joves i que la droga s'introdueix als centres escolars cada cop amb més freqüència. Les dades publicades per "Crònica" indiquen que es van decomisar 524,5 quilos d'haixix. De grifa la quantitat era supe-

rior, 1.350 quilos; de LSD-25, 2.597 quilos, i gran quantitats de psicotrops.

La incidència de la droga en la delinqüència és determinant. Quan un drogaaddicte entra en el cercle de la toxicomania, li és gairebé impossible de sortir-ne. El fet de caure en la delinqüència és per la necessitat d'obtenir quantitats elevades de diners per tal de poder comprar la droga. La relació entre toxicòmans i augment de la delinqüència segueix una progressió paral·lela. Els atracaments a entitats bancàries, farmàcies i joieries són els delictes més habituals entre els drogaaddictes que necessiten proveir-se de diners o bé drogues, com és el cas dels nombrosos robatoris a farmàcies, on-el que més acostumen a endur-se són medicaments que puguin suplir la manca d'estupefaents.

Segons dades publicades per la revista "Crònica" sobre els robatoris a mà armada fets durant l'any 1982, els establiments van ser els més afectats, amb un total de 7.037; segueixen els fets a domicili, 4.976; vénen després els fets a bancs, 831 atracaments; els fets a transeünts, 147; i els robatoris a joieries, al darrer lloc, 87.

Espanya

Una sentència considera legal que s'exigeixi als funcionaris saber gallec

Una sentència de l'Audiència Territorial de La Corunya estima que no és anticonstitucional exigir el coneixement de l'idioma gallec per accedir a llocs laborals de l'Administració de l'Estat en la Comunitat Autònoma.

La sentència de la Sala del contenciós-administratiu de La Corunya rebutja les tesis de l'Advocacia de l'Estat que havia presentat un recurs contra un acord de l'Ajuntament de La Corunya per exigir en una convocatòria d'oposicions el maig del 82, com a prova de caràcter eliminatori, la realització de traduccions del castellà al gallec i viceversa.

La part recurrent al·legava en el seu recurs que l'esmentada prova restringia els drets individuals de cada espanyol que volgués accedir a la plaça de l'Ajuntament de La Corunya, el dret del qual empra la Constitució en el seu article 3r. quan defineix el castellà com a llengua oficial de l'Estat.

La sentència del tribunal manté, pel contrari, que tal exigència respon a un mandat legal "ja que l'article 3.2 de la Constitució disposa que les altres llengües espanyoles seran també oficials en les respectives Comunitats Autònomes d'acord amb els seus estatuts". L'apartat 3 d'aquest article afegeix: "la riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció".

Món

4.000 xinesos centenaris

Dels més de 1.000 milions d'habitants de la R. P. Xinesa, prop d'uns quatre mil han sobrepassat els cent anys de vida. Els centenaris xinesos procedeixen, en la majoria, de la província de Xinjiang, una regió desèrtica i aparentment insalubre, però que pot presumir mèritescament de batre el rècord de longevitat. Les estadístiques afirmen que un de cada 15.000 habitants de Xinjiang arriba a complir el segle.

ARA MATEIX...

La Conferència episcopal espanyola elegeix president

En el moment d'escriure aquest comentari té lloc l'assemblea plenària de l'episcopat espanyol que elegeix president i altres càrrecs importants. La figura del president de l'episcopat ha anat deixant a la penombra la més antiga i menys operativa dels primats. Un conjunt de circumstàncies, com la forta personalitat del cardenal Tarancón, l'expectativa davant l'actitud de l'Església en els últims anys del règim anterior i els de la transició política, i l'afany de la premsa per obtenir declaracions sonades van situar, sovint, el president de la conferència, en un primer pla informatiu. La coincidència, en aquells moments, del càrrec de president amb el d'arquebisbe de Madrid suggeria una certa extensió al camp religiós de la capitalitat política de l'Estat... El tarannà més discret del seu successor, la seva vinculació a una seu perifèrica i la nova situació política han rebaixat una mica aquell protagonisme. Però no del tot. No fa gaire un diari madrileny publicava una enquesta adreçada a diverses personalitats amb aquestes dues preguntes: com creus que ha de ser el pròxim president de la conferència episcopal? Qui penses que serà i per què? Com podeu suposar, les qualitats que els enquestats demanaven al nou president eren moltes, a vegades contradictòries, i reflectien sempre la manera d'entendre l'Església de qui les formulava. És evident la bona intenció d'aquesta consulta i la seva oportunitat periodística. Ara bé, ¿no s'està desorbitant la missió de president de l'episcopat?

Perquè no es tracta d'un papa en petit o d'un bisbe en gran... El Papa i el bisbe ho són de tot el poble que tenen encomanat, del qual són pares en la fe. El president de la conferència episcopal presideix, en realitat, només els seus germans en l'episcopat. No es tracta, val dir-ho, d'una missió intranscendent. Ben al contrari: impulsar la recerca de "les formes i els models d'apostolat, adequats degudament a les circumstàncies del temps i del lloc", com diu el nou codi de Dret Canònic, és molt important i interessa al bé de l'Església. Però cal evitar al fidel cristià la falsa impressió que s'ha introduït un esglaó intermedi-entre el Papa i el Bisbe diocesà, en la jerarquia de l'Església. És llàstima que equivocs d'aquesta mena —repetits en altres terrenys— donin a la reforma conciliar una aparença d'afeixugament i de burocratització més que d'alleujament i de llibertat.

Per això, amb tot respecte, demanaria al nou president de la conferència episcopal de mantenir la ja iniciada tònica de discreció. El seu valuós servei arribarà a la comunitat més profitosament a través d'una afinada sensibilitat i una franca comunió dels nostres pastors, que per mitjà de consignes "nacionals" o de declaracions reiteratives. Sobretot tenint en compte la pluralitat de nacionalitats i regions que comprèn el ministeri pastoral d'un episcopat que una tradició antiquíssima enriqueix, significativament, amb dues seus primades "de les Espanyes"...

J. Carrera Planas

Dues obres noves de JOSEF PIEPER

EL FIN DEL TIEMPO

Meditació sobre la filosofia de la història. ISBN 84-254-1354-0. 12 x 20 cm. 172 pàgs. Rúst. 580 ptes. Poques vegades s'ha tractat el tema del fi del temps d'una manera tan objectiva i freda. L'autor evita tota concessió a especulacions sensacionalistes, sobre catàstrofes finals tan a gust del nostre temps. En lloc d'això, J. Pieper procedeix a una anàlisi acurada d'allò que pot i d'allò que no pot afirmar la història.

SOBRE LOS MITOS PLATONICOS

ISBN 84-254-1359-7. 12 x 20 cm. 88 pàgs. rúst. 380 ptes. Plató és per naturalesa un gran fabulista que gaudeix explicant històries i fins i tot inventant-les? ¿O es tracta de quelcom més? ¿S'interessa tal vegada sobretot per la didàctica, per explicar les idees abstractes mitjançant imatges gràfiques? ¿Es tracta, a fi de comptes, d'una filosofia o més bé de quelcom que s'assembla a la poesia, de manera que qui vulgui entendre la tesi filosòfica de Plató, si és que hi és, hagi de prescindir precisament de la forma poètica?

Sobre l'autor

Josef Pieper, nascut l'any 1904, professor emèrit d'antropologia filosòfica de la Universitat de Münster, fou una de les grans figures del moviment de renovació del pensament catòlic a Alemanya, el qual tingué el seu punt culminant en les dècades dels anys 50 i 60. L'anhel del seu treball intel·lectual ha estat, el de construir una filosofia de l'home a partir dels elements de la tradició occidental i sobretot del pensament de Sant Tomàs d'Aquino. En la crisi de valors que vivim, la lectura de J. Pieper resulta, precisament avui, summament saludable. Sens dubte, es pot parlar d'una nova actualitat de Josef Pieper.

Obres del mateix autor

DEFENSA DE LA FILOSOFIA

ISBN 84-254-0806-7. 5ena. edició 12 x 20 cm. 148 pàgs. Rúst. 350 ptes.

EL CONCEPTO DEL PECADO

ISBN 84-254-0772-9. 12 x 20 cm. 120 pàgs. Rúst. 300 ptes.

Demaneu aquestes obres al vostre llibreter habitual, o bé directament a Editorial Herder S.A. - Provença, 388 - Barcelona-25.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM Equador, 53, entl. 4r.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Ref. concert entrevista.

"PELEGRINATGES A FATIMA"

Amb motiu dels seixanta-set anys de les Aparicions, promoguts amb la col·laboració de la "Casa Espanyola a Fátima", s'organitzaran diversos pelegrinatges durant aquest any, el primer d'ells amb ocasió del "pont i festivitat de Sant Josep": Sortida el 16 de març a la nit i retorn el 20, a la matinada. Per Setmana Santa, es repeteix. Preus molt econòmics per ser directes i tipus "charter".

Discurs de Joan Pau II al Cos Diplomàtic davant la Santa Seu (II)

Fabuloses sumes per augmentar el potencial d'armament

Continua l'important discurs del Papa al Cos Diplomàtic davant la Santa Seu. En aquest segon apartat, Joan Pau II tracta dels drets i els deures dels pobles sobirans i les tensions reals del món, carregades d'amenaques.

Quins són, en definitiva, els drets i els deures d'un poble sobirà? Comprenen, naturalment, la llibertat d'elegir, sense ingerència estrangera, al seu règim polític i els encarregats d'exercir l'autoritat de l'Estat per determinar i aplicar les mesures considerades necessàries pel bé comú de la nació, per orientar el seu destí, d'acord amb la seva cultura.

Però d'igual manera que la persona humana té drets inviolables i deures correlatius, els pobles també tenen deures enfront a si mateixos i els Estats

enfront els pobles. Els pobles han de mostrar-se dignes d'això per un sentit creixent de les responsabilitats. Els Estats han d'estar al servei de la cultura autèntica, que pertany en propietat a la nació (cfr. *ibid.* UNESCO), al servei del bé comú, de tots els ciutadans i de les associacions, tractant de crear per a tots condicions de vida favorables en funció de les necessitats essencials, de les possibilitats del país i en una relació equitativa entre els nivells de vida dels diversos ciutadans i medis socials.

5

És necessari que la comunitat internacional denunciï la tortura, les desaparicions, els segrestaments i les execucions capitals.

No estan menys obligats a manifestar un respecte cada vegada més gran de les llibertats i dels drets fonamentals de les persones, de les famílies, dels cossos intermedis, compreses la llibertat de consciència i de religió. Necessiten oferir a tots, per mitjà de les lleis, una garantia de justícia. Han de tenir en compte les aspiracions raonables, compresa l'aspiració a la participació política. És necessari eliminar totalment, quan sorgeixen els conflictes en el si de la societat, els procediments arbitraris, la tortura, les desaparicions, els exilis, les emigracions forçades de les famílies, les execucions

capitals al final de judicis precipitats.

Això no es digne dels Estats sobirans que es respecte, i podem preguntar-nos si la comunitat internacional —de la qual ells per altra banda n'han acceptat els principis i les normes— no podria denunciar amb més claredat aquesta arbitrietat i tractar de posar-hi remei. En allò que ens concerneix, adreçem una solemne crida a la consciència d'aquests governants davant Déu i davant llurs pobles.

En cert nombre de països sobirans que ja tenen llur història com a nació i havien aconseguit la seva unitat, la pau interior continua essent, malauradament, precària, entre altres raons, perquè han de fer front a rebel·lions armades sagnants. Quin cost tan enorme, el malversament de béns de necessitat vital, en ruïnes de tota mena, en violència, en pèrdua de vides humanes, sense comptar les oposicions odioses que es generen! Però també allí, davant d'aquests fènomenes és necessari tenir el coratge d'interpel·lar-se lúcidament. ¿Procedeix la rebel·lió d'una força estranya que mira de desestabilitzar una regió, que intervé per mitjà de manipulació ideològica, que encén l'odi, fins i tot participa en el combat, el sosté o el manté, per abatre un règim polític legítim?

O bé ¿la contestació local

adquireix suport en el mateix país en injustícies flagrants, en un totalitarisme insuportable per part dels governants? A aquests els correspondria aleshores obrir-se immediatament a reformes justes i necessàries. De totes maneres, no s'hauria de prendre partit per la perllongació d'un semblant estat de guerra que sacrifica vides innocents i retarda la solució dels veritables problemes a tants països on la vida ja és tan precària!

Em sembla que es trobaran fàcilment en aquestes breus reflexions, coherents amb la doctrina social de l'Església, saludables orientacions per a la solució dels diversos conflictes en curs. Penseu amb tota la raó que la Santa Seu, igualment sens dubte que molts dels vostres països, estan molt preocupats per l'actitud i la

situació actual a l'Amèrica Central, al Líban, a l'Afganistan, en moltes regions d'Àfrica, a Cambotja, ... ¿No seria necessari que es retreessin les tropes estrangeres d'ocupació i que, al mateix temps s'establís lliurement un acord polític en el si del país, mitjançant la recerca lleial del bé comú de tots els compatriotes i dintre del respecte als deures d'un Estat sobirà com el que acabo d'enumerar?

A altres llocs del món —i amb independència de les seves causes— lamentem igualment que la guerra es perllongui, com succeeix entre Iran i Irak. I sol·licitem, per altra part, el consens internacional per desactivar el terrorisme, arreu on continua flagel·lant. Tots nosaltres tenim a la memòria alguns exemples particularment odiosos de mantances perpetrades l'any passat.

6

No es pot perdre ni un dia en la negociació sobre la reducció de les armes nuclears.

I ara, si es consideren les tensions que hi ha entre els pobles sobirans, freqüentment es parla d'una doble polarització. La greu tensió Est-Oest crida l'atenció amb major freqüència perquè és en els països en qüestió on es troba la major concentració d'experts en tecnologia i, amb ells, de poder econòmic, de fortes indústries, de capacitat selectiva, de xar-

xes de comunicació social i també, malauradament, d'ar-

maments nuclears o convencionals.

La tensió és, doncs, real en aquest nivell i carregada d'amenaques, i té, sobretot, un rerefons ideològic. És un fet que els pobles afectats se senten inquietos, fins i tot anguiats. Nosaltres constantment en rebem testimoni, concretament a través dels diversos episcopats, i la Santa Seu considera com un deure manifestar-ho, no per augmentar la por, sinó per garantir millor la pau. Aquesta és la causa per la qual jo he intervingut recentment per tal que es reprenguin les negociacions sobre la reducció d'armes nuclears. No es pot perdre ni un dia, estem convençuts que aquí hi ha un greu deure per a totes les parts afectades i, si algú volgués sostreure's a la necessitat d'aquestes negociacions, incorreria en una gran responsabilitat davant la humanitat i davant la història.

sota la denominació de "Sud" encara que pertanyin a tots els continents. Concerneixen a alguns països anihilats que despenen sumes fabuloses per augmentar el seu potencial d'armament, freqüentment a causa de la por.

I ells mateixos se senten inclinats a comprometre una part excessiva dels seus recursos, mentre són les condicions essencials d'alimentació, d'higiene i d'alfabetització, les que manquen de forma cruel, i allí hi ha una font enorme de sofriments, d'angoixa, d'irritació, i a vegades de rebel·lió. La situació, per si mateixa, implica un estat endèmic de violència, amb més raó si és explotada per altres potències. L'ampliació de les zones de pobresa és, a llarg termini, l'amenaça més seriosa per a la pau.

(Acabarà)

CRONICA DE ROMA

Ajuda del govern argentí a l'Església

ROMA (del nostre corresponent).— La Santa Seu ha informat de la determinació del nou govern argentí d'atorgar una ajuda als bisbes residencials argentins i als qui els representen canònicament, per cada alumne de nacionalitat argentina inscrit en el seminari major i resident en la seva jurisdicció eclesiàstica.

Fonts properes a la Nunciatura del Vaticà a Buenos Aires han manifestat que l'esmentada ajuda consistirà en una quantitat mensual igual a la corresponent a la tarifa de la categoria 10 del personal civil de l'Administració pública. La disposició governamental s'estén també als superiors ordres religiosos de mercedaris, dominics, franciscans, jesuïtes i salesians.

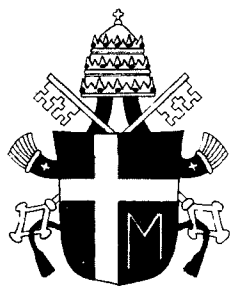
Així mateix, el govern argentí ha determinat en aquest decret que la despesa que demani el compliment d'aquesta llei, serà imputat a rendes generals, i que aquesta llei deroga la del setembre del 1858.

Aquest gest generós del govern argentí és un reconeixement oficial a l'Església Catòlica pel seu treball cultural i social en el país en el pas del temps i en l'actualitat. Bon exemple per tants governs europeus que ignoren aquest treball de l'Església i li neguen, no solament una assignació econòmica, sinó que sotmeten les seves obres i institucions a una fiscalia com si es tractés de qualsevol empresa remunerativa.

E. P.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

Vaticà dia a dia

El Papa amb els guies de pelegrins

Sobre el significat de la Roma cristiana, va parlar Joan Pau II a un grup de cent cinquanta animadors espirituals de les peregrinacions, que vénen a ésser com a guies històrico-religioses, a les quals dedicà paraules d'encoratjament perquè realitzin conscientment la seva missió.

Sigueu feliços, els va dir, de poder servir la noble causa del cristianisme, amb la vostra acollida i acompanyament dels pelegrins. Ressaltà la misteriosa fascinació que exerceix la Ciutat Eterna sobre moltes persones i com la seu de Pere, al llarg dels segles, ha estat i és centre segur d'espiritualitat. Tota peregrinació a Roma és "un retorn a la pàtria espiritual".

L'Any Sant es perllongarà a Espanya fins el 10 de juny

El Papa ha concedit que la celebració a Espanya de l'Any Sant de la Redempció, es perllongui fins el dia 10 de juny, festivitat de la Pentacosta. Com es sabut la cloenda de l'Any Sant a Roma serà el Diumenge de Pasqua, 22 d'abril. La sol·licitud de pròrroga per a Espanya havia estat presentada al Sant Pare per monsenyor Díez Merchán.

Es crearà un servei catòlic internacional de vídeo

Els organismes catòlics OCIC, per a cinema i audio-

visuals, i UNDA, per a ràdio i televisió, es proposen crear conjuntament un servei internacional de vídeo, les produccions de les quals seran posades a disposició de les Conferències Episcopals de tot el món.

Es prepara la canonització del mallorquí fra Junípero Serra

Fra Junípero Serra, el sacerdot franciscà que es va convertir en una de les figures de Califòrnia, pot ésser canonitzat, si el procés —que comença l'any 1937— es aprova pel Papa.

Thaddeus Shubsda, bisbe de Monterrey i líder espiritual dels cent cinquanta mil catòlics de la seva diòcesi, declara que "ha estat un procés molt lent". I afegeix: "La congregació per a les canonitzacions en el Vaticà, té un grup de historiadors de tot el món que estudien conscienciosament els escrits sobre la vida de fra Junípero. Un altre grup examina els seus diaris. Si es determina que practicà les virtuts en grau heroic, l'expedient serà sotmès al Papa".

En una visita que el bisbe Shubsda va fer a Roma, va invitar el Papa que es traslladés a Carmel el 1985. El 28 d'agost se celebrarà el bicentenari de la mort de fra Junípero, a la missió San Carlos Borromeo de Carmel, la qual va fundar i on reposen les seves despulles, al costat de l'altar.

Junípero Serra, va néixer a Mallorca, el 24 de novembre del 1713. Va entrar a l'orde franciscà i fou ordenat sacerdot l'any 1738. Ensenyà

L'adéu de monsenyor Helder Cámara

A don Helder Cámara li ha arribat l'hora de "l'adéu". Ha complert setanta cinc anys, edat en la qual els bisbes de l'església catòlica presenten la seva renúncia al Papa. El mundialment conegut i estimat arquebisbe d'Olanda i Recife, el sacerdot amic dels pobres, l'home de Déu al qui abraçà Joan Pau II commogut en la seva visita a Brasil. En la foto, un moment de l'adéu esperançat i cristià de la seva comunitat, a la qual ha servit fidelment. Es don Helder, amb la mare Teresa de Calcuta, el Papa i pocs més un d'aquests punts de referència de vivents, testimonis de la fe en Crist, orgull dels cristians.

filosofia en el col·legi franciscà de Palma i es doctorà en teologia l'any 1742. En decidir anar-se'n al Nou Món, set anys més tard, fou enviat a Mèxic, llavors sota dominació espanyola. Un any després, fou nomenat president de la xarxa de missions que anava a establir-se a l'alta Califòrnia.

Quan arribà fra Junípero, es va quedar i fundà la primera missió. L'activitat de fra Junípero, fou de gran importància en la història de Califòrnia.

Un científic rus parla per Ràdio Vaticana

Per primera vegada un científic soviètic ha parlat a Ràdio Vaticana sobre els desastres de la guerra nuclear.

El professor Vladimir Alexandrov ha evocat els escenaris nuclears elaborats en els ordinadors de l'Acadèmia de Ciències de la Unió Soviètica. Aquests escenaris mostren que les conseqüències d'una explosió de cent o deu mil megatons no presenten diferències signi-

ficatives. Alexandrov es va felicitar per la reunió en el Vaticà de científics de nombrosos països per tal d'estudiar aquest problema "tan terrible i greu".

Joan Pau II visitarà Suïssa del 12 al 17 de juny vinent

El Papa ha aprovat el programa de la visita pastoral que durà a terme a Suïssa en les dates indicades. Així ho han comunicat fonts de la Conferència Episcopal helvètica. Entre altres actes hi haurà una trobada entre Joan Pau II i el Consell Ecumènic de les Esglésies. Aquesta visita pastoral va quedar ajornada el 1981, a causa de l'atemptat que sofrí el Sant Pare, i es desenvoluparà durant aquests cinc dies en les ciutats de Ginebra, Lugano, Friburg, Einsiedeln, Luzerna i Sió.

Elogi del Papa sobre la revisió del nou Concordat amb Itàlia

Joan Pau II va qualificar d'"esdeveniment d'importància històrica" la firma de

l'"acord de revisió" del concordat del 1929 entre la Santa Seu i Itàlia, que tingué lloc a Roma el dissabte passat, dia 18.

"Es un acord —digué el Pontífex als fidels reunits a la plaça de Sant Pere per al res de l'"Angelus"— que Pau VI havia previst i abonat, com a signe de renovada concòrdia entre l'Església i l'Estat a Itàlia."

"Jo considero que té una importància significativa com a base jurídica de pacífiques relacions bilaterals i com a inspiració ideal per a la contribució generosa i creativa que la comunitat eclesial està cridada a donar al bé moral i al progrés civil de la nació."

Joan Pau II destacà, a més, que la conferència episcopal italiana ha rebut, en el nou acord, "un paper d'interlocutor reconegut, en el seu camp, amb les autoritats i institucions civils".

El Papa va concloure invocant la benedicció de Déu "per al poble italià i el seu camí de creixement civil i espiritual en la concòrdia, la llibertat i la justícia".

Augmenta el nombre de catòlics en el món

El nombre de catòlics en el món ascendeix a 794.380.000, amb un augment de 10.720.000 sobre l'any anterior, segons dades facilitades per "Vida Religiosa" i que corresponen als últims balanços de l'Anuari Estadístic de l'Església. El nombre de sacerdots és de 411.074, amb una disminució de 2.526 sobre l'any anterior; correspongué el descens més gran a Europa, amb 3.195 menys, mentre s'enregistren augments a Àsia, 373, Àfrica 232 i Amèrica, 117.

El nombre de religioses en l'església catòlica, és de 953.043, amb una disminució en l'últim any de 8.948; en aquest sector hi ha un descens en les xifres de tots els continents — Europa va al cap amb 7.934 menys—, a excepció d'Àfrica, on ha

augmentat el seu nombre en 579. Respecte als religiosos no sacerdots, el seu nombre és de 70.621, amb una disminució també de 2.469 respecte a l'any anterior; en aquest sector es registra descens en tots els continents, el més gran a Europa, amb 1.394 religiosos germans menys. L'únic sector que ha registrat creixement és el dels seminaristes majors, que en l'últim any augmentaren en 2.591, assolint un total de 68.633, dels quals 46.649 són diocesans i 21.984 religiosos. El major augment correspon a Amèrica, amb 1.646 seminaristes més. Les estadístiques reflecteixen un major desgast dels efectius de l'església a Europa i creixement en les zones del Tercer Món, així com una recuperació notable en el nombre dels futurs ministres del culte, fet que suposa una expectativa de rejuveniment.

Hi ha països tradicionalment impermeables a sortir del seu tipus de religiositat i per consegüent a convertir-se al catolicisme, com el Japó, on, en canvi, encara que lentament i gradualment, es registra un augment de les xifres de catòlics. Sens dubte, l'evangelització personal i el testimoni de Joan Pau II, en la seva visita pastoral, de la qual en aquestes dates es compleixen exactament tres anys, ha contribuït decisivament que sigui així i a fer més comprensible la tasca exemplar i el lliurament dels missioners. Segons les dades de la Conferència Episcopal japonesa, el 1983 el nombre de catòlics japonesos s'apropava al mig milió i el nombre de baptismes havia estat de 4.750 nens, gairebé cinc mil cent adults i més de mil moribunds. Aquestes xifres suposen un augment del dos per cent, respecte l'any anterior.

Iniciació de la Quaresma a la Catedral.- El dimecres de cendra, dia 7 de març, a les 7 de la tarda, el Sr. Cardenal-Arquebisbe iniciarà el temps quaresmal a la Catedral celebrant l'Eucaristia, dintre de la qual beneirà i imposarà la cendra. Amb la seva homilia d'aquest dia, comença la predicació quaresmal, més intensa durant l'Any de la Redempció, i que se celebrarà els dimecres i divendres a la missa vespertina, i culminarà amb una setmana de conferències quaresmals que clausurarà el Sr. Cardenal.

O.C.O. (Orientació Catòlica d'Oficinistes).- La conferència sobre el tema: "ASSUMPTES LABORALS I JUBILACIÓ", a càrrec de l'advocat Xavier Ferrater, se celebrarà el dia 29 de febrer, en comptes del 22, com per error s'havia anunciat. Hora: 2/4 de 8 del vespre.

Moviment Cristià de Mestres.- Celebrarà la propera Trobada, el dia 4 de març, a les 10 del matí, al

c/. Llúria, 7. El tema serà: "La nostra presència a l'escola: testimoniatge, evangelització..." a càrrec del professor Sr. Pau López. Per informació: Montserrat Sardà, tel. 243 44 99.

Tres-cents anys de l'Escola Pia a Catalunya.- El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'Escola Pia de Catalunya exposaran a la Capella Reial de Santa Àgata, el quadre de Francisco Goya, "La darrera comunió de Sant Josep de Calassanç", durant els dies de l'1 al 18 de març del 1984.

Centre Passatge. Aula Cultural. Programa de febrer.- Dimarts, dia 7, "La Barcelona gòtica" (de la Catedral a la Generalitat); dia 14, "La Barcelona renaixentista" (del Palau del Llocinent al carrer de Montcada); dia 21, "La Barcelona barroca" (de Sant Sever a Betlem); dia 28, "La Barcelona neoclàssica" (de l'Ajuntament a la Plaça Reial), a càrrec del professor Jaume Aymar i Ragoita, llicenciat en

Història de l'Art. **Dijous**, dia 2, "Notícies d'Església", a càrrec de mossèn Joan E. Jarque; dia 9, "La dona en el món actual"; dia 16, Cine-Fòrum, tema: La dona; dia 23, "Notícies d'Església", a càrrec de mossèn Joan E. Jarque. Horari: de 8 a 9,15 del vespre. **Dissabte**, dia 18, visita cultural a Sant Jeroni de la Murtra. Per informació: Passatge Mercader, 13, tel. 215 15 99.

Curset sobre: "La Pastoral de la salut".- Dia 6 de març, "Els drets del malalt. La visita a domicili i als hospitals", pel germà Francesc Sola. Dia 8 de març, "Psicologia del malalt. L'atenció als malalts crònics i moribunds", pel Dr. Moreno. Dia 13 de març, "La parròquia al servei dels malalts. L'equip de visitadors", per mossèn Miquel Pesarrodona i Sra. Mercè Juan. Dia 15 de març, TAULA RODONA sobre coordinació i integració dels moviments al servei dels malalts en la pastoral de la parròquia. Lloc: Parròquia de Santa Maria de

Badalona, c/. de Dalt, 47. Hora: a les 4 de la tarda.

Trobada Vocacional per a Joves.- "Experiència de Servei, Reflexió i Pregària". Dies: 3 i 4 de març. Lloc: Psiquiàtric-Sant Boi. Acollida: 10 h. matí del dissabte. Organitza: Centre d'Acollida Vocacional, Carmelites Missioneres i Germans de Sant Joan de Déu. Informació: tels. 248 30 95 i 379 50 89.

Grups d'Oració i d'Amistat.- Recés mensual. Diumenge, 4 de març, a les 5 de la tarda, al Col·legi de St. Vicenç de Paül, c/. Les Carolines, 18. Dirigirà el P. Coll.

Oficinistes O.C.O.- Dia 3 de març, "El nou Codi de Dret Canònic", conferència a càrrec de mossèn Carles Soler Perdigo. Dies 22, 29 de març i 5 d'abril, conferències quaresmals sobre el tema: "Com resar cristianament els salms", a càrrec del P. Josep M.ª Dausà. Hora: a 2/4 de 8 del vespre. **RECÉS DE QUARESMA**, als locals de l'Associació, diumenge de març, a les 11 del

matí, dirigit per mossèn Miquel Albà.

Trobades Bíbliques. Monestir de Sant Benet de Montserrat. CELEBREM LA NOSTRA FE. Itinerari de l'Any Litúrgic; Advent-Nadal. Quaresma-Pasqua. Pentecosta. Diumenges durant l'any. ¿Com se'm presenta Jesús en aquest temps? ¿Què em demana? Noies de 13 a 15 anys: dies 25 i 26 de febrer. Noies de 16 a 20 anys: dies 3 i 4 de març. Noies de més de 20 anys: dies 10 i 11 de març. **FIDELITAT A DÉU I RESPOSTA PERSONAL.** El pecat en la Bíblia. Confessar-se, per què? Confessar-me, de què? Aspectes de la Fidelitat. Noies de 13 a 15 anys: dies 31 de març i 1 d'abril. Noies de 16 a 20 anys: dies 5 i 6 de maig. Noies de més de 20 anys: dies 26 i 27 de maig. Es comença a les 6 de la tarda del dissabte, i s'acaba a les 6 de la tarda del diumenge. Els dies de trobada al pensió és voluntària. Per a més informació: tel. 835 00 78.

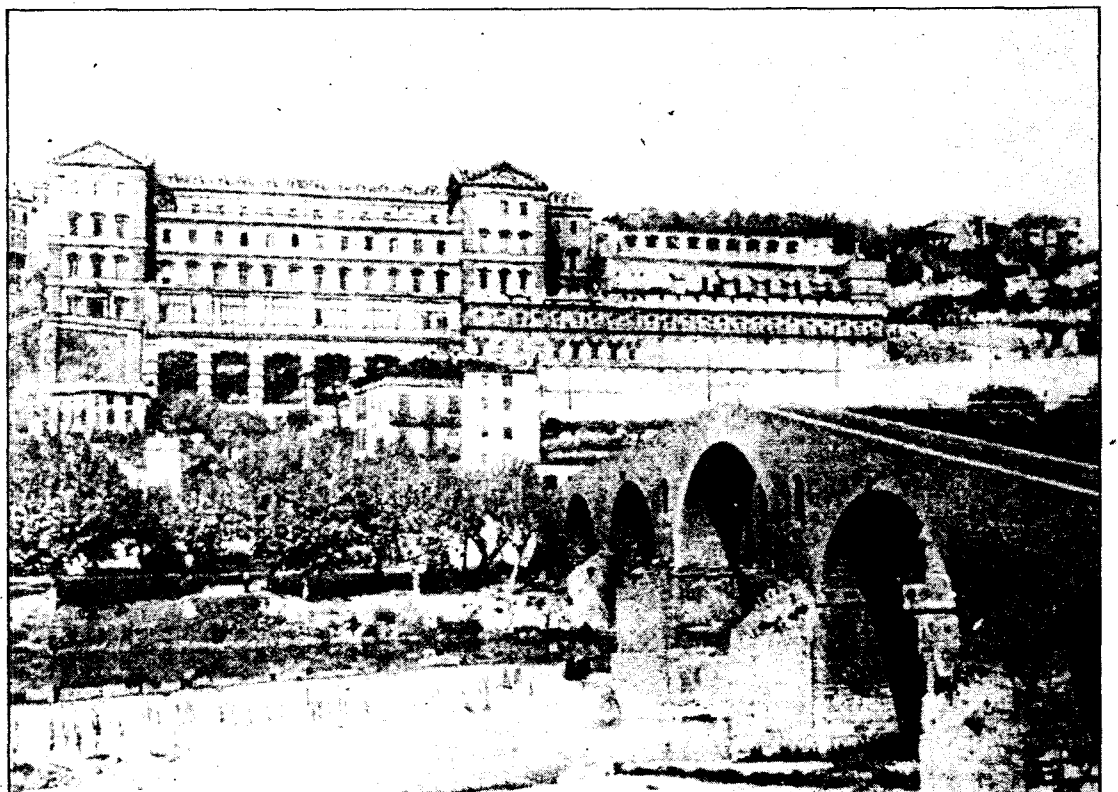
MANRESA: Una crida als professionals de la medicina

La Quaresma és un temps fort de la vida cristiana. Volem dir un temps privilegiat per a la nostra conversió, sempre pendent. ¿Quan ens convertim? ¿Què hem de fer per a ser homes nous? ¿Com canviar el nostre cor ressecat en un cor fresc i generós?

La Paraula de Déu ens ha de tocar. La Paraula de Déu és una espasa de dos fils que es fica fins el moll dels ossos. És la vida, la gràcia, l'amor de Déu que se'ns comunica per a fer-nos homes nous, revestits de Crist. Per això és d'abans, d'ara i de sempre que en temps de Quaresma —temps de salvació— la Paraula de Déu es prediqui amb més abundància. Des de tots els

llocs possibles i a tota classe de persones.

És amb aquesta intenció —que la Paraula de Déu arribi a un estament social tan qualificat i de tanta transcendència en la vida dels homes com són els professionals de la salut: metges, ATS i diplomats de la sanitat— que l'Obra d'exercicis Parroquials de Manresa ha organitzat per a la comarca del Bagès unes conferències Quaresmals, a càrrec del Sr. Bisbe de Vic, Dr. Josep Ma. Guix. S'hi afegeix enguany l'Any Sant de la Redempció per fer 1950 anys de la mort de Jesús. La veu de Joan Pau II ens està repetint sense defallir: "¡Obriu les portes al Re-

demptor! ¿I com obrir-les de millor manera que escoltant la veu del pastor local, que fent-se ressó del Pastor universal diu a les seves ovelles, vinculades al món de la salut:

"Persona, membre de la societat i professional de la medicina; redimit per Jesucrist, fill de Déu i pedra vivent de l'Església; pelegrí de la terra, sovint extraviat, però destinat a l'herència eterna. Obre les portes al

Redemptor. Jesús et crida i et convida a escoltar-lo:

Vol que l'imitis vivint d'acord amb l'Evangelí; que et santifiquis amb el teu treball de cada dia; que passis pel món fent el bé".

Les conferències seran els dies 8 i 9 de març, al començament de la Quaresma, a la Cova de Sant Ignasi, de 8 a 11 de la nit. També pels conjuges dels

destinataris. Tant de bo que aquesta sembla de la paraula de Déu trobés tan bona acollida que ens animés a tots a escampar-la en altres camps igualment necessitats.

Cal que la llavor de la Paraula fructifiqui i doni fruits abundants del trenta, del seixanta, del cent per u. ¿Hi haurà algú capaç de negar aquesta necessitat?

L'OEP de Manresa

EDITORIAL REGINA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig

- ELS MANAMENTS DE DÉU
- LES BENAURANCES
- LES OBRES DE MISERICÒRDIA

Textos catequístics per als infants, exposats en llenguatge de fàcil comprensió. Nombroses il·lustracions a tot color, de caire summament atractiu i orientador.

UN BON REGAL PER ALS NOSTRES INFANTS

De venda en llibreries

(P.V.P. 1.400 ptes.)

També s'edita amb text castellà.

Mallorca, 87-89 - Barcelona-29

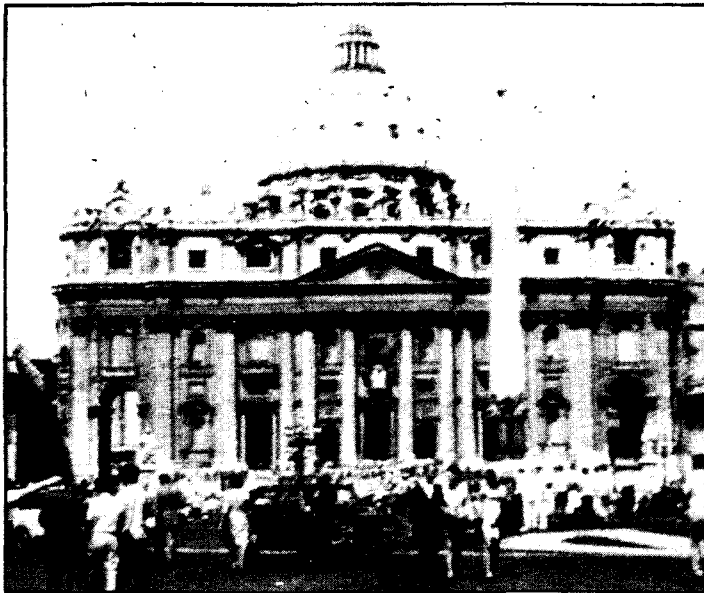
Barcelona

Per guanyar el Jubileu de l'Any Sant el proper 25 de març

"Famílies Noves"

organitza un

pelegrinatge a Roma

BARCELONA.— En el decurs de l'actual Any Sant, Joan Pau II, ha volgut dedicar a les famílies, la jornada del dia 25 del proper mes de març. Aquest dia, serà ell mateix qui acollirà a la plaça de Sant Pere els participants a la trobada, oficiará per ells la Santa Missa i adreçarà la paraula a totes les famílies presents.

Aquest "jubileu per a les famílies", nom amb el qual ja és conegut arreu l'esmentat encontre, constitueix un signe més de la sol·licitud del Papa vers la institució familiar. Cal recordar que, efectivament d'ençà que era encara el cardenal Wojtyla, a Cracòvia, i com a resposta al repte de determinats corrents —provinents sobretot dels països d'Europa i

d'Amèrica septentrional— que semblen desitjar l'anorreament de la família, ha adreçat la seva acció pastoral envers la seva defensa. Els innombrables escrits i allocucions seus, en constitueixen una prova evident. Aquest tema endemés, fou el del Sínode dels Bisbes de l'any 1980, la seva exhortació apostòlica "Familiaris Consortio", la constitució del Pontifici Consell per a la Família, la creació de l'Institut Joan Pau II pels estudis sobre el matrimoni i la família.

Joan Pau II, objectivament i amb la gràcia que l'assisteix com a Vicari de Crist que és, ha assenyalat profèticament la institució familiar com una de les cruïlles del camí de l'home

d'avui, "el camp" per excel·lència, on s'hi juga el futur de la humanitat i de la mateixa Església. En defensa seva, que no consisteix pas a conservar com a tal un model del passat, sinó a salvar-ne els seus valors eterns i copsar-ne el seu significat en el pla de la salvació i altrament en l'àmbit del veritable progrés social, ha estimulat, promogut i suscitat il·luminant-les, les potències humano-divines que el Creador ha volgut manifestar-nos. El Papa, crida a tots els homes de bona voluntat, a descobrir de nou la seva dignitat i el paper insubstituïble d'aquest que és "el lloc" on l'ésser humà troba el primer acolliment, esdevé home tot formant-se, i exterioritza les primeres facetes de la seva personalitat, es

prepara per integrar-se en la societat, pel servei i la donació; i descobreix també en l'amor que rep, l'empremta de Déu-Amor i aprèn a comunitar-la als germans.

L'Any de la Reconciliació, és, efectivament, una ocasió molt important, gairebé excepcional, per reflexionar, obrir-se a la comprensió mútua i en definitiva a l'amor que rau en la caritat i que constitueix el catalitzador necessari per a la vida de la família i la mateixa convivència entre les famílies.

Aquesta jornada, hauria d'ésser la darrera d'un camí d'aproximació a Déu i al proïsme i d'acceptació del disseny de la família que ha pensat el Pare, ha revelat el Fill i que és possible per la presència de

l'Esperit Sant en la seva Església i també la resposta que milers de famílies d'arreu del món podran donar en la Plaça de Sant Pere, els esforços i l'amor del Sant Pare.

Endemés, pot esdevenir un punt de partença per a la tasca que cal fer: col·laborar amb Déu en la construcció de l'Església i cooperar a ajudar a guarir els mals de la nostra societat. Els qui desitgeu assistir-hi, podeu informar-vos i proveir-vos de la corresponent reserva de participació a:

Família CAPELLAS i JANÉ.
Telèfon: 352 92 73 i Família AMORÓS i SEGUR. Telèfon: 674 31 85.

"Moviment Famílies Noves"

Tortosa

Mort de la mare de monsenyor Carles i Gordó

TORTOSA.— A la matinada del passat dia 6 moria en la nostra ciutat D.ª Josefina Gordó i Fornes, Vda. de Carles, mare de l'actual Bisbe de la diòcesi de Tortosa, monsenyor Ricardo-Maria Carles i Gordó.

Durant tot el dia la residència episcopal va ser visitada per centenars de persones que van anar a donar el condol al doctor Carles i als seus familiars. El senyor Bisbe va rebre els uns i els altres agraint, commogut, els testimonis de condolència i simpatia.

A les cinc de la tarda va tenir lloc la cerimònia de l'enterrament a la Santa Església Catedral. Prop de cent quaranta sacerdots eren presents a la Missa Exequial concelebrada. Presidia la celebració el mateix bisbe, monsenyor Carles, acompanyat per l'arquebisbe de Tarragona, doctor Ramon Torrella, l'arquebisbe dimissionari doctor Pont i Gol i el bisbe de Solsona, doctor Miquel Moncadas, així com pel representant del Bisbe de la Seu d'Urgell; l'acompanyaven també el bisbe Deán de la S.I.C. monsenyor Aurelio Querol i el vicari General de la Diòcesi don Jesús

Carda. Hi era igualment l'Excm. Capítol Catedralici.

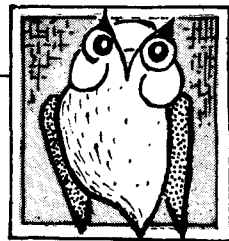
Van ocupar la presidència oficial l'Excm. Ajuntament en ple. En la familiar hi havia el germà del senyor Bisbe, Don Fermín Carles i senyora, Doña Josefina Canelles Patuel, i altres familiars de la difunta.

Les naus de la Seu estaven atapeïdes de fidels que van voler acompanyar el seu Bisbe en aquestes doloroses circumstàncies. El Prelat, en la homilia, va manifestar com el cristià ha d'acceptar la voluntat de Déu, per dolorosa que sigui, perquè té la seguretat que li dona la fe en el Senyor que està en ell i que la seva força l'acompanya, donant força a la seva esperança. Va dir també que agràia la presència de tots —sacerdots i fidels— i que li semblava que això un avenç era d'aquell "cent per u" que Jesús va prometre als qui, deixant pares i família, l'havien seguit.

El cos de Doña Josefina Gordó va ser traslladat l'endemà al cementiri General de València a on va rebre cristiana sepultura. A la mateixa església del cementiri es va celebrar una altra missa exequial, presidida per monsenyor Carles i concelebrada per una trentena de sacerdots amb assistència de prop de tres-cents fidels. Acompanyaven els familiars en la presència del dol, l'Arquebisbe de València, monsenyor Roca Cabanellas, l'arquebisbe dimissionari de la mateixa Archidiòcesi, monsenyor Jacinto Argaya i el Bisbe castrense, monsenyor Estepa Llaurens.

PENSANT-HO BÉ

"Qui guarda un costum vell, mor amb ell"

En principi el costum no és cap virtut, ni tampoc cap tragèdia. El costum és fruit d'un cert automatisme, de certes maneres de fer repetitives. La virtut brota de la capacitat de l'ésser personal d'acollir i donar el millor. És el resplendor de l'encontre lluminós de la llibertat i de la gràcia. És el fruit d'enfonsar les arrels en allò que és positiu i qualitatiu, i com a tal perfectiu de l'home. La virtut traduïda en costum és signe d'honestat i de santedat. Els vicis són virtuts boges o girades al revés. El vici convertit en costum és la tragèdia. De vegades el vici és un hoste tolerat per por a la virtut desconeguda: és allò de l'infant que escoltant els contes de la vella xaruga li fa tanta por l'aparició de la fada com la del follet.

Els costums, generalment, són hàbitus banals, intrascendents. Són com un revestiment folklòric de la nostra idiosincràsia personal. No hi ha dues persones amb la mateixa cara, ni dues persones amb els mateixos costums. Cadascú té un anecdotari particular i intransferible, marcat pel ser i el fer personals. Els costums i les anècdotes són la sal de les biografies, i la gent que sovint magnifica i idealitza els personatges, se'n meravella d'allò més: Que si una emperadriu es banyava amb llet de burra... que si el rei-sol jugava caminant de quatre grapes amb els fills a coll-i-be etc. Però, i el senyor Quimet que té el costum de menjar-se mitja lliura de xurros cada dijous, què?

Sovint les iguals necessitats que tots tenim, ens igualen a tots; i els costums, encara que en aquest terreny cadascú és cadascú, també. Perquè de teves a meves... cadascú les seves. La prova per nou és que, quan un petit cercle amical s'obre a la confiança íntima i es posen en comú costums i anècdotes, el riure fins a plorar està assegurat. És de les poques ocasions en què les persones, sense cap mena de malvolença, se'n riuen i riuen d'elles mateixes.

És clar que, en principi, tenir el vell costum de fer això o allò, no és cap aval per legitimar-ne la seva bondat. Perquè, sens dubte, també hi ha mals costums o costums malacostumats, inoportuns i sovint perillosos de cara l'equilibri de la vida personal i de cara la convivència. L'home és capaç d'acostumar-se a les coses més insólites, i el perill d'una singularització tan i tan especial, pot portar-nos a cantar fora de cor i a esdevenir el bufó de la colla. I a la llarga, ens endurem una bona pallissa si anem pel món fent el pallasso.

El costum ha de ser servent, però no senyor. Ha de fer la funció d'oli que ajuda a la bona marxa del motor. Si el costum ajuda al deure, anem bé; si li fa la traveta, malament. Tenir el costum de no escoltar, de portar la contrària, de satisfer tots els capricis, d'arribar tard, de tombar-s'hi quan toca el despertador, de posar-se els dits al nas o de rosegar-se les ungles, encara que en diferent grau i classe, són costums que, en un moment donat, poden ser pedra d'ensopec. En un moment de debilitat els hem obert la porta i després no hi ha sogra que els tregui de casa.

Hi ha un moment donat en què ja no tenim mals costums, els mals costums ens tenen a nosaltres; i si no s'hi posa mà a temps, s'acompleix l'adagi "un costum arrela més que un roure". Aleshores, velis-nolis, el costum imposa la llei i ens trenca l'harmonia. Diuen que l'home (amb perdó) és un animal de costums. La diferència està en què l'animal fa el que l'instint o el bastó el determinen a fer; en canvi la persona sempre pot oposar a la força del costum, la força de la llibertat.

Creieu-me, amics, és bo, alguna que altra vegada, sotmetre a una reflexió crítica el nostre costumari particular, i creure que la capacitat de desembarassar-se dels vells i mals costums, mesura l'interesa i la joventut del nostre esperit.

Xesc Soliu

LLIBRERIA SANT MIQUEL

Catequesi, revistes, estampes, goigs, rosaris, cromos, escapularis, medalles, etc.

Roger de Llúria, 100
Tel. 207 25 98
Barcelona-37

Solsona

Un notable esforç comunicatiu de l'església solsonenca

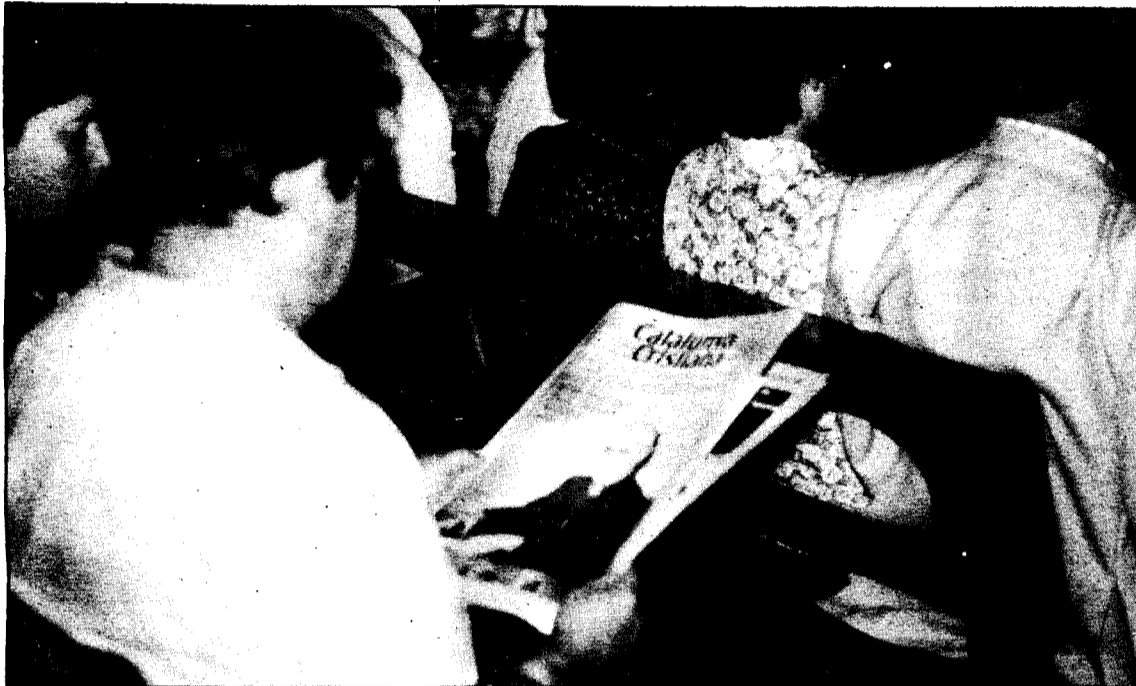
Cada arxiprestat editarà un Full Informatiu

SOLSONA.— De mica en mica no hi haurà cap arxiprestat del nostre bisbat (són 15 en total), que no disposi d'un mitjà propi d'informació. N'hi ha alguns, qui-sap-los, que ja en tenen de fa temps.

La novetat, ara, és que el nombre de fulls arxiprestals va creixent de dia en dia, sigui per la necessitat d'informació i comunicació que s'experimenta al si de les nostres comunitats cristianes, sigui perquè cada dia es treballa més de conjunt per damunt dels límits parroquials, sigui com un dels fruits de la visita pastoral del senyor bisbe. I això és bo, vol dir que la cosa s'anima. Molts d'aquests fulls solen ser mensuals, o bé ocasionals (intensifiquen la periodicitat amb motiu d'algun esdeveniment extraordinari, com pot ser la visita pastoral). Surten amb nom propi o amb el nom genèric de "Full arxiprestal". Aquests són els darrers dels quals hem tingut notícia: "La veu de l'arxiprestat" (Tàrraga), "Arxiprestat de Gironella", "Arxiprestat de Puig-reig", "Full arxiprestal" (Navàs) i "Arxiprestat de Berga".

Prop de quatre milions de pessetes per a les missions

Ara que acabem de celebrar

una nova diada missional, la de la Santa Infància (diada de mentalització sense col·lecta, segons està disposat), convé que donem a conèixer l'aportació global que els fidels del nostre bisbat vam fer a les Missions durant l'any 1983, amb motiu del DOMUND. És la següent: 3.648.698 ptes., les quals foren distribuïdes de la manera següent: Domund: 2.787.569. Santa Infància: 317.856. Clergat Indígena: 114.733. Diòcesi Missionera: 128.252. Revista infantil "Gestó": 117.853. Gràcies! Que l'esforç missioner de l'Església

es vegi cada dia més ajudat per tots els creients.

Augmenten les trobades familiars

SANT ROMAN.— Es un fet bonic i esperançador que es va estenent arreu arreu: les trobades de famílies. Aquestes senten la necessitat de reunir-se. Alguna vegada ja n'hem parlat. Ara són els Cisquella i els Sala, dues cases pairals de la Segarra entroncades entre si des de l'any 1874, que s'han aplegat al santuari de Sant Ramon per a

fer festa junts, retrobar-se, encomanar-se a Déu i fer xirinola. A la convocatòria llançada per un d'ells hi van respondre 150 familiars vinguts dels quatre punts cardinals. Amb quin goig participaren en la santa missa presidida pel pare superior d'aquell santuari i cantaren els goigs de Sant Ramon originals del mestre Millet! Després, a l'hora del dinar, ocuparen el cap de taula els més ancians de la tribu en senyal de respecte i homenatge. Això és fer família. Això és, també, fer església. No sabríem sinó felicitar els organitzadors de la trobada.

Una veu valenta

No crec que ningú dubtés pas massa a l'hora de definir la nostra època. No ho crec. Ara, una de les definicions que es poden recordar pel qui la va dir i pel que va dir, és aquella que fa referència al nostre temps qualificant-lo com el de l'època de la mentida. Així el va motejar Bernanos, un personatge literari que mereix totes les garanties pel seu tarannà creient i per poder ser considerat com un testimoni notable del món contemporani.

No obstant, amb tot el respecte per aquesta i altres possibles definicions, em plauria més de titllar l'època en que vivim com a època de la covardia. Per cert una paraula ben desegradable.

Per altra banda no es fa pas incompreensible l'existència de la covardia entre l'escampall informe de la vida d'avui. Potser hi hauria fer esforços per cercar glosses il·lustratives i pertinents. Però aquestes fan brotada soles, amb regularitat i persistència, a pesar de la cura que hom pugui tenir perquè no respirin massa de cara a l'exterior.

La veu valenta és que dol a vegades, veure la covardia acompanyant a algú d'aquells que ens fan posar involuntàriament les mans al cap amb un "qui ho diria", "qui s'ho podia pensar". Un es refereix naturalment a persones que són compromeses, adquirint el compromís formal en les seves vides, de bandejar tot el que pugui fer olor de covardia.

Es poden ben sorprendre uns comportaments, adhoc entre altres, mancats de coherència a causa de l'endias-bada covardia. Qui en dubta? Aflorren com dicotomies personals en les quals sembla que la fe la tenim reservada per a certes ocasions i la covardia per unes altres.

Es pot dir que hi ha qui instiga perquè les coses passin així i no d'una altra manera. Almenys conceptes com "la fe s'ha

de viure en privat" i "res de fer-ne d'ella ostentació perquè cal respectar a tothom", no són pas imaginaris.

Un noieta de la nostra catequesi, un d'aquests dies, va trencar ben pel mig aquestes mentalitats porugues que paralitzen a més d'un cristià quan sona el moment de definir-se. Fins emocionat. En plena aula, al professor de química que acabava de proclamar amb suficiència que Déu no existeix perquè ell no l'havia pas vist i només creia en el que havia vist, el nostre noi li esclatà: "Vostà no l'ha vist, però hi va haver gent que ara fa dos mil anys el va veure". Només això.

Independentment del que va dir el nostre petit objector, està el "que ho va dir", i deixant l'ho caure dintre un ambient no pas massa propici per escoltar-ho. Fou, una veu valenta, sobretot.

Estic persuadit que és de tots l'aspiració de ser capaços d'anar pel món amb actituds similars: de saber passar el túnel de la por portant la fe damunt les espatlles: intacta, conyugada. De saber dir epl: jo crec, quan es presenta l'ocasió.

Jo no sé si la complexitat dels cosmos actual on estem submergits, i ben submergits, dificulta que la gent se sinceri dient el que sent o és. Jo no ho sé. No obstant per alguna cosa s'ha definit la nostra època com la de la mentida o, de la covardia. Qui sap si ambdues coses.

Ara, un fet hi ha comprovable, gràcies a Déu. I és que el gest de valentia afirmant un valor, constitueix una pauta, i pot servir perfectament d'admiració i de revulsiu per tots els públics. Avui i sempre —diria un.

M.A.

El pare Quintana, monjo de Montserrat, complí 90 anys

MONTSERRAT.— El passat dia 4, el pare Eugeni M. Quintana i Pijoan, monjo de Montserrat, complí els noranta anys d'edat. Nat a Barcelona, al carrer de Flassaders, el 1894, fou batejat a Santa Maria del Mar. Ingressà a l'Escolania de Montserrat el 1903, i l'any següent fou elegit bisbetó. Sortit de l'Escolania aviat demanà per ingressar al monestir com a monjo. Professà el 1914 i fou ordenat sacerdot el 1919. Seguí els estudis a Sant Anselm de Roma, i es llicencià en Dret Canònic. Al monestir ha exercit els càrrecs de Mestre de Novicis i Aposentador, i ha ensenyat al Clergat dret i altres assignatures. El 1933 fou nomenat Consultor de la Cúria de la Congregació de Subiaco i romangué a Roma fins el 1943. De tornada a Montserrat continuà la docència. Actualment dedica la seva activitat a l'arxiu musical de l'Escolania. El pare Quintana concelebrà a l'Eucaristia del diumenge passat i fou felicitat pel pare Abat i la Comunitat.

Èxit a Sabadell del "Dia del Pessebrista"

SABADELL.— Com cada any, el lliurament de premis del concurs de pessebres organitzat per l'Agrupació de Pessebristes va fer que el teatre del Centre Parroquial de Sant Vicenç de la Creu Alta s'omplís a vessar.

Enguany l'acte fou enriquit amb l'actuació de la Coral del Conservatori de Música de Sabadell i la presentació del seu quartet Vocal, que donaren més interès encara a un acte que ha esdevingut ben tradicional a la ciutat. El Concurs de l'Agrupació de Pessebristes de Sabadell que ha arribat a la seva 56èna. edició, és un dels més antics que se celebren a Catalunya.

Més de vuitanta sabadellencs de totes edats i condicions s'havien inscrit aquest any en el Certamen que, a més d'augmentar en el nombre de participants, ha servit altra vegada per promocionar el pessebrisme a tota la ciutat i, especialment entre el jovent.

Abans del repartiment dels premis la Coral del Conservatori demostrà també els esforços d'un aplec de joves sabadellencs, amb la direcció de la soprano Maria Teresa Boix.

Presidiren les autoritats, el President de l'Agrupació de Pessebristes Sr. Joan Farell i Mossèn Camil Geis, consiliari de l'entitat. Després de l'acte els pessebristes acudiren a un dinar de germanor, en el transcurs del qual fou lliurada a mossèn Geis una figura en bronze, obra de l'escultor sabadellenc Adolf Salanguera.

D.V.

Urgell

"Església d'Urgell" informa

Fa 12 anys que el bisbat d'Urgell publica una revista pròpia. El Bisbe Joan encapçala cada número amb una carta pastoral sobre diferents qüestions actuals. Hi ha un equip de redacció que té cura de preparar les altres seccions de la publicació: història i documentació, informativa i pastoral. A part de la carta pastoral la secció més antiga és la que correspon a un comentari de la informació religiosa del bisbat a càrrec de mossèn Mirabet i encapçalada amb el títol "Carrerada". Vol evocar, naturalment, el camí dels ramats cap a la muntanya. Els darrers anys la revista ha donat un relleu especial a les portades editades a tot color, i ha presentat les diferents obres del bisbat: esglésies romàniques, talles, documents, i enguany presentarà una col·lecció de santcrists i maredeús.

La revista té una edició mensual de 1.000 exemplars i aquesta és la cara fosca de la publicació, la que correspon a la seva economia. Durant l'any 1983 les despeses d'edició i distribució han sumat 1.259.410 ptes. i els ingressos 1.069.734 ptes. hi ha hagut doncs un dèficit de 189.410 ptes. que ha estat cobert pel bisbat. I cal tenir en compte que les portades en color del 1983 han estat íntegrament subvencionades per diferents aportacions voluntàries de cases comercials i amics de la revista.

En el seu darrer número la taula de redacció envia una enquesta als lectors i els demana la seva opinió sobre les diferents seccions de la publicació. Hom confia que al menys un 20% dels subscriptors respondrà l'enquesta i la redacció tindrà una valuosa font d'informació per a millorar el seu contingut.

Atemptat arquitectònic a La Seu

No som els primers a denunciar el greu atemptat arquitectònic comès contra el conjunt monumental de la catedral d'Urgell i l'església de Sant Miquel. En la plaça de Pati Palau ha estat autoritzada la construcció d'aquesta nau —algú l'ha qualificada amb noms despectius— destinada a ser llar dels jubilats. L'aspecte actual del conjunt el veu i comenta tothom. Priva, gairebé en la seva totalitat la panoràmica del conjunt romànic i hom s'adona immediatament que els mçons, el metall i el ciment són difícils d'harmonitzar amb les construccions històriques de pedra i arcs de mig punt. Només cal mirar la fotografia.

Per tot això no cal ni escoles d'arquitectura, ni títols universitaris ni tota la burocràcia de permisos i autoritzacions. N'hi hauria prou amb el que hom anomena bon gust. El que 800 anys d'història han respectat, la ciència i la tècnica ho ha menyspreat. Confiem que no sigui per molt temps.

Els bisbes i les autonomies

El tema de les autonomies sempre ha estat important: per a l'Església de Catalunya. El bressol de la Pàtria ha estat a prop dels monestirs i la llengua trobà la primera expressió cultural en les Homilies. Avui encara hi ha un altre motiu: Monseñor Martí, bisbe d'Urgell, ha parlat diverses vegades de les autonomies en les reunions de la Comissió Permanent i del Comitè Executiu de la Conferència Episcopal Espanyola. Precisament ja en la segona reunió del Comitè Executiu (12-13 abril 1978) s'acordà estudiar el tema en l'Assemblea General o en la Comissió Permanent. Després el Sr. Arquebisbe de Pamplona seria al responsable de redactar una ponència sobre el tema autonòmic recollint unes notes presentades pel bisbe Martí, el qual, el febrer del 1980, exposaria a la Comissió Permanent els treballs realitzats conjuntament amb monsenyor Díaz Merchan i monsenyor González Moralejo. Hom feia referència a temes d'especial interès en les comunitats autonòmiques: ensenyament, joventut, etc. Hi hagué una posterior consulta a les Províncies Eclesiàstiques i un estudi del problema autonòmic i de la situació jurídica i legal dels Estats amb Autonomies amb les seves perspectives de futur. Després d'aquest aprofundiment del tema, monsenyor Martí presentà la ponència a la Comissió Permanent en la reunió del 15-17 de setembre del 1981. Alguns dels punts concrets a considerar fan referència als dies festius, ensenyament i relacions dels bisbes amb les Autoritats autonòmiques.

El tema ja no suscita esclament l'interès dels bisbes, sinó que tothom ja veu amb més claredat el tema. L'Estat de les autonomies es consolida i cada dia són més nombrosos els grups que s'adonen que

és una nova forma de democràcia, no el llop temible de les divisions. Però surt a l'escena pública una normativa que significa un canvi profund en l'estudi del tema: la LOAPA. El projecte de llei frena la carrera autonòmica però ja no té força suficient per a suposar una paràlisi total. Els bisbes no abandonen el seu treball i la Comissió Permanent en la seva reunió del 10-12 de febrer del 1982, estudia el tema "Problemes culturals i pastorals de les autonomies". Monseñor Martí pren part activa en aquesta reunió. Aleshores es nomena una comissió de tres bisbes per a aprofundir el tema: monsenyor Larrea, monsenyor Dorado i monsenyor Martí, que n'és president. Augmenten les transferències a la comunitat autonòmica i, en conseqüència, l'Església ha d'estudiar les implicacions del nou ordre. Són ja temes concrets, entre els quals cal destacar: ensenyament i cultura, calendari festiu, etc. Monseñor Martí, en la reunió de la Comissió Permanent del 20-22 de setembre del 1983, presenta un estudi sobre les relacions entre els Governos autonòmics i les Esglésies locals. El President de la Conferència Episcopal clou la sessió remarquant que cal ajudar a les Esglésies de les autonomies i a la unitat.

Arribem finalment a la darrera reunió de la Comissió Permanent (20-21 gener 1984). Monseñor Martí recorda que cal veure quins són els temes que ara estan en relació amb el tema i així hom podrà marcar el camí que cal seguir. La Comissió dels tres bisbes presenta quatre punts generals:

1er. L'organització eclesial ha d'adaptar-se a l'autonòmica i, quan arribi el moment, a les províncies eclesialtiques.

2on. Teòlegs i juristes han de preparar un estudi sobre les rela-

cions entre els bisbes i els governs autonòmics.

3er. Les Comissions episcopals afectades han de relacionar-se amb els responsables eclesialtics de les àrees corresponents en les regions autonòmiques.

4art. Els bisbes de les diferents autonomies han de promoure un intercanvi d'experiències i buscar la seva coordinació en les relacions amb les Autoritats autonòmiques i en la forma de resoldre els problemes.

Fins aquí el resum de l'atenció dels bisbes al tema. D'aquesta informació en dedueixo algunes conclusions. Els nostres pastors han tractat el tema amb una prudència que els mes agosarats qualificarien de por, o que almenys ha arribat als seus llindars. És natural, pel mateix pes de la història que a vegades ha suggerit fantasmes de divisions i separatismes. També hom ha de tenir en compte que és un tema nou, almenys per a la generació actual que en té poca experiència. Malgrat tenir importants implicacions pastorals el seu camp originari és la política i aquestes qüestions, també per una lliçió de la història, han d'ésser tractades amb profunditat i delicadesa. També cal tenir present que no totes les autonomies de l'Estat tenen la mateixa profunditat històrica ni els seus ciutadans tenen la mateixa força en vocació autonòmica. Això significa que l'Estat de les autonomies tindrà per als pastors de l'Església diferent significat i valoració. Aquestes situacions només tenen un camí de sortida: la maduració pel temps. Segurament que aquest ha estat un argument de prudència en les reunions episcopals.

Antoni Mirabet

Del Crist

El batejat en Crist forma part de la història de la salvació. El regnat del Crist és misteriós i escondit i ben lluny dels reialmes de la terra; és espiritual i capgira la diplomàcia del món, transformant l'home des de dins, en la intimitat. "El regnat de Déu és dins vostre" (Lluc 17:21). Fet de carn i sang, reneix en Déu per mitjà de l'Esperit.

El regnat del Crist creix en nosaltres secretament i amb temps i ben lluny de previsions humanes. Malgrat que, a voltes, sembli que l'apostolat caigui en el buit, que el terreny sigui erm, la llavor de la paraula de la gràcia caplleua en silenci, en la foscor. L'esperança és el rou del triomf, de la collita.

La nostra presència és, ha d'ésser, el testimoniatge de la presència del Crist en el món.

Església: Cos únic i del qual el Crist és la testa i els creients els membres. Cos únic, única vida. I la vida ve de la testa i rega, com un riu de l'aigua regalada, als membres.

Oh Humanitat del Crist. Fes que sigui jo carn de la teva carn, ossos dels teus ossos, esperit del teu Esperit. Jo, tan distant de la teva humanitat, de la teva divinitat, empenca'm, com una branca a l'arbre, al teu Cos per tal que formem un únic arbre.

El Verb és la llum, la Paraula de Déu. Paraula feta carn i sang. El Pare veu la llum en el Fill i el Fill en el Pare.

Verb, paraula substancial del Pare. Veritat. Saviesa. El Crist és l'Elegit i el Servidor sofrent de Déu i Fill de Déu, rostre visible del rostre invisible.

Crist és l'exemplar viu de la perfecció de l'Home-Déu.

Saps donar raó de la teva fe?

Superaries una prova elemental de coneixements bàsics de la Religió que professes? Creus tenir la preparació suficient per dialogar sobre la seva doctrina? No tens dubtes? Et desorienta i t'entristeix el confusionisme dominant? Com estar segur de seguir l'autèntic Magisteri de l'Església? Aquests i molts més interrogants floten en l'ambient actual. Com respondre'ls?

CONVERSES BÍBLIQUES: Tenen lloc permanentment, de forma gratuïta, tots els dilluns de l'any de 8 a 9 del vespre, a Llúria, 13. Prova-ho.

SECIN (Servei Catòlic d'Informació) Apartat 2168

Girona

Divuit són a missions i una quinzena treballen a diferents diòcesis de l'Estat Espanyol

Bisbat gironí: 370 sacerdots per a 483.622 fidels

GIRONA.— El Butlletí de l'Església de Girona ha publicat el balanç de personal eclesiàstic i religiós per tot l'any 1983. Segons les seves dades, durant aquest període moriren deu capellans i només se n'ordenà un de nou. També fou ordenat de diaca mossèn Josep Puig i Bofill, natural d'Ullà que aquest any probablement serà consagrat sacerdot. En aquest moment el Bisbat compta amb 370 sacerdots per a 483.622 fidels.

A l'ensembl el Butlletí recorda que en aquests moments hi ha divuit sacerdots gironins a terres de missions, d'ells n'hi ha deu a Amèrica Llatina i la resta a d'altres països. A més hi ha una quinzena de sacerdots que realitzen el seu treball apostòlic en diferents diòcesis de l'Estat Espanyol.

El Capítol Catedral està compost per un total de 21 canonges i un sacristà. A la Casa Missió de Banyoles hi ha 9 sacerdots i a la residència anomenada "Seminari Sivilla" 13. Per últim, el col·legi de Santa Maria del Collell compta amb 12 sacerdots integrats en el claustre de professors.

En aquest moment la diòcesi de Girona es divideix en 4 Zones Pastorals i aquestes en 24 Arxiprestats. Hi ha un total de 387 parròquies i 17 annexos.

Les comunitats d'Instituts de Vida Consagrada i de Societat de Vida Apostòlica, de Religiosos i Religioses sumen 50, i es troben escampats arreu de les comarques. També hi ha dos Instituts Seculars, una Societat de Vida Apostòlica i una Comunitat de Jesús.

Els horaris d'oficina de la Cúria Diocesana, van de 10 a 13 del matí. Es troba a la Plaça de la Catedral i té el telèfon 20 19

58. Dos laics porten la comptabilitat general del Bisbat.

Mons. Camprodon recorda que "aquí també hi ha feina a fer"

Amb motiu del dia de les "Mans Unides contra la Fam", el bisbe de Girona, Monsenyor Jaume Camprodon, va publicar una carta en el Full Parroquial en la qual afirmava que "aquí també hi ha feina a fer". Més concretament, recorda "una desfilada de grups de persones que no tenen plat a taula: immigrants, adults i joves sense feina, persones llançades a la prostitució, a l'alcohol i a la droga".

Monsenyor Camprodon es pregunta qui "ha llançat aquestes persones a la prostitució, l'alcohol o la droga". Afegeix que "ha vist una llarga corrua de deficients físics i mentals infants, joves i adults, gent que malviu en barris de dins i dels

voltants de les ciutats, gent del món rural..."

El bisbe de Girona afirma que "no és pas una desfilada de la victòria sinó més aviat la desfilada de la derrota". I acaba dient que "tanmateix la moral de derrota davant d'aquest espectacle pot convertir-se en estímul per al treball si hom dona entrada a l'amor, si hom resa a consciència el Pares-nostre".

Ja es prepara la Pasqua Jove-84

Aquest any la celebració de la Pasqua Jove-84 tindrà com a tema central la guerra i la pau. La festa s'està preparant per equips de les diverses comarques gironines que buscaran el lloc adient per a trobar-se en la nit del 21 d'abril.

Mossèn Miquel Àngel Ferrés és el Coordinador de la Pasqua Jove i a ell es pot dirigir tothom que vulgui conèixer més detalls: telèfon: 33 05 74.

"CURS de MONITORS" a Calella i Malgrat

Fa poc ha tingut lloc la cloenda d'un "CURS de MONITORS" intensiu que s'ha desenvolupat al Centre Parroquial de Calella i al col·legi Chanel i Centre Parroquial de Malgrat de Mar. Hi han participat quaranta dos nois i noies, de disset anys endavant. La majoria ja tenen un xic d'experiència com a educadors en el lleure (Casals d'Estiu, Colònies, Campaments, Grups d'Esplai, etc...) i —tots ells— estan interessats a fer d'animadors de diverses activitats educatives i d'animació en l'esplai.

Aquest "curs de monitors" a l'Alt Maresme ha estat a cura de l'ESCOLA MIRALL de Barcelona, vinculada als Germans Maristes, reconeguda degudament per la Direcció General de la Joventut de la Generalitat de Catalunya i que és especialitzada en la formació d'educadors en el lleure infantil i juvenil.

En la línia pedagògica de l'Escola, i a cura dels seus professors i col·laboradors, s'han dut a terme les següents unitats de formació teòrico-pràctica: "L'educació en el temps lliure" (Lluís Serra), "Psicologia evolutiva" (Fina Masnou), "Pedagogia i dinàmica de grups" (J. Bofarull), "Taller de titelles i d'ombres xinesques" (Leo Soler), "Muntanyisme" (Josep Rebugent), "Descoberta del medi humà i de la natura" (Martirià i Pere), "Educació especial" (Dolors Clotas), "L'educació de la Fe" (Jaume Bofarull), "Taller de dibuix" (Pep Claparols), "Salut i esplai" (Jordi March), "Tècniques d'animació de vetllades" (Valerià Simó), "Jocs" (Josep Alegre) i "Cants, danses, contes i rondalles" (Xesco Boix).

El curs ha posat en relleu l'importància d'una educació integral que abasti tots els àmbits de la persona humana i que fomenti l'esperit crític, la creativitat i l'acció transformadora, a través de l'esforç i del servei. S'ha vist com les institucions, moviments i grups d'esplai han de fer un planteig educatiu i fixar-se uns objectius en totes les seves activitats d'educació socio-cultural i de lleure, sobretot quan es vol defugir el lleure com a mer temps de consum i d'evasió.

Lluís Riera, lector i acòlit a Lloret de Mar

Monsenyor Camprodon, Bisbe de la Diòcesi, ha instituït, Lluís Riera i Martí, lector i acòlit, per al servei de la comunitat de Lloret de Mar, dins d'una festa maca de veritat i amb una Església Parroquial plena de gom a gom.

M. Caballé

Ensenyament

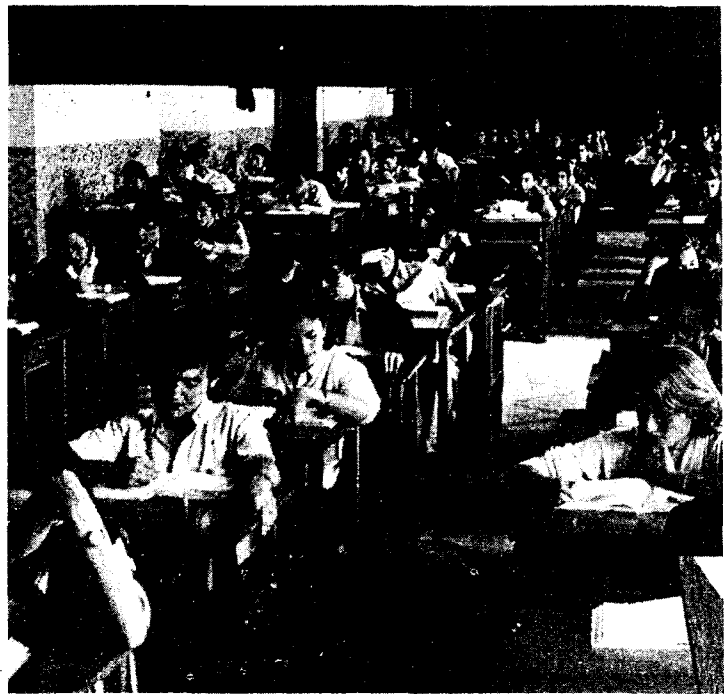
Dr. Canals Vidal: "Les escoles catòliques no mereixen ésser qualificades com a col·legis de pagament"

"Les escoles fundades i dirigides per l'Església foren en el seu origen "escoles públiques" i només passaren a ser considerades com a "privades" per raó dels sistemes legals, d'origen bonapartista, que van concebre la tasca docent com a pròpia de funcionaris estatals", afirmà el doctor Francisco Canals Vidal, catedràtic de Metafísica de la Universitat de Barcelona, en una conferència sobre "L'escola catòlica a Catalunya", pronunciada en el col·legi

universitari Abat Oliva.

El conferenciant va dir també, que les escoles catòliques no mereixen ésser qualificades com a "col·legis de pagament" o "institucions classistes" i es referí a la pràctica anglesa, segons la qual aquestes escoles reben el nom de "public schools", perquè compleixen els requisits establerts per les lleis i són equiparables a les de l'estat, a les quals, obviament, aquesta condició ja se'ls suposa.

La primera part de la conferència, constituït una exposició documental dels principis en que es recolza l'església per a realitzar la seva missió d'ensenyar a través de les escoles. A aquesta aportació de principis seguí una exposició de caràcter històric que posà de manifest la importància de les "escoles públiques" creades per l'església a Catalunya des de Sant Josep de Calassanç fins els nostres dies.

Barcelona

El doctor Malla clausurà les XIX Jornades de Castellada

200 sacerdots analitzaren a fons el nou Codi de Dret Canònic

Premià de Mar, una vegada més, ha estat punt de trobada per a dos centenars de sacerdots que han estudiat, aquest any a Castellada —una casa de recessos confiada a l'Opus Dei— el tema de l'"Església particular en el nou Codi".

El doctor Dacal Vidal, Vicari general de l'Opus Dei, presidí la inauguració d'aquesta XIX edició, a la qual han concorregut destacats especialistes en Dret Canònic. Pedro Lombardía, que és un dels redactors del Codi i ha estat nomenat recentment per Joan Pau II membre de la Comissió per a la interpretació autèntica del Codi, comentà alguns aspectes de la nova "lleï fonamental de l'Església".

El Bisbe, figura clau per a l'aplicació del nou Codi

Un punt en el qual diversos conferenciants coincidiren des de diferents enfocaments, fou el de la importància de la figura del Bisbe que el nou Codi dóna per a la seva pròpia aplicació. El professor Lombardía, per exemple, destacà la importància de l'actitud del Bisbe dio-

cesà davant el costum contra la Llei. El doctor Carmelo de Diego —professor de Dret Processal Canònic a Navarra i expert de la Comissió Jurídica de la Conferència Episcopal— féu referència al principi de subsidiarietat fonamentat en el Codi i l'actuació conjunta del Bisbe i la Conferència Episcopal.

El doctor Aurelio Fernández —professor de la Facultat de Teologia del Nord d'Espanya— dugué a terme una anàlisi de l'eclésiologia del Vaticà II en el nou Codi, fonamentant-lo en el caràcter de "Misteri" de l'Església, que a l'hora de construir un edifici jurídic, ho fa diferir del que seria propi d'un Estat.

El bisbe de Lleida, monsenyor Ramon Malla clausurà les Jornades amb una dissertació sobre "La figura del Bisbe com a cap de l'Església particular", remarcant l'esperit de servei que sempre ha de caracteritzar l'exercici de la potestat episcopal.

Cada una de les sessions fou acompanyada d'un diàleg. El col·loqui de la darrera sessió, amb el Bisbe de Lleida, fou dedicada a l'estudi de les Conclusions de les Jornades, que poc després es feren públiques.

Set conclusions

1. S'ha advertit el gran interès pel dret canònic que ha despertat la promulgació del nou Codi. S'ha destacat l'ampli marge d'autonomia que reconeix als bisbes i l'important paper que compliran en la seva fructífera aplicació. Per tant, sembla molt desitjable que tots els fidels facilitin aquesta tasca amb una actitud d'unió i de col·laboració amb el Bisbe, especialment rellevant en el cas dels clergues.

2. S'ha comprovat la notable importància que el Codi atribueix als costums locals, i les conseqüències, també jurídiques, de l'actitud que davant d'elles prenguin els bisbes. També s'ha subratllat la necessitat que les lleis generals, en la seva aplicació, siguin matisades pels legítims costums locals. Les facultats que el Codi atribueix als bisbes en aquesta matèria constitueixen la millor garantia que serà respectat el legítim pluralisme i al mateix

temps s'evitarà per la via del silenci de costums contràries a la llei.

3. Tenint en compte els canals que el nou Codi obre per l'exercici de la col·legialitat episcopal, sembla desitjable que s'estudiï quina és la fórmula canònica que correspongui millor a les necessitats pastorals que impliqui la nova configuració autonòmica.

4. Davant les dificultats que presenta el govern de les diòcesis que enclouen grans nuclis de població, sembla necessari desenvolupar les possibilitats organitzatives que ofereix el nou Codi.

5. Pel millor servei de les Esglésies particulars sembla convenient que, juntament amb l'estabilitat dels rectors desitjada en el nou Codi, s'insisteixi en la disponibilitat dels sacerdots per rebre els encàrrecs que els

bisbes creguin convenient confiar-los.

6. És molt positiu l'esforç per aconseguir l'autofinançament de l'Església. Ai mateix temps, és just que ara i en el futur, l'Estat i els governs autònoms ajudin econòmicament l'Església, i valorin d'aquesta manera el servei que realitza en benefici de les persones individuals i del bé comú de la societat.

7. S'ha assenyalat l'existència de matèries, incloses en els acords entre la Santa Seu i l'Estat espanyol, que han estat o seran transferits als Ens autonòmics. Per tant, sembla molt convenient estudiar les possibilitats que l'Església a les instàncies oportunes, concreti aquests acords amb els Ens autonòmics. S'ha ressaltat la importància d'aquesta qüestió i el fet que ja existeixen canals legals que permeten formalitzar aquests convenis.

Lleida

La comissió de Missions, una entitat amb empenta

LLEIDA.— La comissió de Missions ha fet 6 reunions. Una d'elles va ser presidida pel Bisbe, segons una nota en la qual passa revista a les seves activitats. S'han incorporat a la Delegació de Missions una religiosa de la Companyia de Maria, com a secretària, i un seglar jubilat. Ha tingut un gran increment el "segell Missioner". S'han repartit 24 zones entre parròquies i col·legis i enviats 180.000 segells a la central del segell Missioner a Madrid. S'ha enviat a les Missions 7 caixes de medicaments amb un pes total de 105 Kg.

Ha anat en augment la relació amb els missioners de procedència. Un sacerdot i una religiosa han visitat diferents col·legis i han predicat en

diferents parròquies del bisbat durant les seves vacances. Per Nadal hem enviat 51 cartes-felicitaçió del senyor Bisbe i d'aquesta Delegació, i a altres missioners. També se'ls ha enviat l'anomenada "estrena missionera" un paquet d'uns 850 gr. Hem rebut 24 cartes d'ells; algunes han estat publicades en el Diari de Lleida, durant el mes d'octubre. Una congregació religiosa ha regalat un precís calze que es farà arribar a un missioner que el necessiti. Ha sortit cap a l'Argentina una nova missionera lleidatana, Maria Teresa Calzada Olona, natural d'Aitona, religiosa dominica de l'Anunciata, que ara donava classes en el col·legi de les Dominiques de Vallcaient de la nostra ciutat.

Quant a col·lectes missionals, algunes han augmentat: El Domund ha recaptat unes 400.000 ptes. més que l'any anterior; la jornada dels Catequistes i l'I.E.M.E. ha augmentat en unes 10.000 ptes.; i la de Hispano-Amèrica en unes 60.000 ptes. L'obra Pontifícia de la santa Infància, ha disminuït en unes 250.000 ptes., i la de Sant Pere Apòstol o clergue Indígena en unes 30.000 ptes.

Per aquest any tenen el pla de començar a relacionar-se amb els familiars dels missioners, plantejant-se una possible trobada pel mes d'octubre.

La UNER, un camp ampli d'apostolat

La UNER té un camp ampli

d'apostolat atès que abraça totes les facetes del camp eclesial. Així ens ha estat possible recórrer diversos pobles de la Diòcesi per ambientar, alenar i enfortir l'amor a Jesús sacramentat.

S'han visitat entre altres pobles els de Ballobar, Fraga, Montoliu, Sijena, Ontiñena, Montsó i Juneda. La nostra primera tasca ha estat sempre la visita al Santíssim i després d'unes idees eucaristicadores, canvi d'impressions amb els de la UNER local i simpatitzants de la localitat.

A més a més del recés reglamentari, s'han tingut unes convivències a la Casa d'Exercicis amb l'assistència de la

Germana de Barcelona i pel febrer unes Jornades de Dinàmica Eucarística desenvolupades per una Germana de Madrid i una altra de Saragossa, interessantíssimes i profundes.

Hem tingut a més, durant l'any dues hores d'adoració i reparació. (Actualment a la Catedral, el 3er i 4rt diumenge de cada mes).

Han estat autoritzades pel senyor Bisbe per poder portar la Comunió a les sòcies malaltes, les dues senyoretes vicepresidentes.

Finalment des del mes de març s'edita trimestralment un Full Informatiu d'avisos, comentaris i notícies referents a la UNER (Unió Eucarística Reparadora).

¿Anem cap un "superman" menys fràgil i més funcional que no pas l'home?

Les manipulacions genètiques oposen la ciència i la religió als Estats Units

WASHINGTON.— Els esperits religiosos s'inquieten. Veuen aparèixer a l'horitzó, per mitjà de manipulacions genètiques, un "superman" menys fràgil i més funcional que l'home, i que amenaça destronar-lo. Actualment als Estats Units, ells han declarat la guerra contra això que podria prefigurar el "Millor dels móns" descrit per Aldous Huxley fa una cinquantena d'anys.

L'enginyeria genètica és una ciència que data d'unes dècenes d'anys, i que s'interessa en les manipulacions dels gens que són el fonament dels caràcters del món vivent. Fins ara els investigadors s'havien limitat a les experiències de laboratori, als resultats visibles només al microscopi. L'enginyeria genètica entra actualment en el camp de la realitat.

Així, el passat mes de juny, uns investigadors americans anunciaren que havien trobat un sistema per produir plantes de cotó, no a partir dels grans, sinó gràcies a manipulacions de gens, a partir d'una cèl·lula única de planta ja existent. La mateixa experiència ja s'havia

fet amb patates, morenc i pastanagues.

Per això que és d'aplicació pràctica, aquestes manipulacions tenen com a interès principal, permetre de produir una planta a partir d'una cèl·lula capaç de resistir tal malaltia o tal herbicida. Una vegada la cèl·lula ha esdevingut planta, els investigadors n'extreuen immediatament una altra cèl·lula que pugui resistir una altra malaltia o un altre producte. De cèl·lula en cèl·lula, creuen arribar a produir una planta que ho resisteixi gairebé tot.

La ciència ficció esdevé realitat

L'experiència més sorprenent és sens dubte la duta a terme a finals de l'any passat, també als Estats Units. Alguns exemplars d'un gen de l'hormona de creixement de l'home foren injectats a embrions de rata. El resultat fou el naixement d'un cert nombre de rates gegants, algunes de les quals han posat al món uns ratolins de talla igual a la seva.

A llarg termini, ja s'imagina transplantar el mateix gen en

les vaques o les ovelles, per fer-les engreixar més depressa i augmentar la qualitat de la seva carn. Els científics creuen, tanmateix, que aquestes realitzacions serien de moment massa complexes i massa costoses per ser veritablement interessants.

El desenvolupament brutal de la bio-genètica ha suscitat esgarrifances d'angoixa entre el gran públic. El que hom pugui fer sobre les plantes o les rates, ¿no podria imaginar-se reproduir-ho sobre els homes per crear una raça nova que, segons una carta adreçada al Congrés americà, "seria tan diferent de l'« homo sapiens » que aquest ho és dels grans simis"?

Un món que negaria la Creació

Alguns han arribat a emetre la idea que les dones embarçades només mantinguessin els fetus que corresponguessin a una imatge ideal de la raça humana, o que aquells que no fossin totalment d'acord amb el motlle, fossin modificats per la manipulació dels gens. Els investigadors, ara transformats en veri-

tables aprenents de bruixot, crearien un món que tindria molt poc a veure amb el món creat per Déu.

"Algeny", de Jeremy Rifkin, llibre que tracta d'aquest tipus de profecia, està en camí de ser un best-seller. Rifkin, que per altra banda és un virulent adversari del darwinisme, dibuixa un quadre paorós del món de demà. Per ell el risc no és que els savis s'apoderin d'aquestes tècniques. El risc està sobretot en el perill que tot s'assimili bé, que l'home enformi els seus descendents de manera perfecta, amb control de qualitat. Segons Rifkin, la humanitat podria a curt termini conèixer la salut i la seguretat per tothom, però això també seria el "Millor dels móns".

Una raça superior?

Els responsables religiosos, però també els savis, nodrint el mateix tipus de temor, han demanat recentment una interdicció de la investigació en aquest camp. La majoria d'investigadors s'han apressat a afirmar que és extremadament prema-

tur imaginar que l'enginyeria genètica pugui conduir a una raça superior. En decennis o en segles, diuen, potser serà concebible millorar per la genètica la salut o la intel·ligència d'un individu. Però també suposen que d'ací a allà la medicina podrà obtenir resultats semblants per mitjans més simples.

Al contrari, sembla potser més fonamentat témer una utilització contestable de les recerques dels savis. Als Estats Units les companyies d'assegurances comencen ja a imaginar fixar les primes de llurs assegurats en funció dels riscos potencials definits per llur codi genètic, sense reconèixer que només es tracta de riscos. Per altra part, diverses firmes americanes utilitzen la genètica, en els tests, per seleccionar candidats a una ocupació que podrien exercir malament en un donat medi ambient. Així l'enginyeria genètica entra actualment per la porta gran de la vida quotidiana. Resta desitjar que sigui utilitzada amb seny.

F. P.

Suïssa

500 aniversari del naixement del reformador Zwingli

ZURICH.— Els actes commemoratius del 500 aniversari del naixement d'Ulrich Zwingli, fundador de l'Església reformada de Zurich, començaren amb la projecció de la pel·lícula sobre el reformador.

L'acte públic més important se celebrà a la Col·legial de Zurich. Després d'unes paraules de benvinguda, el president del Consell sinodal zuriquès, el pastor Ernst Meili recordà la importància d'una reflexió lligada als valors fonamentals de l'Evangel·li. El president del Consell d'Estat de Zurich, Konrad Gisler, posà l'atenció sobre la col·laboració del poble i les autoritats zuriqueses en el temps de la Reforma. Recordà que Zwingli també volgué complir els seus deures de ciutadà, i que la seva mort en la batalla de Kappel-am-Albis, n'és testimoni.

En el centre de la commemoració figurava la conferència del professor Gottfried W. Locher, de la Universitat de Berna, el qual parlà de la referència de les obres de Zwingli en la seva època, les quals no exclouen assessorament pels problemes actuals.

Crònica de Buenos Aires

Els "rodamóns de Maria"

BUENOS AIRES (Del nostre corresponçal.)— Les cròniques i notícies de premsa, ràdio i televisió, ens expliquen freqüentment de joves que protagonitzen tristos successos però rara vegada ens parlen d'"altres joves", sacrificats, silenciosos i lliurats als altres. I això tant aquí, a Sud-Amèrica, com a Europa.

Hi ha a l'Argentina un moviment evangelitzador juvenil que ha estat batejat amb el nom "Rodamóns de Maria". Té el seu epicentre a la ciutat de Santa Fe, però augmenta el seu arrelament a alguns pobles veïns de la capital de província. El seu objectiu és arribar a tota aquesta joventut oblidada i postergada, portant-los-hi un missatge d'esperança i d'alegria. Començà aquest moviment fa uns tres anys. Monsenyor Zazpe, arquebisbe de Santa Fe, demanà a un grup de sacerdots, religiosos i laics que miressin de reunir aquells joves mar-

ginats i allunyats de l'Església en un moviment que els permetés rebre una formació i col·laborar després amb una participació activa en l'obra catequètica i social de la mateixa Església. Es tractava d'arribar a nois i noies d'escassa o nula formació. Els seus ambients eren els camps de futbol, els barris més marginats i els llocs més allunyats, on ningú no hi havia anat mai. Enllustradors, venedors ambulants i altres sense ocupació foren els preferits per a la seva inscripció.

El que pretén el moviment és que els joves cerquin i trobin en l'Església el lloc de comunió amb Déu i amb els germans a fi que després alguns d'ells siguin capaços d'assumir una tasca compromesa en la seva comunitat d'origen.

Actualment el moviment compta amb uns centenars de joves. Molts d'ells, a més de trobar Déu, han assolit

una capacitació professional a través del moviment. Aquesta es du a terme per mitjà de l'Escola d'Oficis, depenent del Col·legi Major Universitari, que dona cursos a rajolers, gasés, instal·ladors, electricistes, plombers i altres especialitats.

Gastón Cejas un d'aquests "rodamóns de Maria", confessa que des de que va ingressar en el moviment, la seva vida ha canviat totalment. "Abans —diu— creia en Déu, però ara puc afegir que forma part de la meua vida. El meu apropament a l'Església m'ha canviat com a persona: quan veig algú que em necessita sento la necessitat d'ajudar-lo, no sento odi per ningú, i veig les coses molt diferents".

Els "rodamóns de Maria" són un signe visible d'aquesta Església desconeixuda que vol renovar-se en les seves comunitats.

Pacific Sallent

Brasil

Mons. Helder Càmara s'ha jubilat

RIO DE JANEIRO.— En complir 75 anys, el proppassat dia 7 de febrer, l'arquebisbe brasiler Helder Càmara donà per tancada una carrera sacerdotal de més de mig segle. En aquest temps es convertí en la més coneguda i respectada personalitat eclesiàstica brasilera, tant nacionalment com internacionalment, i va costar-li gairebé deu anys de virtual ostracisme, amb motiu de les seves crítiques al règim militar que governa aquest país des de fa vint anys.

Després de 53 anys de sacerdoci, Helder Càmara continua tenint l'aparença fràgil i la veu suau, i continua despertant fortes polèmiques al voltant de la seva personalitat —pels seus admiradors, és "gairebé un sant", pels seus adversaris, un "agitador comunista".

L'arquebisbe brasiler rebutja ambdós qualificatius, així com nega les denúncies. "Mai no he atacat el Brasil. Jo ataco les injustícies. Però també és evident que, si denuncio injustícies, vinguin d'on vinguin, i si aquestes injustícies són comeses al Brasil, és clar que les denuncio.

Tot un símbol de progrés.

"la Caixa" ha invertit més de 40.000 milions de pessetes en la construcció d'equipaments, infraestructures urbanes, ampliació de les xarxes viàries del país, instal·lacions portuàries, etc., promogudes tant per la iniciativa pública com per la privada.

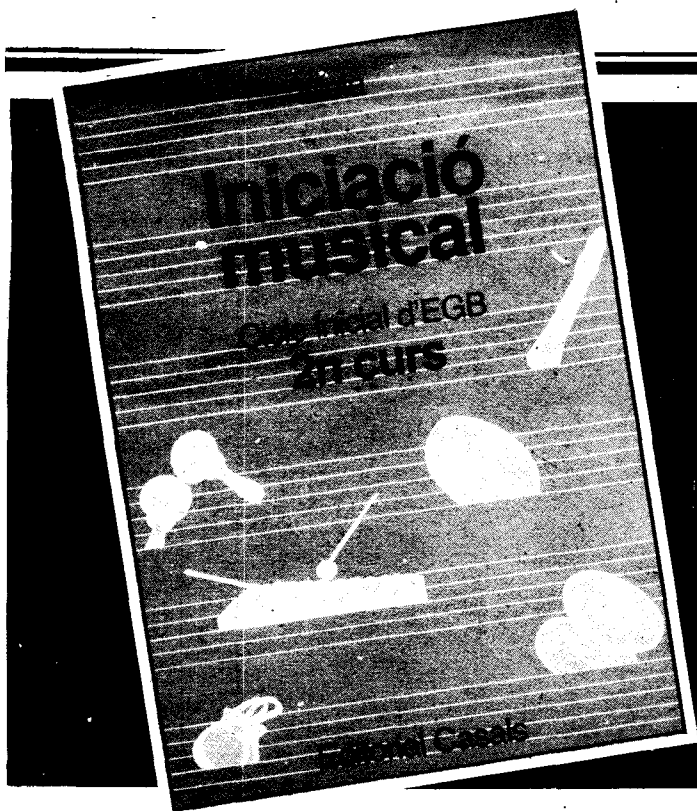
"la Caixa" ajuda a progressar finançant la construcció i adquisició de centenars d'habitatges i concedint crèdits a projectes personals.
"la Caixa" prepara el futur, impulsant el desenvolupament de programes culturals i centres educatius per a infants i per al jovent.

CAIXA DE PENSIONS

"la Caixa"

Tot un símbol

Manuel Mola, pioner musical a Catalunya

Una de les figures més prestigioses de la Catalunya actual, com a compositor i organista, és el pare Manuel Mola i Mateu, nascut a l'Assentiu (Lleida) i resident ara a Barcelona.

El pare Mola té publicades més de 500 obres musicals; és autor de la cantata, "Germà Sol", per a cor, solistes, orgue, clavicèmbal i orquestra. És

Em rep en la seva habitació conventual del carrer Santaló, 80, i en la qual no hi cap ni una cadira més. Tot són llibres de música, màquines d'escriure (textos i també música), equips de gravació (ell mateix és el tècnic per muntar-se els màsters), galerades per a corregir, etc. En fi, ens acomodem com podem. Ell m'explica el per què s'ha dedicat ara a escriure llibres pedagògics.

—Perquè fan falta i és el moment més oportú, sobretot per a les escoles. Abans d'anar-me'n a l'Amèrica, havia

estudiat a fons les metodologies antigues (J. J. Rousseau) i modernes —pels anys 40— de Maurice Chevais, Jacques Dalcroze i Manuel Burguñó, aquest amic meu. A Catalunya hi havia l'escola d'En Llongueres, a Barcelona, que seguia a Dalcroze.

En adonar-se el pare Mola que l'Equador estava mancat de tota programació musical-escolar, va començar una nova tasca, i el Ministeri d'Educació d'aquell país li confià el tema amb dues vessants: una de cara als alumnes de les escoles i l'altra de cara a la formació de professors especialitzats. Apro-

fitant viatges a Estats Units i a Europa, va empapar-se de metodologies saxones i llatines. En viatjar per Europa va adonar-se que a les escoles d'Espanya encara seguien igual, amb quatre cançons.

—Com a director del Conservatori Nacional de l'Equador vaig tenir oportunitat de programar la formació de professors especialitzats de nivell mitjà, que és el que es necessita per a les escoles, i de crear els batxillerats en música, com a base de les llicenciatures.

No baixen de 500 els professors formats pel pare Mola a l'Equador, en un període de cinc anys. El resultat fou que tots aquests professors —que ara treballen a la serra, a la costa o a l'orient del país—, es posaren al dia. Mentrestant, va poder també reformar tot l'ensenyament als conservatoris de tot el país, des de les matèries elementals

a les científiques. Però el pare Mola tornà a Catalunya.

—Sí, perquè volia que, a poc a poc, a l'Equador fossin els nadius els que duessin a terme la direcció del conservatori. A més, l'any 66 vaig rebre l'encàrrec de la CIMS (Consociació Internacionalis Musicae Sacrae), d'organitzar un Institut de l'Església per a formar músics. Va ser a Xicago, on vaig anar després que monsenyor Higiní Anglès (president de la CIMS) em nomenés pèrit de la Comissió Internacional.

L'any 1974, per motius greus de salut, el pare Mola tornà a Espanya, on encara continuen de la mateixa manera: sense materials didàctico-musicals. Va fer una primera experiència d'editar la "Iniciació musical" amb 4 cassettes que ja tenia fets a l'Amèrica. Era provisional, però s'exhaurí i va repetir l'edició, esperant que el Ministeri espanyol de Cultura,

algun dia, donés importància a la música.

—Puc dir que hi havia a Espanya professors preocupats pel tema, mentre "los Comisarios Generales de Música" amb prou feines es preocupaven dels conservatoris, i a les escoles, res de res d'ensenyament musical. Malgrat tot això, la lleidatana Montserrat Sanuy i d'altres impulsaren el mètode Orff, obrint a poc a poc els ulls de "los Comisarios Generales" i del Ministeri, i finalment, es féu una programació oficial acceptable.

Demano al pare Mola que em resumeixi l'essència bàsica de la seva metodologia musical infantil.

—Et diré que jo vaig ser amic personal de Karl Orff i en una avinentesa, a Alemanya, em varen obsequiar amb tot el seu instrumental per ajudar a la seva difusió a l'Equador. No obstant, per a mi, el mètode

Músic prestigiós

El pare Manuel Mola, franciscà, va néixer a l'Assentiu (Lleida). Seria difícil resumir aquí tot el seu "curriculum vitae" musical. Féu les carreres completes de piano, història de la música, estètica musical, acústica i harmonia —Primer premi— a Madrid.

A Barcelona féu orgue, contrapunt i fuga, instrumentació, orquestració, composició i direcció d'orquestra. Cal dir també que cursà musicologia —a nivell d'investigació històrica— a l'arxiu del Liceu de Bolonya (Itàlia), alternant amb concerts d'orgue pels països europeus: Alemanya, França, Itàlia, etc., i més tard a Estats Units, centre i sud del continent americà. Director del Conservatori de música de l'Equador i fundador de l'Institut Interamericà de Música Sacra, el seu prestigi ha fet que figuri el seu nom en diverses monografies publicades en enciclopèdies nacionals i estrangeres. Col·laborador en la gran enciclopèdia Larouse, en la confecció de totes les monografies musicals referents a Iberoamèrica, tota vegada que aquesta és la seva especialitat com a musicòleg. Del mateix caire és la col·laboració que actualment efectua per l'enciclopèdia "Lexikoter" alemanya.

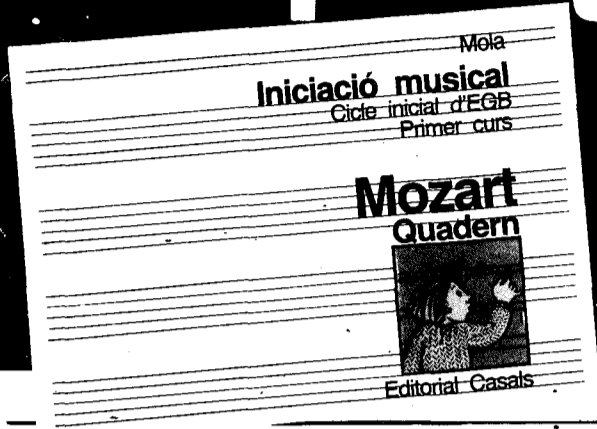
Després de 16 anys a l'estranger, el pare Mola s'ha afincat de nou al nostre país i desenvolupa una tasca extraordinària en escriure llibres de pedagogia musical, com es fa palès en l'entrevista que ve en aquestes mateixes pàgines.

Fotos: Albert Pont

Actualment el pare Mola treballa en les seves edicions de pedagogia musical per EGB, BUP i COU.

onfer de la pedagogia unya

l'obra més important en el seu gènere —segons els crítics— després del "Canigó" del pare Massana, s.j. El pare Mola ha donat centenars de concerts d'orgue, tant al nostre país com arreu d'Europa i Amèrica; col·labora amb temes monogràfics en importants enciclopèdies musicals nacionals i estrangeres, i últimament s'ha lliurat a una extraordinària activitat, escrivint llibres de pedagogia musical.

d'Orff és parcial en el sentit que només té en compte l'activitat i els instruments. L'escola de Dalcroze és també parcial, en afavorir només l'activitat corporal i el gest. Per a mi cal fer un mètode integral d'activitats de l'infant, més que audiovisuals. Ara bé, a les guies didàctiques, jo intento donar idees al mestre, les més possibles, perquè, amb flexibilitat, les sàpiga utilitzar, i els llibres que he fet per als infants presenten el material visual-gràfic. Això no vol dir que la metodologia s'hagi de quedar estancada. Haurà d'evolucionar.

El pare Mola m'ensenya el catàleg i els llibres de les edicions catalanes i castellanes: és una munió de guies didàctiques, llibres d'alumne i cassettes per la segona etapa de preescolar, cycle inicial i mitjà d'EGB. El text i cassettes de BUP està a punt de sortir a la llum pública. Tot ha anat a càr-

rec de "Editorial Casals", la reputació de la qual és prou coneguda a Catalunya, a la resta de l'Estat espanyol i a tots els països sud-americans, pel que fa referència al món de l'ensenyament.

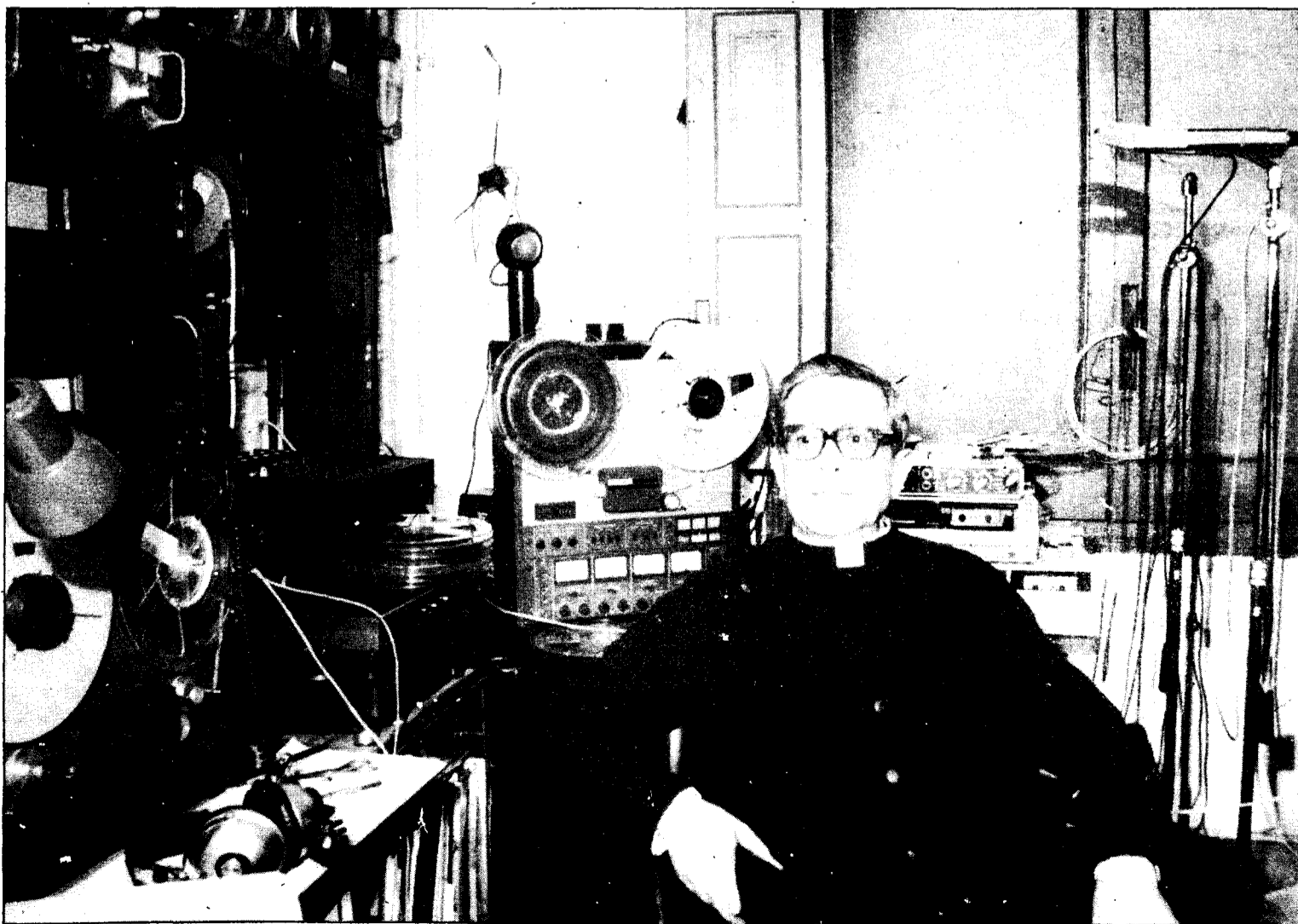
El pare Mola no para mai: em parla de nous projectes per un proper futur: lliurar-se a matèries de conservatori i de pedagogia musical universitària, com també l'edició de noves composicions i diverses obres d'investigació.

En acomiadar-me penso que cal conèixer i valorar que el nostre país tingui homes de prestigi així.

Francesc Gamissans

El pare Manuel Mola ha donat concerts d'orgue tant al nostre país com a Europa i en tot el continent americà.

Vista parcial de l'estudi tècnic del pare Mola, on tot són màquines d'escriure electròniques, gravadores, sonoritzadors, mescladors de so i reproductors de cassettes.

Gerents interessats en algun candidat truqueu a l'Associació Cristiana de Dirigents. Tels. 319 77 21 - 318 79 77.
(De 5 a 8)

TREBALL

Oferiments

SRA. "CANGUR"

O tenir cura d'ancians.
Contracte mercantil.

ASSESSOR

D'indústries tèxtils.
Contracte mercantil.

VENEDOR

De nivell o cap de vendes béns industrials.
INEM 18.808.007

ADJUNT

A gerència amb molta experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

Administrativa.
INEM 31.282

PINTOR

Decorador-estucador.
Contracte mercantil.

CONSULTOR-

Analista d'empreses amb gran experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

administratiu.
INEM 109.678.

ADMINISTRATIU

Expert, amb alemany i francès.
Contracte mercantil.

ENGINYER TÈCNIC

Especialista tintoreria i "aprestos".
INEM 49.569 D.

ADMINISTRATIU

auxiliar comptable i caixa.
INEM 19.475.446

APARELLADOR

Contracte mercantil.

ADJUNT

A Direcció, comptable o cap de magatzem.
INEM 40.006

SECRETÀRIA

Investigació i Relacions humanes. INEM 21.089.846.

DEPENDENTA

Administrativa.
INEM 43.463.

SOTS-DIRECTORA

O responsable d'un departament, encarregada d'una botiga, relacions públiques, assistenta social.
INEM 0/4.119.321.

AUXILIAR

Administrativa en pràctiques matins.
INEM 31.705.

CAP

De vendes o cap de magatzems.
INEM 18.533.853.

DIRECTOR

Comercial sector auxiliar Construcció i Béns d'equip.
INEM 15.730.426.

GERENT

O executiu d'alt nivell.
Contracte mercantil.

CAP ADMINISTRATIU

INEM 14.367.157

DIRECTOR-GERENT

O director-industrial amb experiència. Contracte mercantil.

ADJUNT COMERÇ EXTERIOR

INEM 22152435.

ENGINYER SUPERIOR

Amb experiència en Direcció. INEM 20854001.

DIRECTOR

De fàbrica de productes químics.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

Administrativa.
INEM 34.788.

AUXILIAR

Comptable; facturació; caixa per transports, magatzems, etc. INEM 1.820.056.

AUXILIAR

Comptable administratiu només matins.
Contracte mercantil.

VIATJANT

Especialitzat en material audiovisual.
Contracte mercantil.

AUX. ADMINISTRATIVA.

INEM 18.882.454.

ESPECIALISTA

En comptabilitat analítica, planificació financera, costos, control de gestió i coneixedor temàtica fiscal.
Contracte mercantil.

ADMINISTRATIVA-

Recepcionista amb experiència.
INEM 17.448.822.

ESTUDIANT

Darrer curs lleis només matins.
Contracte mercantil.

ADMINISTRATIVA

Molt acostumada tracte amb públic.
INEM 20.758.352.

PROFESSORA CATALÀ

i/o administrativa.
INEM 17575270.

AUXILIAR

Administratiu només matins.
INEM 32.375

AUXILIAR ADMINISTRATIVA.

INEM 36 969 329.

AUXILIAR ADMINISTRATIU

INEM 23.265.679.

ADMINISTRADOR

Experiència fiscal, comptable i financera. Contracte mercantil.

ENG. TÈCNIC TINTORERIA I APRESTS.

INEM 49.769.

ADMINISTRATIVA

amb experiència.
INEM 20.302.647.

SECRETÀRIA

De gerència o advocat.
INEM 111.496.

SECRETÀRIA

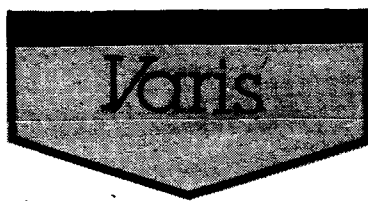
Gerència i experta export-import. INEM 37.988.149.

AUXILIAR

Administrativa i relacions públiques. INEM 38.478.279.

AUXILIAR ADMINISTRATIVA

O dependenta. INEM 35.053.491.

AMB REFERÈNCIA

Cuiner per residència d'avis.

MATRIMONI

Jove busca masia de lloguer o venda per viure-hi tot l'any i per explotació avícola o agrícola. Tel. 204 48 01. Barcelona.

A PERSONA

Amb afanys literaris, que vulgui crear una original versió de la història de la nostra Ciutat Comtal, m'ofereixo per facilitar-li tota mena d'anècdotes locals, inèdites, i viscudes des dels anys 20. En altre ordre de coses, també estic disposada a tenir cura de malalts i persones majors que necessitin companyia. Interessats, escriure a CATALUNYA CRISTIANA.

CANET DE MAR

Vendo piso 4 habit. cara al mar, soleado. Tel. 794 17 16.

CRISPE

Residència per a noies treballadores, carrer Venero, 4-6. Barcelona-5. Tel. 300 52 22.

CLASSES

de Física, BUP i COU particulars o grup. Tel. 330 18 96. Prof. titulat amb experiència.

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial

Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys

Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora

Cultura General

Recuperació Física-Logopedia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric
i psicològic

Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

SANTA MARTA

Servei a domicili de ATS, INFERMERS, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel. 245 37 58.

PER TRANSPORT

Es lloga furgoneta 1.000 kg. de carga. Raó tel. 772 00 95.

CENTRE

Mixte, Santa Cecília, cura de malalts i nens. Tel. 427 20 78.

OFEREIXO

Carrer Blay, piset per dos habitants. Lloguer moderat. Informació amos. Tel. 241 90 14.

OFEREIXO

Gratuïtes col·leccions castellanes "Cassavatore Romano", semestre 1979 i anys 1980 i 1981. Telefoneu al 778 00 53.

EMPRESARIS:

Us faré els transports i encàrrecs a millor preu que ningú. Tinc furgoneta pròpia. Sóc jove de 23 anys, però experimentat. Telefoneu al 203 90 73. Pere.

EMPRESARI:

Sóc jove de 23 anys. Tinc furgoneta i sóc autònom. Molta experiència en transports i encàrrecs per ciutat. Quedareu contents de mi. Telefoneu al 203 90 73. Pere.

Vendes

Apertado de Correos 35

VENDA DE XALETES I APARTAMENTS en els millors indrets de L'Escala (Costa Brava). Preus interessants FINQUES GUANTER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula, i envieu-ho, junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on. Barcelona-7.

NOM

ADREÇA

POBLACIO

Tel

PREU LÍNIA

	50 pts.
	100 pts.
	150 pts.
	200 pts.
	250 pts.
	300 pts.
	350 pts.

MES

SETMANES

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions. Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on., Barcelona-7.

DIUMENGE

VIII DE DURANT L'ANY

A cura
dels monjos de Poblet

el pa de la paraula

LA TENDRESA MATERNAL DE DÉU

Déu és fidel a sí mateix. El seu amor, eternament fidel, fa impossible l'oblit del que ell ha estimat i creat. La tendresa maternal de Déu embolcalla totes les històries personals i l'esdevenir còsmic. Fiar-se de Déu, en qualsevol circumstància, és una actitud pròpia de la fe, justa i aconhortadora.

Lectura del llibre del profeta Isaïes (49:14-15)

Sió diu: "El Senyor m'ha abandonat, el meu Déu s'ha oblidat de mi". ¿Creus que una mare s'oblidarà del nen que té al pit, i no s'apiadarà del fill de les seves entranyes? Però, ni que alguna se n'oblidés, jo no m'oblidaria mai de tu.

ESPLAIEM DAVANT DÉU EL NOSTRE COR

La prova, el dolor, la lluita, la paradoxa, la mort, són realitats inseparables del decurs de la vida en l'espai i en el temps. La fe no ens estalvia pas. Però el creient troba en el Senyor el seu refugi i la roca inexpugnable pels enemics de l'home. Poder esplaïar el nostre cor en el cor de Déu rejuveneix constantment l'esperança.

Salm 61:2-3,6-7,8-9ab (R.:2a)

Només en Déu reposa la meva ànima,
d'ell em ve la salvació.
Només ell és la roca que em salva,
és el castell on em trobo segur.

R. Només en Déu reposa la meva ànima.

Reposa només en Déu, ànima meva,
d'ell em ve tota esperança.
Només ell és la roca que em salva,
és el castell on em trobo segur. **R.**

En Déu tinc la salvació i la glòria.
és la meva roca inexpugnable;
trobo en Déu el meu refugi.
Vosaltres, poble reunit, confieu en ell,
esplaïeu davant d'ell el vostre cor. **R.**

"La naturalesa és la casa que Déu ens ha donat perquè la compartim"

Alberto Iniesta

Jesús somiava despert

El futur és una de les més enigmàtiques invencions humanes. Ens l'afiguem sempre a l'aguait, tothora espiant a la porta del present. Absent, però. Si mai hi entrava, s'hi dissoldria, perquè el present és la mort del futur. Però, tot i no havent traspassat mai cap llindar actual, hom descobreix la seva presència arraulida al fons de cada instant. ¡Ja ens ho fem difícil, això de pensar el temps! Perquè el present també és introbable. ¡Encalceu-lo! Quan l'atrapeu, ja serà passat. I si una cosa hi ha, que ja no sigui, és el passat. ¡Barrineu, barrineu, i escriteu el futurible! De segur que us ballarà el cap.

El futur és una esfínx, un frègoli vel.leidós, un camaleó vidriós. Tutela tota la nostra esperança, i ho fa amb una estudiada descurança. Sap que ens delim pel millor, i hom diria que ens tria el pitjor. Sap que no ens podem estar de somniar, i sembla que ens vulgui ensarronar. El progrés ha estat la més genial de les seves enganyifes. Ens ha fet creure, fins a fer-nos-en fer teories, que tot avança imparabile cap al millorament de la nostra molt animal espècie humana. "—Més cultura, més higiene, més civilitat, i la humanitat quedarà ben encarrilada", xiuxiuejava, fa un parell de segles als filòsofs de saló. Més estupidesa, més asèpsia, més insolidaritat, això és el que ens frega ara pels morros, amb hòrrids camps de concentració, tipus masses de consumidors, estòlids estòls de saberuts.

Vinga, doncs, plantem-li cara, si tan pèrfid és el futur. Emmordassem-lo amb el nostre logotip i bastim una fèrria futurologia. Pronostiquem, diagnosticuem, planifiquem conseqüentment. Creem bons fons de reserva, calculem-ne bé les despeses i carreguem-les als més febles. Finalment podrem viure refiats.

Ui, ui, que potser l'hem fet massa grossa! Volfem engendrar un fabulós benestar, i sembla que hem infantat un Leviatan de debò, un monstre horrible que té un cap tan liberal que no pot aconseguir que els seus membres

socialistes atipin la seva insaciable panxa capitalista.

Deixondim-nos d'aquest real malson i parem l'orella a la veu evangèlica. No en mitiguem l'aspror, no untem amb vaselina el nostre atònit estupor. Jesús somiava despert: **No us neguitegeu per la vostra vida, pensant què menjareu o què beureu, ni pel vostre cos, pensant com us vestireu. Mireu els ocells que volen lliures pels aires: no sembren, ni seguen, ni guarden res als graners, però els alimenta el vostre Pare celestial. ¿I no valeu més vosaltres que ells? ¿Qui de vosaltres, per més que es neguitegi, és capaç d'allargar, ni un minut, el temps de la seva vida?**

Aquestes paraules destaroten i hom no sap com posar-s'hi. Exclouem ràpidament els toixos literalismes i les sibil·lines edulcoracions. ¿Què en queda? Una escruixidora crida a la confiança en una bondat que no podem mesurar: **El vostre Pare celestial sap molt bé les necessitats que teniu. Busqueu per damunt de tot el Regne de Déu i ser justos tal com ell vol, i tot això, us ho donarà de més a més.**

Déu, el gran Silent, parla pels seus profetes i repta la nostra poca fe: **¿Creus que una mare s'oblidarà del nen que té al pit, i no s'apiadarà del fruit de les seves entranyes? Però, ni que alguna se n'oblidés, jo no m'oblidaria mai de tu. Jesús repetí aquest ensenyament profètic: Mireu com creixen els lliris dels prats! I si Déu vesteix així l'herba dels prats, que hi és avui i demà ja la tiren al foc, ¿com no ho farà encara més amb vosaltres, gent de poca fe?**

Som gent de poca fe. La incredulitat ens amenaça i una forma de caure a les seves urpes és posar el cor en les riqueses que atresora el nostre esforç.

L'enigmàtic rostre del futur espaordeix mortalment l'home. Perquè el pugui afrontar, el dinar li promet seguretat, la fe l'invita a la confiança.

Maur Esteva,
Abat

EL NOSTRE JUTGE ÉS EL SENYOR

Un esforç serà i constant del cristià és la fidelitat a si mateix, als altres i a Déu. La fe i l'amor del cristià es tradueixen en un servei lleial a la voluntat de Nostramo. Les enraonies de la gent no han de ser pedra d'ensopec. Sortosament, el Senyor de l'Amor i del Perdó, és i serà el nostre jutge.

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (4:1-5)

Germans, que la gent no vegi en nosaltres més que uns servidors de Crist, administradors del que Déu s'ha proposat. Doncs bé, dels administradors l'únic que n'esperem és que siguin fidels. A mi el que menys em preocupa és que em judiqueu vosaltres o qualsevol tribunal humà. Ni tan sols jo no em judico. La meva consciència no m'acusa de res, però això no vol dir que jo sigui irreprovable. El meu jutge és el Senyor. Per tant, no judiqueu res abans d'hora. Espereu que vingui el Senyor: ell farà llum sobre tot allò que s'amaga en les tenebres, i farà conèixer les intencions de cada cor. Llavors, l'elogi que es mereix cadascú vindrà de Déu.

ESTIMAR DÉU AMB TOT EL COR, I CONFIAR-HI

Un amor incondicional a Déu porta el creient a la joia d'estimar i de ser estimat. La mediocritat, acceptada per principi, està sempre abocada a la insatisfacció i al doble joc. Però un amor sense rebaixes demana un cor lliure enfront de les riqueses i de l'absolutització de qualsevol cosa. Només així és possible "buscar per damunt de tot el Regne de Déu, i ser justos tal com ell vol".

Evangeli segons sant Mateu (6:24-34)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: "Ningú no pot servir dos amos: Si estima l'un, no estimarà l'altre, si fa cas de l'un, no en farà de l'altre. No podeu ser servidors de Déu i de les riqueses. Per això us dic: No us neguitegeu per la vostra vida, pensant què menjareu o què beureu, ni pel vostre cos, pensant com us vestireu. ¿No val més la vida que el menjar, i el cos, més que el vestir? Mireu els ocells que volen lliures pels aires: no sembren, ni seguen, ni guarden res als graners, però els alimenta el vostre Pare celestial. ¿I no valeu més vosaltres que ells? ¿Qui de vosaltres, per més que es neguitegi, és capaç d'allargar, ni un minut, el temps de la seva vida? I pel que fa al vestit, ¿per què us neguitegeu? Mireu com creixen els lliris dels prats: no treballen ni filen, però us asseguro que ni Salomó, amb tota la seva magnificència, no es vestia com cap d'aquests. I si Déu vesteix així l'herba dels prats, que hi és avui i demà ja la tiren al foc, ¿com no ho farà encara més amb vosaltres, gent de poca fe? Per tant, no us neguitegeu pensant què menjareu, o què beureu, o com us vestireu. Anar darrera de tot això, és propi dels pagans. El vostre Pare celestial sap molt bé la necessitat que en teniu. Busqueu per damunt de tot el Regne de Déu i ser justos tal com ell vol, i tot això, us ho donarà de més a més. No us neguitegeu, doncs, pensant en demà. El demà ja tindrà les seves preocupacions. Cada dia en té prou amb els seus maldecaps".

Calendari

Intenció general i missionera del Papa —Mes de març—
Que sigui fructuós l'Any Sant de la Redempció.

Diumenge, 26 de febrer. VIII del temps ordinari. Sant Cesari, metge i Santa Primitiva, màrtir.

Dilluns, 27 de febrer. Sant Nèstor i Fèlix, màrtirs. Sant Porfiri i sant Alexandre, bisbes.

Dimarts, 28 de febrer. Sant Gabriel de la Dolorosa, confessor; sant Baldomer, subdiaca i santa Honorina, verge.

Dimecres, 29 de febrer. Sant Romà, abat; sant Rufí i Teòfil, màrtirs.

Dijous, 1 de març. Sant Rossend, bisbe; santa Eudòcia i santa Antonina, màrtirs. Dijous gras.

Divendres, 2 de març. Sant Luci, bisbe i màrtir. Sant Absaló, màrtir. Santa Genara, màrtir.

Festa major a Almacelles.

Dissabte, 3 de març. Sant Emeteri i sant Caledoni, germans màrtirs; sant Casimir, confessor; sant Luci I, papa màrtir i sant Arcadi, bisbe.

Festa major a Sant Cugat del Vallès.

La força d'un somriure

N'hi ha prou amb un somriure per donar alegria.

N'hi ha prou amb un dia d'anar a l'Hospital perquè un malalt és transformi.

La felicitat dels germans és la nostra, i depèn molt de nosaltres.

Provem de cantar una cançó... encara que sigui baixet, el cor se n'alegra.

Comuniquem-nos per telèfon amb algú que visqui sol.

Es pot fer tant de bé amb un somriure!

L'Església celebra

26 de febrer. VII Diumenge de durant l'any. Lectures: Primera, Is 49,14-15, S 61, segona 1C 4,1-5, tercera Mt 6,24-34.

27 de febrer. Dilluns de la VIII setmana de durant l'any. Lectures: Primera, 1 P 1,3-9, S 110, segona Mc 10,17-27.

28 de febrer. Dimarts de la VIII setmana de durant l'any. Lectures: Primera, 1 P 1,10-16, S 97, segona Mc 10,28-31.

29 de febrer. Dimecres de la VIII setmana de durant l'any. Lectures: Primera, 1 P 1,18-25, S 147, segona Mc 10,32-45.

1 de març. Dijous de la VIII setmana de durant l'any. Lectures: Primera, 1 P 2,2-5-9-12, S 99, segona Mc 10,46-52.

2 de març. Divendres de la VIII setmana de durant l'any. Lectures: Primera, 1 P 4,7-13, S 95, segona Mc 11,11-26.

3 de març. Dissabte de la VIII setmana de durant l'any. Lectures: Primera, Jud 17,20b-25, S 62, segona Mc 11,27-33.

D'ACI I D'ALLÀ

La Naturalesa és natural

Cada època es mira la Naturalesa des d'una perspectiva. En el nostre temps la contemplem de manera objectiva, perquè n'hem descobert les lleis, li coneixem les cartes ocultes que pot treure's de sota la màniga. Abans ens agradava mirar-la de manera romàntica, panteística. Que Déu sigui tot en tot diu sant Pau. Arreu admiràvem un esclat de la divinitat. La Naturalesa està actualment, però, en mans de l'home el qual pot manipular-la i experimentar-la deslligada de Déu. Aquest punt de vista tècnic s'està imposant i no va pas contra la fe cristiana, sinó que ella n'ha estat la llavor. El cristià que veu això com una crisi religiosa, no coneix la pròpia fe. El món grec qualificava d'ateus els cristians. Déu vol que deixem que la naturalesa sigui allò que ella és. No ha de ser divinitzada, sinó humanitzada. Allò que la naturalesa sigui una "emanació" divina, és neoplatònic. La Naturalesa és secular. Si algun dia, en un conflicte bèl·lic universal, ens la posem per barret, serà degut al fet de no haver entès que la Naturalesa és natural...

Pere Campàs i Bonay

HOMES I INSTITUCIONS

Agramunt, vila enyorada

Una de les meves aficions, de quan era petita, era col·leccionar postals.

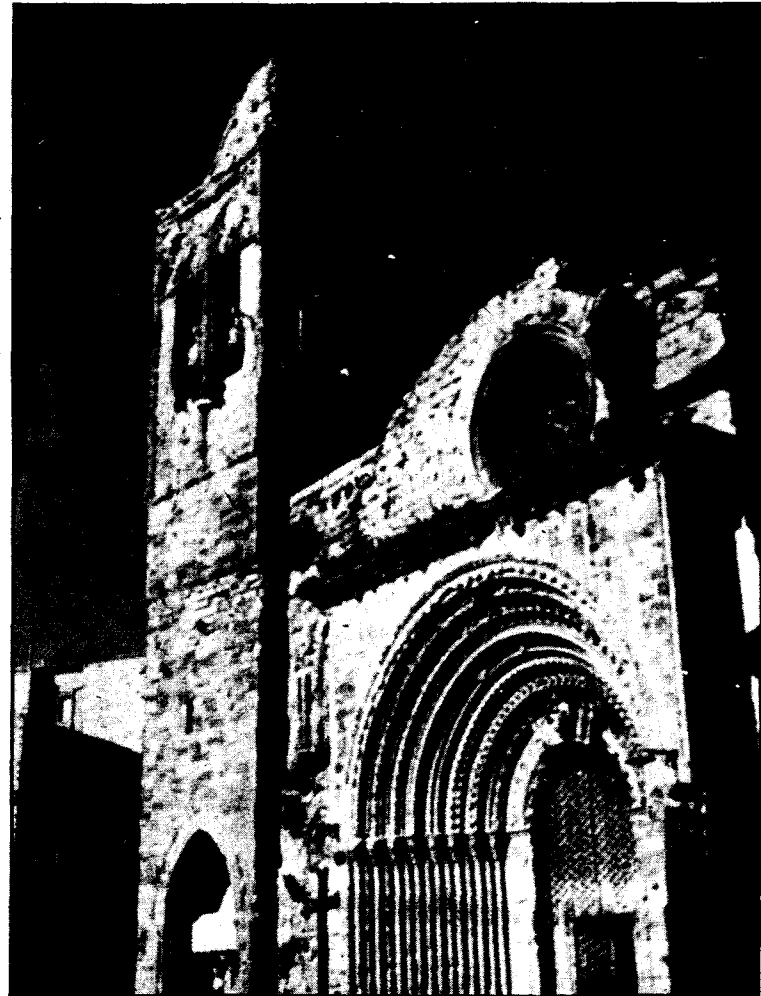
Recordo que n'hi havia una que em cridava fortament l'atenció: era la foto, una mica esvaïda pel temps, que corresponia a l'església d'Agramunt.

En aquella època la vila d'Agramunt em semblava un poble remot i llunyà, mig embolcallat entre boira, on sols s'hi podia arribar després d'un llarg viatge.

Però tot ha canviat: els mitjans de comunicació són més fàcils i he visitat Agramunt en diverses ocasions, contemplant amb admiració la portalada romànica representada en l'antiga postal. Aquesta construcció del segle XII és de gran interès per tal com, després de la de Ripoll, representa bellament el romànic de la nostra terra.

L'Església, dedicada a Santa Maria, l'embelleix la portalada formada per nombroses arquivoltes, enriquides amb temes ornamentals característics de la província de Lleida. Al seu centre i en la part alta, s'hi veu un petit grup escultòric que ofrenà a l'Edat Mitjana, el gremi de teixidors de la vila, presidit per la Mare de Déu amb l'Infant Jesús a la falda i a banda i banda les figures dels Reis Mags.

Com a nota insòlita, a la part dreta de la gran portalada, que té figures de sants que l'envolten, hi ha mig amagada la figura d'un elefant que porta al damunt un castell. Les dimensions del probòscide no són pas desorbitades, però no deixa de cridar l'atenció aquest

Agramunt, església de Santa Maria (segles XII-XIII).

detall, potser d'influència oriental.

Les arquivoltes són sostingudes per esbeltes columnes amb els seus corresponents capitells, ornamentats amb gran mèrit.

Agramunt, vella vila de noble gent a la vora del riu Sió, ofrena amb orgull altres edificacions i pobles al voltant d'an-

tic-record, com Puigvert, Castellnou d'Ossó, Montfalcó, Ossó de Sió, Bellver, Montroig, les Pallargues, Pelagalls i tants d'altres que val la pena de veure per tal com són un ramell que deixa en el record una vaga i dolça essència d'un temps que va passar, però que resta encara.

P. Campmajó

GRAN SORTEIG EN SUPORT DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Fent-nos ressò del gest del Sant Pare regalant-nos la seva bicicleta per promoure una acció popular en suport del nostre setmanari, "CATALUNYA CRISTIANA" organitza i obre a la col·laboració de tots un GRAN SORTEIG. Els premis són els següents:

1er. Premi: La bicicleta del Sant Pare.

2on. Premi: Dos viatges a Roma, obsequi de "Viatges Internacional Expresso".

3er. Premi: Una "Gran Enciclopèdia Catalana" (15 vols.), obsequi de "Gran Enciclopèdia Catalana S.A."

4art. i 5è.: Dos Àlbums audiovisuals del Viatge del Papa, obsequi de "Fidex Bouyer".

Fins el 4 de març, la bicicleta estarà exposada als aparadors de "Llibreria A.D.C.", c/. Comtal, 27, de Barcelona. Posteriorment ho serà també en les diferents ciutats episcopals de les altres diòcesis.

Podeu adquirir butlletes per participar en el SORTEIG a:

— "Llibreria A.D.C.", c/. Comtal, 27.

— "Formiga d'Or", c/. Portal de l'Àngel, 3.

— "Llibreria Balmesiana", c/. Duran y Bas, 11.

El preu per butlleta és de 100 ptes.

Els talonaris poden adquirir-se a "CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on., a hores d'oficina.

El "SORTEIG" se celebrarà davant Notari, el dia 19 de juny del 1984.

LA BÍBLIA A L'ABAST

L'apòstol, simple servidor i administrador

(1C 4:1-5)

Crist present en l'Església

La controvèrsia sobre els clans eclesials en la comunitat de Corint, porta Pau a dissenyar el retrat del vertader apòstol. Els corintis, és veritat, han caigut en la temptació de la "puerilitat" eclesial. I han fet mal fet. Però també aquesta temptació pot atacar i atacar el mateix apòstol. Si s'hi deixa endur, llavors es capgiren els papers: l'apòstol acaba essent el centre de la comunitat. I evidentment, hi desplaça l'únic que de dret l'ha d'ocupar, Jesucrist. Això suposa una desviació doctrinal greu. Quan l'apòstol es converteix en el lloctinent, el que ocupa el lloc de Crist, no sols el canvia per un succedani, sinó que parteix del principi que Crist és lluny, tan lluny, que de fet no és en la comunitat. Llavors la comunitat —l'Església— es converteix en un temple buit. Com un temple pagà, doncs. L'originalitat del cristianisme ha desaparegut. L'Església ja no seria "sagrament" de la presència de Déu en el món. A tot estirar

podria ser la "sucursal" d'una empresa llunyana, deixada a mans dels representants. Però Crist és en l'Església. Hi és vivent, actuant, marxant amb ellà pels camins de la història del món. Hi és tant, que l'Església és el Cos de Crist. Quin és, doncs, el paper de l'apòstol?

Servidor i administrador

Germans: Que la gent no vegi en nosaltres més que uns servidors de Crist, administradors del que Déu s'ha proposat (v. 1). El servidor —el criat— suposa que l'amo és a casa i hi vetlla. A ell —al servent— li toca "servir" en íntima comunicació amb l'amo que li manifesta la seva voluntat i com vol ser servit. L'apòstol és el criat de Crist. Del Crist "total". Del Crist —cap i del Crist-cos— Església. I, si com deia sant Pau diumenge passat: **Tot és vostre, però vosaltres sou de Crist i Crist és de Déu**, resulta que els servidors de Crist són simples administradors del que Déu s'ha proposat. Criats, doncs, al servei de l'administració de la voluntat de Déu. Ell és l'amo, el qui fa i desfà, i ningú més. Per això el "ministre" cal que sigui fidel al voler de l'amo. I aquí rau la grandesa i la delicada situació de l'apòstol. Està al servei de Déu.

Cal que conegui la seva voluntat. I que tingui la valentia d'executar-la fidelment. Si tot això no és el retrat d'un home d'oració, de constant atenció a la vida de la comunitat i a la recta lectura dels signes dels temps, com també un home sotmès a un constant exercici ascètic, ja em direu que és. La temptació del clericalisme cau per la base.

La crítica de l'apostolat

Tot servent, qualsevol administrador, no sols està exposat a la crítica, sinó que hi està sotmès. La manera de fer de tothom està constantment posada al banc del judici. Qui hi té dret, però? De fet tothom. Qui es preocupa de la crítica dels criats? Però cal que la crítica sigui també un exercici de comunió. Perquè tots fem camí plegats. I ens necessitem. Llavors la crítica esdevé correcció fraterna, exercici d'estimació. Caritat, en definitiva. Per això s'ha de fer sense precipitacions i amb responsabilitat. També amb delicadesa. Perquè el qui de debò pot criticar —i ho farà— és el Senyor. Per això a Pau —a l'apòstol— no el neguiteja ni el que diguin els membres de la comunitat ni el que el seu mateix parer

personal li pugui fer veure (v. 3); l'únic que el preocupa és el judici del Senyor (v. 4). Del Senyor que és present en la comunitat, i que ve a fer llum sobre tot allò que s'amaga en les tenebres, i fa conèixer les intencions de cada cor (v. 5). És, doncs, a la llum de la pregària, de la caritat, de l'esperit de comunió, de l'ascètica de la paciència, que pot fer-se la crítica del ministeri. **Espereu que vingui el Senyor** (v. 5), **no presumiu posant-vos a favor de l'un i en contra de l'altre** (v. 6b). No us deixeu prendre per qualsevol esperit. Guieu-vos per l'esperit de comunió.

Seguiu la lectura

Una recomanació. No us atureu en el fragment que avui proposa el leccionari de la missa. Seguiu endavant. Llegiu tot el capítol quart. I mediteu-lo a fons. Tots: laics i clergues. Descobrireu un text autènticament "anticlerical" des de la veritable dimensió eclesial, comunional, que ens posa alerta a tots i ens exigeix avançar constantment pels camins de la conversió personal i comunitària.

Josep M.ª Aragonès

Cultura científica

"... a fi que els tresors fins ara guardats en les torres d'ivori dels laboratoris científics esdevinguin patrimoni cultural de tots."

Antonino Zichichi

39 - Com es passà dels coacervats a la cèl.lula viva?

Si d'una teoria que té quatre parts s'ha comprovat que tres d'elles s'ajusten a la realitat experimentada, i només una resta sense demostrar, hom diria espontàniament que la teoria és bona i que té un 75% de probabilitat d'ésser certa. És vàlid aquest raonament? Ho seria si els quatre punts estiguessin tots en el mateix nivell de complexitat. Ara bé, en el cas de la teoria d'Oparin el quart punt (com ell mateix confessa) és molt diferent dels tres primers. Presenta més dificultats que tots els altres plegats: es tracta de construir la fàbrica (i quina fàbrica!) un cop obtinguts els mahons i les peces. Per això cal fer-ne un estudi més aprofundit abans de donar per vàlida la teoria.

Explicacions per al primer ser viu

Com que la dificultat d'explicar el pas d'un coacervat d'Oparin o d'una microesfera de Fox a una cèl.lula viva és molt gran, s'han desenvolupat moltes teories per a donar-ne raó. No podem pas detallar-les. Diguem només que es poden agrupar en dues classes: a) Les que diuen que la primera "cosa" vivent fou un "ger" nu (és la hipòtesi de

Hermann J. Muller), submergit en la "sopa calenta" primitiva, capaç de dividir-se en dos d'iguals i d'experimentar mutacions, que evolucionaria després de formar-se-li una membrana i enzims que regularien les seves funcions vitals... b) Les que sostenen que primer quedarien aïllats de l'ambient per una membrana uns sistemes macromoleculars que anirien incorporant substàncies del medi a través d'aquella membrana, augmentant així la seva complexitat i capacitat metabòlica, fins a adquirir la facultat de dividir-se en dos...

Cap dels dos grups de teories no pot demostrar les seves tesis i es neguen valor les unes a les altres. Només coincideixen, naturalment, a dir que tan sols podem anomenar "ser viu" una "cosa" que sigui capaç d'autoregular-se, conservar-se i reproduir-se. Però és clar que això exigeix molta complicació, per més que ens diguin que seria d'estructura més senzilla que el ser viu més simple (virus) actual.

Podrà "crear-se" algun dia la vida en un laboratori?

De vegades hom llegeix que aquest o aquell altre cien-

tífic ha dit que aviat els savis aconseguiran produir la vida en els seus laboratoris. El mateix Joan Oró el 9-4-69 respongué a un periodista sobre aquesta qüestió dient: "Encara en som lluny, però anem avançant. Potser calguin dues generacions per arribar-hi. Però tots els bioquímics que assistim al congrés de Madrid creiem que aquest dia arribarà, si no, no treballaríem".

Què cal dir-hi? Tres coses: 1ª/ Que si un dia s'hi arribés, la ciència se'n alegraria molt i segur que els materialistes encara més i en farien bandera de les seves idees. Però això no demostraria pas que no calgui un Creador per a explicar la vida, ja que només voldria dir que la matèria col·locada en circumstàncies molt especials és capaç de reaccionar produint un ser viu. Però de qui ha rebut la matèria aquesta potencialitat? Ella no és evidentment el SER necessari. Cal, doncs, una Intel·ligència que la hi hagi donat, orientant les seves forces cap a aquell resultat. - 2ª./ Que nosaltres, particularment, veiem molt improbable, per no dir impensable, que s'hi arribi mai. I no només nosaltres. Hi ha d'altres persones més autoritzades que també ho veuen així, o ho conside-

ren impossible. I és que la dificultat és immensa. Fixeu-vos només en el que ens diu el mateix Monod (pàg. 157 de l'ed. castellana de "Le hasard et la nécessité"): "El desenvolupament del sistema metabòlic que, a mida que s'empobria la sopa primitiva, va haver d'"aprendre" a mobilitzar el potencial químic i a sintetitzar els constituents cel·lulars planteja problemes enormes. El mateix passa amb l'emergència de la membrana de permeabilitat selectiva sense la qual no hi pot haver cèl.lula viable. Però el problema més gran és el de l'origen del codi genètic i del mecanisme de la seva traducció. De fet, no és d'un "problema" que caldria parlar, sinó d'un veritable enigma". Cal la saviesa divina per produir la vida: en "Atzar i certesa" de G. Salet a la pàg. 372 de l'ed. cast. (llegim): "Els sers vius han estat inventats i fabricats per processos fonamentalment anàlegs als que segueix la intel·ligència humana que inventa i després fabrica útils i eines... No són els que pensen que els éssers vius han estat suscitats per una Intel·ligència els que invoquen el miracle, sinó més aviat els que ho neguen". - 3ª./ Que, d'acord amb això, com que el relat de la creació

del Gènesi sembla insinuar que efectivament del mar, de l'aire i de la terra (=matèria preexistent) surten els animals i les plantes per voler de Déu, podem creure, doncs, que efectivament el Creador dotà la matèria d'una potencialitat tal que fou possible que d'una manera natural orientada en sorgís la vida, no fent falta una nova acció creadora estricta per part de Déu. Podem dir que aquesta interpretació és sòlidament probable per a un creient (sense ésser de fe, és clar; hom també pot creure en la creació directa).

Conclusió

Si admetem que el Creador va donar a la matèria inerta la facultat d'organitzar-se i orientar-se fins arribar al primer ésser viu, podem admetre tranquil·lament que (tal com diguérem també tractant de l'evolució) d'ella sortissin "naturalment" els vivents. Això ja no és l'absurditat de dir que l'atzar ha fet sorgir la vida. Ara bé, si realment fou així no ho sabem; això és una qüestió positiva, de fet. Els fòssils ens en podran dir alguna cosa. En parlarem la setmana que ve.

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Teologia de Barcelona

El Vaticà,

vist per

un periodista

polonès

El Papa saluda el seu compatriota Michel Viatteau Kwiatkowski.

"El Papa és molt a la vora meu, potser a vint o trenta centímetres, en el passadís de l'avió que ens torna a Roma després de la visita a Àustria. Els micròfons, les màquines de fotografar i els caps dels meus col·legues formen una mena de cúpula mòbil d'on surten preguntes en quatre o cinc idiomes. Amb una paciència infinita, Joan Pau II intenta contestar els qui són més a la vora. Jo intento fer també la meua pregunta: "Ojczyzna" (Sant Pare).

El Papa, sorprès d'haver escoltat algú que parlava en polonès, es gira cap a mi i de sobte sento una mica de vergonya per la meua agressivitat professional davant aquest home que ha tornat l'esperança i la dignitat a la meua pàtria. Li dic sense pensar-ho massa: "Ara haureu de reposar durant alguns dies, Sant Pare, després d'aquest marathón austríac". Joan Pau II somriu, m'agafa el braç pe. colze: "No estic pas cansat. Aquest viatge no ha

Els mitjans de comunicació d'arreu del món dediquen, diàriament, espais importants a la informació religiosa. Bona part d'aquesta informació es canalitza a través de les grans agències mundials. Agence France-Presse difon, cada dia, en sis llengües diferents, i per als cinc continents, un milió de paraules que arriben als diaris, les ràdios i la televisió. Michel Viatteau Kwiatkowski és un periodista d'aquesta agència que cobreix la informació del Vaticà. Curiosament, aquest informador va néixer i s'educà a Cracòvia, la "ciutat del Papa".

Sovint es diu que treballa millor que no pas d'altres. Portem avui a les pàgines de CATALUNYA CRISTIANA el testimoni d'aquest home que segueix diàriament el batec de l'Església i coneix com pocs tot allò que envolta el Vaticà. Reproduïm el seu testimoni, aparegut al setmanari "Le Pèlerin".

estat pas dels més durs. N'estic molt content". Els companys creuen que he tret alguna declaració important, algun secret al Sant Pare i em miren sorpresos quan els tradueixo la conversa que hem mantingut en polonès. Dubten si guardo alguna de les coses que m'ha dit per a mi tot sol.

M'esperava aquesta reacció. Quan els meus companys vaticanistes s'assabentaren que jo era polonès, catòlic, nascut i educat a Cracòvia, nacionalitzat francès des dels 25 anys amb motiu del meu casament,

es pensaren que aviat esmorzaria "al tercer pis", o sia, als apartaments del Papa.

Els responsables de l'AFP tingueren en compte també tots aquests factors personals quan vaig tornar d'Israel, l'abril del 1983, i m'havien de donar una nova destinació.

"L'entorn polonès" del Sant Pare està format per alumnes, per persones que no són pas excessivament accessibles. Els "polonesos del Papa" no coneixen necessàriament tots els dossiers que poden interessar a la premsa. A més, desconfien

dels periodistes. Ells han conegut la premsa oficial, propagandista i hostil a l'Església de Polònia. S'han adonat també que, a l'Occident, molts diaris busquen només l'escàndol i vendre. A tot això, cal afegir que al Vaticà sempre hi ha hagut una tradició de discreció, fonamentada sobre la convicció que l'eficàcia exigeix el secret.

El dia que va esclatar l'afer Levi, autor d'un article en què s'interpretava que l'Església deixava de donar suport a Waleśa un prelat polonès em co-

municà que aquesta hipòtesi era "totalment falsa i absurda". Ho era, n'estava convençut. Malgrat tot, la notícia va donar la volta al món. Els periodistes trien sempre la novetat, el fet inèdit, abans que no pas la notícia que diu que no hi ha res de nou.

L'endemà, però, fins i tot la premsa italiana que està al Vaticà, hagué de desmentir la notícia. El mateix dia el pare Levi dimití. Pagà la seva imprudència i l'error dels qui interpretaren alegrement el seu article: Segons els polonesos del Vaticà, l'AFP no s'ha pas deixat enredar en l'afer Levi.

Ser de la mateixa nacionalitat que el Sant Pare pot tenir també algunes conseqüències dolentes: no aconseguir, per exemple, el visat polonès quan Joan Pau II viatja al seu país. No vaig ser l'únic. D'altres periodistes d'origen polonès: dos de la BBC i un americà del Newsweek es trobaren igual.

Michel Viatteau

Vèncer el temps

Les últimes dades referents a l'increment de la longevitat en la població espanyola justifiquen la variada gamma d'actes, simposis, cursos, diàlegs, etc... sobre el tema de l'ancianitat un tema que, lamentablement, sol relegar-se en molts casos a una qüestió teòrica encara que, certament, amb àmplies expectatives pràctiques. En el marc estadístic es preveu que a Espanya l'any 2.000, el nombre d'ancians serà de 7.800.000, davant de la xifra actual que és al voltant de 6.000.000. D'aquests, els majors de 75 anys són en l'actualitat 1.650.000 i a principis del segle XXI passaran a ser 2.350.000.

La importància del tema s'incrementa si es té present el factor socio-laboral que avança la vellesa pel senzill fet de jubilar les persones a una edat més primerenca amb la qual cosa l'individu senecte, passa a ser un home o dona que als seus 60 ó 65 anys ja no té compromisos laborals i disposa de llargues hores d'oci, o, fins i tot, té una abundant ració de temps per lamentar-se de la seva inutilitat social.

Els avenços de la medicina, que influeixen també a la consecució d'un deteriorament menor de les capacitats

intelectuals i físiques i, fins i tot, la psicologia, que ha col·laborat que es trenquin esquemes massa rígids sobre la vellesa, estan propiciant un contingent humà apartat de la societat que té uns talents extraordinaris per la seva utilitat, experiència i maduresa personal.

Un nou classisme?

Avui la vellesa s'inicia amb la jubilació, acceptada o no de grat, però que, lamentablement, marca les persones. Cal preguntar-se si degut al muntatge social o a les feixugues circumstàncies econòmiques o laborals en què es mou la societat, aquesta ha recorregut a la fàcil solució d'allunyar aquestes persones per alliberar-se d'un problema més, —entre tants i tan variats com avui té plantejats— i d'integrar-los en un món aparentment fàcil i condicionat a uns paràmetres de vivendes, d'ambient, de convivència, pensats des de fora de l'ancianitat i que a molts d'aquests vells els produeixen un desprement greu del seu món afectiu, social o, fins i tot, d'oci. Seria mal negoci haver de reintegrar els vells a la

nostra societat perquè se'ls ha fabricat uns hàbitats ridículament idíl·lics. Seria un nou classisme, molt més greu, amb menys possibilitats de reacció. Seria una tasca encara més àrdua i a llarg termini d'aconseguir refer el desfet a base d'hàbils elucubracions des de les altures dirigents.

Els anys no serveixen perquè caiguin com una mena de llosa damunt de les persones i limitin el seu temps. Els anys han d'alliberar l'individu de tal manera que esdevinguin la riquesa humana més delicada per no ser esclaus d'ella mateixa ni per manejar els temps passats amb nostàlgia i moltes vegades d'una manera irreal.

El vell té, normalment, la possibilitat de viure en una perfecta llibertat responsable amb totes les seves capacitats de creativitat afavorides per una societat que li obre nous camins. A aquesta societat li pertany la tasca de sensibilitzar al món jove perquè sense paternalismes ni demagògies escurci distàncies entre generacions.

Josep M. Forcada

El vídeo, nova eina didàctica

La introducció de noves tecnologies en l'àmbit de l'ensenyament pot ser beneficiosa si se'n fa un ús adequat. El vídeo, com a eina didàctica, es va imposant d'una manera gradual. A Catalunya, s'inicià, fa un any, la primera experiència de producció de vídeos per a l'ensenyament. De moment, estem encara una mica a les beceroles en el tema, però cal confiar que amb un treball seriós i amb entusiasme ens podem posar a l'altura d'altres països més avançats que ja compten amb una experiència important.

El Centre de Producció de Vídeo de l'Institut de Ciències de l'Educació sorgí del conveni que signaren la Direcció General d'Universitats del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i de la Universitat Politècnica. La signatura d'aquest conveni va tenir lloc el 13 de febrer del 1983.

L'esmentat Centre, conegut també amb el nom del petit "Hollywood" català, compta amb equips de vídeo professional (línia industrial) que s'encabeixen en un reduït espai de 50 m².

"El vídeo és un mitjà didàctic de molt fàcil recepció que pot ajudar els escolars a aprendre. El cinema didàctic començà, als Estats Units, durant la segona guerra mundial perquè tenien necessitat d'ensenyar, de cop i de pressa, a molta gent. Aquí, tot just estem començant", assenyala Josep Mª Monquet, responsable del Centre de Producció de Vídeo.

Malgrat que aquí l'experiència és nova, ja hem comentat que als països més avançats es porta bastant de temps treballant en aquest camp. Els responsables d'aquest Centre de Producció han estudiat el funcionament i sistemes de treball d'altres països per tal d'aprofitar tot allò que pugui ser d'interès i bandejar les coses negatives. "A molts països —ens diu Josep Mª Marquet— aquest tipus de Centres subministren materials a les escoles i també a les televisions".

En aquest curt període de temps que el centre porta funcionant s'han fet 10 cintes experimentals que

sortiran aviat. Se n'han fet de diversos nivells i disciplines. Es convidà els professors d'EGB, Formació Professional i de les Universitats perquè hi participessin. Els vídeos didàctics tindran una durada màxima de 20 minuts. Estudis que s'han fet en d'altres països indiquen que la unitat òptima és de 17-18-19 minuts.

Utilitat del vídeo

Aprofitant l'avinentsa de poder parlar amb un expert en el tema, preguntem al responsable d'aquest Centre de Producció sobre la utilitat i els perills que comporta el vídeo en tractar-se d'un mitjà que no requereix cap mena d'esforç per a aprendre. "No sé —ens diu— si en comporta algun. Ens falten elements per assegurar això. Si hi ha algun perill, crec que desapareixerà quan l'infant pugui ser receptor i emissor a la vegada".

Una altra qüestió que s'ha comentat sovint és que el vídeo pot treure protagonisme al llibre i fer que el nen no descobreixi res per ell mateix. "És evident —diu el nostre interlocutor— que treurà protagonisme al llibre. Hi ha casos, però, en què pot ser molt més útil que no pas un text escrit. Et posaré un exemple: si hem d'explicar com es fa la dissecció d'una rata, ens serà molt més fàcil i planer fer-ho a través d'imatges que no amb un llibre."

De moment, s'estan fent els primers passos en un camp que, no dubtem, ofereix gran nombre de possibilitats. La producció amb què es compta és escassa. La majoria de vídeos didàctics són experimentals o doblats de l'estranger. A poc a poc, amb seriositat i ajustant-se a les disponibilitats econòmiques del moment el Centre anirà produint material que serà de gran utilitat per a les escoles. I és que la tècnica és neutra. És beneficiosa o perjudicial segons l'ús que se'n fa. És el que passarà amb el vídeo.

Tomàs Puntí

Les escoles utilitzaran, en un futur, noves eines didàctiques com el vídeo.

Millor amb xifres que amb paraules.

Prestacions que ofereix l'Agrupació Mútua als seus associats:

- Per malaltia: fins a 1.500 ptes. diàries.
- Subsidis per Intervencions Quirúrgiques (també per a fills menors d'edat).
- Dietes per estada a clínica: fins a 3.000 ptes. diàries.
- Per invalidesa: fins a 90.000 ptes. mensuals.
- En cas de defunció: fins a 1.500.000 ptes.
- Subsidis d'orfenesa: fins a 15.000 ptes. mensuals.

Existeix, també, un Premi a l'Antiguitat Mutualista.

Tothom, homes i dones, podeu integrar-vos a la nostra Entitat Mutualista, des dels 16 anys complerts fins als 40 per complir.

82 anys de marxa ascendent i més de 240.000 associats són les referències que oferim als qui encara no formeu part d'aquesta gran tasca col·lectiva.

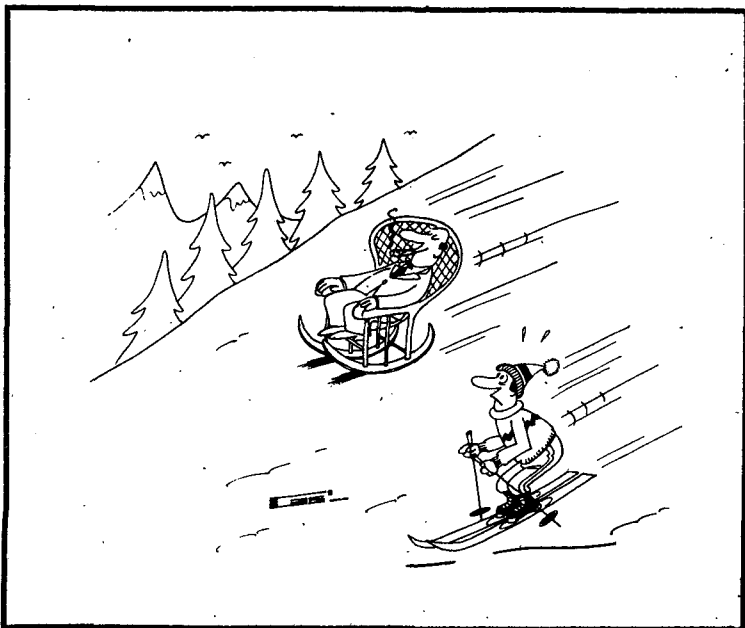

AGRUPACIÓ MÚTUA
DEL COMERÇ I DE LA INDÚSTRIA

Granvia de les Corts Catalanes, 621. Telèfons 318 18 00 - 318 40 50. Barcelona-10

DES DE 1902

Humor

Les polèmiques judeo-cristianes a la Catalunya medieval

L'Edat Mitjana és va caracteritzar, entre altres peculiaritats pròpies de l'època, per una gran efervescència religiosa. Encara que els nostres jueus donaràn mostres de catalanitat i d'estimar Catalunya, mai no volgueren perdre la seva identitat. Però com en aquell temps, la idea de la unitat religiosa tenia molt de pes, a França i a Catalunya hom temptà d'assimilar-los pel camí de la conversió al catolicisme. Se seguiren dos camins alternatius: forçar-los a escoltar les prèdiques dels frares i a disputar públicament. Jaume I estatuí la predicació cristiana a les sinagoges, el 1242, i disposà que els dominicans i els franciscans s'introduïssin en l'hebreu i l'àrab. Un dels religiosos que més es va dedicar a guanyar conversos, fou Vicent Ferrer.

Les controvèrsies eren veritables torneigs de paraules i frases, en les quals, es discutia arboradament. Els jueus estaven en desavantatge perquè havien de comportar-se com un forçat deible davant un mestre infal·libre i poderós. Si més no, quan aquestes disputes esdevenien, a casa nostra s'aplegava el més notable que en ciència rabínica i en teologia cristiana podia trobar-se a Catalunya i Aragó.

Dins els annals d'aquestes discussions, han estat famoses les que se celebraren a Barcelona i a Tortosa.

La disputa de Barcelona

Fou convocada per iniciativa dels dominicans, la qual començà el 20 de juliol de 1263 i durà fins el 8 d'agost. En una major part és desenvolupà al palau reial, però algunes sessions se celebraren a la sinagoga. I presidiren les sessions el rei Jaume I, la cort, la clerecia i les autoritats principals. Les parts oposades eren representades pel rabí gironí Mósé ben Nahmán, un home venerable, amic de la prudència i de la conciliació, que representava el millor del prestigi judaïc, i, el convers Pau Cristià de l'Orde de Predicadors. Cristià ja havia estat molt actiu en una campanya catequitzadora per la Provença i el Llenguadoc, àdhuc, havia dis-

putat amb el mateix ben Nahmán, a Girona.

Els polemistes cristians volien demostrar amb textos extrets de l'Antic Testament, citacions dels Midraxim i del Talmud, la vinguda del Messies en la persona de Jesús de Natzaret, la divinitat i la humanitat del Crist, la salvació, l'abrogació de les lleis cerimonials del judaisme i la doctrina de la Trinitat. Un dels textos que més es van fer servir, foren els coneguts versicles del profeta Isaïes 52:12-53:19, els quals tracten del "Servent de Yahvè", i la inevitable referència a Gn.49:10, en un intent de desautoritzar el magisteri rabínic.

Mentre discutien la doctrina de la Trinitat, ben Nahmán considerà assenyat de finir la polèmica i potser, hi coincidissin amb ell, el rei i alguns dels frares, tal volta, per a estalviar algun avalot que planava damunt el call barceloní.

El 9 d'agost abans d'anar-se'n cap a Vilafranca del Penedès, Jaume I va cridar el rabí, i en acomiadar-lo, li va dir: "torna a la teva ciutat en vida i en pau." I li lliurà tres-cents sous per pagar les despeses del viatge, donats per un jueu benestant dels que seguïen el rei.

Una primera i immediata conseqüència derivada de la polèmica, fou una disposició reial signada el 29 de febrer de 1264, la qual ordenava als jueus presentar els seus llibres a les autoritats religioses per mirar si contenien quelcom que pogués ofendre Déu, Jesucrist i la Verge Maria. Un dels censors fou Pau Cristià i un altre, Ramon Martí autor del famós **Pugio fidei**. La sentència es decantà per l'expurgació.

A prec del bisbe de Girona, Pere de Castellnou, ben Nahmán escriví una narració, del que havia dit durant la controvèrsia. Però paradoxalment, els mateixos personatges que li havien donat tota mena de garanties i seguretats, pregant-li que s'expressés amb tota llibertat i que les seves paraules no donarien lloc a cap procediment judicial, faltaren al que havien promès. El molestaren tot el que pogueren i els "grups de pressió" aconseguiren que el papa Climent IV fes arribar una butlla a Jaume I (1266) demanant una condemna severa per al rabí. El

Estàtua sepulcral (segle XIV) de Ramon de Penyafort (Santa Margarida del Penedès 1185-Barcelona 1275). Visqué 35 anys al convent de Santa Caterina de Barcelona, fent de conseller de Jaume I. Presidí i intervingué en els debats de la primera disputa. El seu sepulcre que abans era al convent de Santa Caterina fou traslladat a la catedral de Barcelona el 1838 i a la capella actual el 1879.
(Foto, Institut Municipal d'Història. Barcelona)

Conqueridor que tant l'estimava i n'havia donat proves, molt a contracor hagué de desterrar-lo.

La controversia de Tortosa

Uns anys després de la destrucció dels calls (1391) se celebrà aquesta polèmica. El convers Yésohuà'ha-Lurquí, nat a Alcanyís, fou batejat per Vicent Ferrer (abril 1412) i adoptà el nom de Jeroni de Santa Fe. Era metge de Benet XIII (el papa Pero Martines de Luna), redactà 24 tesis sobre la vinguda del Messies i promogué aquesta polèmica, de la qual, portà el pes més fort. Benet XIII considerà l'afer com una cosa seva i li donà la màxima publicitat, suport i solemnitat.

Representaven el judaisme vuit rabins: Ferrer, Sélomò ben Ishaq, Astruc ha-Leví, d'Alcanyís; Yosef Aldabó, de Daroca i autor del "Sèfer-ha'Iqqarim"; Matatías, de Saragossa; ben Todrós; Bonastruc Dezmeestre,

de Girona; Mósé Abenhavec i d'altres que intervingueren en la redacció de les respostes conjuntes.

Les sessions començaren a Tortosa, el 7 de febrer de 1413 i amb algunes interrupcions es perllongaren fins el primer de novembre de 1414, a Sant Mateu de Maestrat.

L'objectiu d'aquesta trobada —ja ho hem dit—, no era pas estudiar unes qüestions bíblico-teològiques d'interès comú, sinó que la finalitat era exclusivament catequitzar com fos els jueus. Aquesta actitud explica el paternalisme autoritari que va caracteritzar el comportament dels cristians.

La temàtica impossada era molt semblant a la que es va discutir a Barcelona, però més ampliada i completa. Jeroni de Santa Fe volia demostrar el mateix que es proposà Pau Cristià: que Jesús era el Messies que els profetes havien anunciat, i, presentà les seves 24 tesis a les quals havien de respondre els forçats disputants.

Entre altres qüestions que varen tractar, era si el món

estava redimit o no estava redimit. Encara que els savis jueus matisaren la seva resposta, coincidiren a dir, que tal com les coses anaven no podia pas considerar-se redimit.

Talment eixí la tradicional acusació de la mort de Jesús a la creu. Els rabins es defensaren tot dient que quan Jesús fou crucificat, només la vuitena part dels israelites vivien a Israel i era injust responsabilitzar tots els jueus que eren als altres països i tota la seva descendència per un fet que res no tenien a veure. "Errors i crims judicials sempre s'han comès —deien—, i imputar-los en exclusiva a tot un poble era fora de lloc. Fins i tot, milers de jueus havien patit la mateixa mort abans i després de Jesús."

Durant la disputa, es donaren normes per a regular els tractes i les relacions entre les dues comunitats religioses. Tret algun incident escadusser, la convivència seguí els camins de la tolerància i el bon veïnatge. La cosa pitjor va venir després de la presa de Granada, perquè els Reis Catòlics foragitaren els jueus que no volgueren batejar-se (1492). D'aquesta manera, pensaren haver resolt definitivament el "problema" jueu als seus reialmes.

Les conversions

Els continuats intents de proselitisme donaren algunes conversions. Alguns conversos n'estaven convençuts del pas que havien fet, però d'altres es feien batejar perquè la conversió significava la seva integració a la societat cristiana amb tots els beneficis que aquesta assimilació comportava, la qual adquiria més poder i influència a mida que la reconquesta s'acomplava.

Després de la controvèrsia de Tortosa semblava que el judaisme català era abocat a la desaparició. Però passats dos anys, se solucionà el cisma d'occident i Benet XIII va perdre la seva autoritat. Mort Ferran d'Antequera (1416) Vicent Ferrer ja no tingué suport polític, i el judaisme es va refer, fins a l'expulsió.

Joan González i Pastor

Desitjo subscriure'm / renovar la meva subscripció a:

Catalunya Cristiana

Nom i cognoms .....

Adreça .....

Població ..... D.P. ....

Remetre aquesta butlleta a:

Redacció i administració:

C/. València, 244. 2on. Barcelona-7. Tels. 215/2739 - 2784 - 2805

- Trameto les 2.500 ptes. per gir postal.
 Incloc un taló barrat per aquest import.
 Prego al Banc / Caixa .....

Agència .....

que se serveixi domiciliat aquest pagament anual, fins a nova ordre, en la meva llibreta / compte n.º .....

Lloc ..... Data .....

Signatura

"Fotopres 84"

Convocat el II Certamen de premsa de fotografia

L'obra cultural de la Caixa de Pensions ha convocat el II Certamen de Fotografia de Premsa Espanyola "Fotopres-84", en el qual podran participar tots els fotògrafs de premsa espanyols i els estrangers residents a Espanya que aportin al concurs fotografies unitàries o reportatges fotogràfics realitzats entre l'1 de gener i el 31 de desembre de 1983.

Les obres presentades al certamen seran classificades segons les següents categories: instantànies (esdeveniments imprevistos), cultura i societat (manifestacions culturals o artístiques, o de la vida social), esports (esdeveniments i activitats en l'esport), retrats (personatges d'actualitat) polí-

tica (actualitat en el camp de la política) i naturalesa (vida de la naturalesa).

Per a cada categoria hi haurà tres premis, tant en la modalitat de fotografia unitària com en las sèries. Amb independència de les classificacions temàtiques, també serà designat un Primer Premi Anual del Certamen concedit al fotògraf que, en un major grau, aconseguixi de retratar l'essència d'un esdeveniment d'una manera especialment perceptiva, sincera i reveladora, i amb una excepcional habilitat fotogràfica.

La inscripció per a participar en aquesta segona convocatòria del certamen "Fotopres" es clourà, de forma improrrog-

ble, el 29 de febrer del 1984, data a partir de la qual les peces concursants seran examinades per un Jurat compost per prestigiosos professionals del món de la imatge i de la cultura.

Les fotografies participants podran ser exposades al públic amb l'únic objectiu de la divulgació cultural i també podran ser publicades en el catàleg de l'exposició i difoses en altres mitjans de comunicació, sempre amb l'objectiu de divulgar el Certamen.

Les obres concursants i el formulari d'inscripció cal enviar-los al Centre Cultural de la Caixa de Pensions (Passeig de Sant Joan, 108, de Barcelona).

Tricentenari de l'Escola Pia a Catalunya

Exposició sobre sant Josep de Calassanç, del Goya, en la capella de Santa Àgata

El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'Escola Pia de Catalunya en el marc del Tricentenari exposaran a la Capella Reial de Santa Àgata el quadre de Francisco Goya LA DARRERA COMUNIÓ DE SANT JOSEP DE CALASSANÇ, durant els dies 1-18 de març de 1984.

Modalitats

L'entrada a l'Exposició serà gratuïta.

Els horaris seran: dies feiners, matí, de 10 a 2/4 de 2, tarda, de 2/4 de 5 a 8. Diumenges, només matí.

Fitxa tècnica

Oli sobre tela. 2.50 x 1.80 m.
Fet per a l'església dels PP. Escolapis de Sant Anton, de Madrid, el 1819.

El fet representat

L'ancià fundador de l'Escola Pia, de més de 90 anys, sentint-se malalt, volgué combregar per darrera vegada enmig dels nois a la missa del diumenge, dia 2 d'agost de 1648, i ho féu a l'oratori contigu a la seva cambra. Celebrà la missa el P. Berro.

El tema del quadre

Al presbiteri d'una església a la penombra, només il·luminada per uns potents raigs de llum venint del cel, sant Josep de Calassanç, un vell debilitat per l'edat, agenollat sobre un coixí, ajunta les mans per rebre

la comunió amb una expressió d'intens fervor. El sacerdot celebrant disposa la sagrada forma en la boca del sant; la casulla del celebrant, de tons negres i daurats contrasta amb la blancor de l'alba. A la fosca nau de l'església, contemplen l'escena altres religiosos i els nens del col·legi.

Història del quadre

Els PP. Escolapis del col·legi de Sant Anton, de Madrid, a l'hora de reprendre les activitats docents després de la Guerra del Francès demanaren, el 9 de maig de 1819 al seu antic alumne de Saragossa, que fes "una pintura decent de Sant Josep de Calassanç". No li imposaren el tema, i acordaren el preu de setze mil rals.

Goya acceptà complagut i demanà un avençament de vuit mil rals. De la segona meitat del cobrament en retornà sis mil vuit-cents, dient que ho feia en obsequi del seu paísà Calassanç. Uns quants dies després del 27 d'agost en què s'inaugurà el quadre, Goya es presentà al P. Rector del Col·legi amb un altre quadre petit, sota el braç: era "L'agonia de Jesús a l'hort" que regalava als escolapis com a torna pel que en aquell temps es considerava una pintura cara.

Des de llavors el quadre està exposat a l'església dels PP. Escolapis de Madrid, i ha estat cedit excepcionalment amb motiu del Tricentenari perquè pugui ser admirat a Barcelona pel públic català.

LA SARDANA I LA DANSA

Tornen els cicles de ballades a Barcelona.— Tot i que la situació no s'ha resolt plenament, s'han ultimat les gestions amb l'Ajuntament de Barcelona per a l'atorgament d'una subvenció la qual, malgrat que encara no s'ha materialitzat, sí que permet contemplar el problema des d'una altra perspectiva. Cal remarcar, però, que un dels factors determinants del manteniment normal de les ballades de sardanes a Barcelona està en la resposta dels balladors i les seves aportacions voluntàries que, segons els càlculs fets, haurien de ser d'un mínim de cent pessetes per persona. També cal tenir present, que la subvenció de l'Ajuntament només cobreix un vint-i-cinc per cent del pressupost de despeses dels diferents cicles de ballades i que, per tant, si no hi ha una col·laboració decidida dels dansaires ben aviat caldrà fer una nova suspensió de les ballades.

Ensenyament de ballar sardanes.— Amb el títol de Sardanes per a tothom, l'anella sardanista "Salta i balla" de Vic promou una sèrie de sessions de divulgació i ensenyament del ball de la sardana a la mainada de la capital auserenca. Les classes es van iniciar el dia 5 de febrer i es porten a terme cada diumenge, a 2/4 de 12 del matí per espai d'una hora i mitja, a l'Escola Sant Albert de Vic. La participació està oberta a tots els menuts a partir dels set anys.

Per la seva part, també l'Agrupació Sardanista Manlleuëna ha iniciat aquest mes de febrer un curs d'ensenyament de la nostra dansa a un nodrit grup de nois i noies majors de 7 anys. Les classes es porten a terme cada dissabte, a la tarda, al Foment Mercantil de Manlleu.

Finalment, hem de fer esment de l'entusiàstica tasca d'ensenyament de la sardana que fan els "Amics de la Sardana" de Cornellà de Llobregat. Val a dir que hi ha classes de la nostra dansa a gairebé tots els centres escolars de la població i també als diferents barris d'aquesta gran ciutat de l'entorn industrial de Barcelona, concretament, cada setmana hi ha ensenyament de ballar sardanes a dotze Escoles Nacionals, nou Escoles Privades i tres Associacions de Veïns, la qual cosa comporta la difusió de la sardana entre un gran percentatge de la població escolar cornellanenca.

Sardanistes veterans.— Els dies 10 i 11 de març se celebraran a Benavent de Segrià les Festes de Retrobament dels Sardanistes Veterans de les Terres Lleidatanes.

L'any 1975 es van iniciar aquestes Trobades anuals de caire itinerant, destinades a aplegar els sardanistes veterans en una diada de germanor i, alhora, honorar tots aquells que, durant els anys precedents, havien fet possible de mantenir l'alimara de la catalanitat amb la sardana com a senyera.

La novena edició d'aquestes Festes de Retrobament se celebraran els dies 10 i 11 de març a Benavent de Segrià, amb un programa força atractiu que comptarà amb la presència activa de la cobla Miramar de Figuerers i l'Esbart Dansaire del Sícoris, de Lleida.

Josep Ventura

1r. Concurs d'Auques

<p>Concurs d'Auques</p> <p>Hi poden prendre part nois i noies, nens i nenes, entre 8 i 16 anys. La participació pot ser individual o en grup. Hi haurà tres categories: a) de 8 a 10 anys, b) d'11 a 13 anys i c) de 14 a 16 anys.</p>	<p>Bases</p> <p>El tema girarà a l'entorn de la campanya "Catalunya cara neta".</p>
<p>3</p> <p>El format de les obres haurà de subjectar-se a les mides següents: Mínim 315 x 43 cm. (doble foli). Màxim 50 x 65 cm. (cartolina). El contingut haurà d'ésser presentat segons la forma de l'auca tradicional: dibuixos, en color o en blanc i negre, i rodolias.</p>	<p>Les obres d'aquest concurs hauran de presentar-se a la Subdirecció d'Acció Cívica, Departament d'Ensenyament, de la Direcció General de la Joventut i la Subdirecció General d'Acció Cívica, la qual es reserva el dret d'editar les obres premiades per a la seva difusió. Les obres no premiades estaran a disposició de llurs autors un cop acabades les exposicions itinerants.</p>
<p>Trencaclosques</p>	<p>6</p> <p>El jurat serà format per especialistes d'Expressió Plàstica, Llenguatge i Representants del Departament d'Ensenyament, de la Direcció General de la Joventut i la Subdirecció General d'Acció Cívica, la qual es reserva el dret d'editar les obres premiades per a la seva difusió. Les obres no premiades estaran a disposició de llurs autors un cop acabades les exposicions itinerants.</p>

RACÓ DEL LLENGUATGE

La fruita (8)

Ara toca parlar de les cireres. La fruita de pinyol més petita, i la més vermella. ¿Hi ha res més superbament esplèndid que un cirerer amb aquella soca que sembla envernissada i polida i tot ell ple de penjolls de cireres vermelles?

També és la més infantil de les fruites. Tots hem jugat a posar-nos arracades fetes de parells de cireres encavalcades a l'orella, i a fer-ne cantirets enfonsant l'extrem lliure de la cua al moll de la cirera, i ja tenim la nansa, un altre tros de cua clavat i ja tenim el broc.

Hi ha moltes fruites que en elles mateixes porten la dosi, la ració individual marcada per la mateixa natura. Se'n poden menjar dues o tres, sí, però ¿no hi ha qui ho fa també amb els plats d'escudella? Una poma, un préssec, una taronja, són la mida. Les cireres, no. Cal menjar-ne si més no, un grapat per sentir-se'n mitjanament satisfet. Una sola no va enlloc, però com que passa allò, que si n'estires una del cistell, se n'hi enganxen unes quantes més...

Conec dues classes de cireres. N'hi ha més, però jo conec aquestes dues. Les unes, rodones i vermelles, d'un vermell molt fosc, vorejant el negre. De carn tova i molt dolces, com més fosques són, més madures i més bones. Les altres, més dures de carn i un punt àcides, vermelles clares del cantó tocat pel sol, amb un solc lateral i punxegudes de sota, que prenen la forma del nom amb què les coneixem: les de cor de colom.

El toc graciós i de color que tenen molts pastissos és el de les cireres confitades, les quals s'encimbellem a la cúspide d'un bescuit de nata o crema, o s'escampen en una acolorida sembra sobre una coca de Sant Joan. Les cireres també són la base de dos licors. El marrasquí, licor dolç de cireres amargues, que ens prové de la Dalmàcia, i el kirsch, substituïble en les macedònies i altres preparacions de fruita fresca o confitada. La reina coronada de les fruites és la magrana. El seu apèndix oposat al peduncle té exactament la forma convencional de corona de rei. També ho podria ser per l'esplèndida vermellor dels seus grans, semblants, fins i tot per la forma, a robins. Quan la maduresa li clivella la pell tibant ensenya tota la riquesa interior en una rialla encesa. És una fruita de temporada curta.

PERLES ORTOGRÀFIQUES.— L'ajuntament de Premià de Mar publica el següent: BAN. Es posa en coneixement de totes les botigues de la població, que queda prohibida la venda de pa, els diumenges i dies festius, imposant-se sancions als qui no compleixin aquesta normativa.

Hi trobo aquest gerundi imposant-se que no és pertinent. Ha de dir: i s'imposaran sancions... També el mot acomplir és impropri, vol dir executar, portar a cap. Hauria de dir: complir la normativa.

Albert Pera

CRÒNICA CASTELLERA

Els castells i castellers de 1983 (2)

En el comentari d'avui prosseguim la nostra descripció a grans trets del que fou l'any casteller que ens ha deixat.

JULIOL: La colla dels Minyons de Terrassa tornaren a carregar els quatre de vuit. Es produí la lamentable mort de l'anxaneta de la colla dels Nois de la Torre, en David Sánchez. De nou, problemes dins la colla dels Nens del Vendrell; fruit d'aquests dimiteix el seu cap de colla Antoni Oller.

AGOST: Els Bordegassos i Colla de Mar demanen unitat casteller a Vilanova, els Joves de Vilanova no ho accepten. La Colla de Mar es dissol i no surt a actuar per la festa major. Els Castellers de Barcelona a Vilafranca intenten per dos cops, el pilar de sis, intents que van resultar frustats. A la Bisbal les colles vallenques varen tenir una actuació amb no massa sort: la vella aixecà el tres de vuit que tan sols carregà, i els Joves carregaren també el quatre de vuit. Sant Felix històric a Vilafranca: la colla vella carregà el quatre de nou amb folre. Els Falcons de Vilafranca, després de molts intents en els últims anys,

carregaren el pilar de sis aixecat per sota. Els Joves vallenques es varen mantenir conservadors i pel que fa als Castellers de Vilafranca retrobaren el seu bon moment casteller en carregar el dos de vuit amb folre.

SETEMBRE: La Colla dels Joves de Valls carregà per primer cop la torre de vuit amb folre. Els Castellers de Vilafranca plantaren el dos de set al principat d'Andorra. Els Castellers de Barcelona participen a les setmanes catalanes de Kacs-rue. Bones i històriques les actuacions celebrades a Barcelona i a Tarragona, en la diada de la Mercè; els Minyons de Terrassa descarregaren el seu primer quatre de vuit i els Castellers de Vilafranca carregaren el primer dos de vuit aixecat a la plaça de Sant Jaume; i pel que fa a la diada de Santa Tecla els Xiquets de Tarragona carregaren un nou quatre de vuit. Per altra banda els Joves varen coronar el seu primer dos de set.

OCTUBRE: Els Nois de la Torre viatgen fins a Bèlgica. Els Castellers de Vilafranca descarreguen el dos de vuit a Montserrat. Per Santa

Úrsula, la Colla Vella carregà el quart quatre de nou del segle; els Joves descarregaren el cinc de vuit. XXV aniversari dels Minyons de l'Arboç: en aquesta commemoració els Castellers de Vilafranca descarregaren de nou el dos de vuit, primera torre de vuit aixecada en aquesta vila del Baix Penedès.

NOVEMBRE: Es reorganitza el Patronat Municipal de Castells a Tarragona. Els Xicotets de Vilafranca carreguen el quatre de set amb l'agulla al mig. Un grup d'actors aficionats membres de la colla Vella dels Xiquets de Valls, representen amb gran èxit l'obra "Lo tres de nou" de Raimon Casas i Pedrerol.

DESEMBRE: El patronat Municipal de Castells de Tarragona, manifesta la intenció de convocar per aquesta temporada el polèmic (com sempre) concurs. Els Castellers d'Altafulla celebren el desè aniversari. A Vilanova i la Geltrú fou inaugurat un monument a la memòria d'en Francesc Macià; en aquesta commemoració no varen mancar els castells. Els Bordegassos no aniran a concurs.

Música-Música-Música-Música-Música-Música - Música - Música - Música - Música - Música

La música duta a les comarques

El cicle de "Música als quatre vents" que organitza el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya amb la col·laboració de Ràdio Nacional d'Espanya, va començar pel gener el quart cicle. Continua mantenint les mateixes característiques de sempre: una hora de música de qualitat en un recinte interessant i sempre en diferents poblacions del Principat, de 8 a 9 del vespre. El concert és retransmès en diferit per Ràdio Nacional d'Espanya. Ràdio 2, els dissabtes, a 2/4 de 6 de la tarda també el retransmet i igualment Ràdio 4, els dilluns, a la 1 de la matinada.

Els vint-i-tres concerts que abracen el període de gener al juny d'enguany porten interessants petits conjunts musicals a les més variades comarques catalanes des de la Vall d'Aran fins al Baix Llobregat.

Beques de música i dansa de la Generalitat

Les beques d'ampliació d'estudis musicals i de dansa, convocades pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya —corresponsants a l'any 1983— han estat atorgades a: Amèlia Boluda per a ampliar estudis coreogràfics a la Cunningham Dance Foundation de Nova York; a Llorenç Caballero per a perfeccionar estudis de flauta travessera al Koninklijk Conservatorium de L'Haia; a Màrius Díaz, per a perfeccionar estudis de violoncel al Trinity College of Music de Londres; a Albert Guinovart, per a perfeccionar estudis de piano amb Maria Curcio a Londres; a Vicenç Prats, per a perfeccionar estudis de flauta travessera al Conservatoire National Supérieur de Musique de París; a M.ª Elena Ruiz, per a perfeccionar estudis de dansa a la John Cranko School de Stuttgart.

Concert del bicentenari del P. Soler a la OIT

A la sala de la OIT, i organitzat pel Club del Llibre Espanyol, Nacions Unides, Ginebra (amb la col·laboració de la Direcció General de Relacions Culturals del Ministeri d'Afers Estrangers), se celebrà un recital a dos pianos a càrrec de les concertistes catalanes Pepita Cervera i Teresina Jordà, en commemoració del Bicentenari del P. Antoni Soler i a benefici de la UNICEF.

Deu sessions sobre la simfonia i l'òpera

El col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències, de Catalunya, (amb el suport del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya) ha organitzat un curs dedicat a la simfonia i l'òpera (naixement, evolució i situació actual, etapes principals, compositors més destacats, obres més representatives i significatives, il·lustracions discogràfiques, etc.).

El curs constarà de 10 sessions i serà professat per Oriol Martorell, Roger Alier i Xosé Aviñoa, del Departament d'Art de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona. Els dies i temes respectius són els següents: 10 de febrer: La simfonia-1 (Dels inicis a Haydn); 17 de febrer: La simfonia-2 (El miracle de Mozart); 24 de febrer: La simfonia-3 (Un canvi radical: Beethoven); 2 de març: La simfonia-4 (Romàntics i nacionalistes); 9 de març: La simfonia-5 (Del postromanticisme al moment actual); 16 de març: L'òpera-1 (Monteverdi i el barroc); L'òpera-2 (La reforma de Gluck i Mozart); 30 de març: L'òpera-3 (El romanticisme italià: de Rossini a Verdi); 6 d'abril: L'òpera-4 (Wagner i el drama musical); 13 d'abril: L'òpera-5 (Les tendències contemporànies).

Les sessions tindran lloc a la Sala Ramon Fuster, del Col·legi de Llicenciats, de 4 a 6 de la tarda.

Joventuts musicals analitza la música i les seves interrelacions

JJ.MM. ha organitzat un cicle de converses i diàlegs entre personalitats musicals o lligades al seu món i d'altres vinculades a diferents disciplines artístiques o humanístiques, per intentar d'aclarir des d'una òptica barcelonina els fenòmens de la música... i les seves interrelacions.

Es tracta de cinc diferents tertúlies que tindran lloc des del mes de febrer fins al més de juny al local de Joventuts Musicals (C/. Pau Claris,

139, 4t., 1a.) amb els temes de "Música i... arquitectura, cinema, contemporaneïtat, història i pensament".

Prendran part a aquestes converses: Oriol Bohigas, Joan Brossa, Josep A. González Casanova, Enric Jardí, Jordi Maluquer, J.M. Mesures Quadreny, Miquel Porter, Albert Rafols Casamada, Josep Ramoneda, Josep Soler, Xavier Turull i Manuel Valls.

AVUI

Prensa Catalana S.A. Consell de Cent, 425, Barcelona, 9. Teléf. 246 60 00 (10 línies). Telex 54063.

VULL REBRE INFORMACIÓ, SENSE CAP COMPROMÍS, DE LES CONDICIONS I MODALITATS DE SUBSCRIPCIÓ AL DIARI AVUI.

NOM I COGNOMS .....

ADREÇA .....

POBLACIÓ .....

BARCELONA, A ..... DEL .....

PREMSA CATALANA, S.A.
Consell de Cent, 425, 6è - Barcelona-9

MODA

Pielespaña'84

La pell torna a ser notícia. I ho és a través del "II Salón de la Moda en Ante, Napa y Doble Faz Piel España'84" que recentment s'ha celebrat a Barcelona amb ressonància a nivell internacional.

Fa un any i per aquestes mateixes dates, es va posar en marxa aquesta fira, en la qual, adobadors i confeccionistes en una dura competència amb la indústria mundial, abocaren el bo i millor de la seva professionalitat. Avui, han repetit l'experiència comptant amb la presència de més de cent industrials de la pell i la confecció, procedents d'arreu de l'Estat, que van ocupar un espai net de 5.000 metres quadrats de superfície.

"Piel España'84", comptant amb l'esforç de l'Agrupació Catalana Empresarial de Confeccionistes d'Ant, Napa i Doble cara, va obrir les seves portes per oferir una completíssima mostra en la qual es va poder demostrar una vegada més, que les millors pells del món s'adoben en el nostre país i que a més, la pell dins del capítol de la moda suposa un experiment pel qual els nostres confeccionistes són molt ben capacitats. Així ho confirmava la presència de les magnífiques col·leccions exposades en els stands, les peces dels quals, realitzades sota disseny exclusiu de cada firma, eren una ostentació de

confecció curiosament elaborada.

Una mostra comercial perfecta, dirigida per Paco Flaqué, un dels homes més experts en moda del nostre país, que va acabar amb un altra celebrada en el transcurs de la Primera Gala de la "Piel Española", sota el patrocini de la Generalitat de Catalunya en la qual es va atorgar l'Oscar de la Pell al millor model realitzat amb aquesta matèria i que va recaure en María Botella Armengol, que el va rebre de mans de la Sra. Marta Ferrusola de Pujol.

Quan creiem que tot estava dit i fet en pell, se'ns va oferir aquesta selectíssima mostra a càrrec del gran creador Josep Andreu, que va presentar una col·lecció de models tots realitzats en ant, napa i doble cara.

Andreu és el creador de la fantasia i la pulcritud. Només ell podia enfrontar-se i jugar tan meravellosament amb aquestes matèries en què drapats i volums rodejaren de forma tan evident la nostra sensibilitat que els seus models semblaven trets d'un món màgic i increïble.

A tots aquells que han treballat i col·laborat perquè aquest certamen es convertís en una realitat, enhorabona i endavant.

María José Ejarque

JOSEP ANDREU, el gran creador de la fantasia, ha dissenyat aquest model en napa i ant per a "Piel España'84".

COSTUMS I TRADICIONS

El comte i la vella

La col·laboració dels monjos de Poblet a CATALUNYA CRISTIANA em fa pensar, sovint, en hores passades en aquell monestir, fa uns anys, quan hi retornaren els cistercencs. I, també, en algunes llegendes. Parlem-ne?

Una d'elles consta que quan Berenguer IV el féu construir, feia anar de bòlit al mestre d'obres. No hi entenia gens en matèria de construccions, però vingia donar consells al paleta. Per exemple: Berenguer veia el mestre d'obres capficat i en preguntar-li què li passava, aquest respongué que no sabia on ficar la terra que treia dels fonaments.

—Feu un pou ben profund i ompliu-lo amb la terra.

—I on ficarem, després, la que treurem del pou?

El comte, d'altra banda, no tolerava l'ajuda de ningú i es volia endur ell sol tots els mèrits. Així, quan en començar l'obra molts pagesos de la contrada s'oferien a col·laborar-hi, Berenguer IV els rebutjava.

Quan l'obra fou acabada —recordeu que es tracta de llegendes i els detalls històrics

i cronològics no compten— féu col·locar a la porta d'entrada una pedra que fes de clau de volta. Millor dit, no pedra, sinó un bloc d'or que duia gravat el seu nom, per a perpetuar-ne el record. D'ací que se'n digui la Porta Daurada.

Però l'endemà, la llegenda havia estat esborrada. Gravada novament, tornà a desaparèixer. El comte hi féu posar guardians, però cada cop que tornaven a gravar-hi el nom, altra vegada desapareixia. Malgrat tota vigilància, les lletres s'esfumaven misteriosament.

El comte va pensar que allò devia ésser un càstig del cel, o almenys un avís per haver-se apropiat d'un mèrit que no li pertanyia a ell solament. I penedit féu pregonar que tot aquell qui hagués contribuït a la creació del cenobi es donés a conèixer.

Una velleta de l'Espluga del Francolí es presentà promptament i explicà que havia sentit en el seu interior la crida celestial de contribuir en l'empresa. Temerosa, però, del comte, de moment no en féu cas. Amb

tot, la consciència li insistia tant, que un dia, en veure passar per davant de casa seva una carreta de bous traginant penosamente pedres per l'obra, va tirar unes fulles de col al carrer. Els bous se les cruspiren, recobraren forces, apressaren el pas i l'obra pogué avançar uns minuts més.

—D'aquesta manera —explicà la vella— he complert la voluntat de Déu sense mancar a l'obediència del meu comte i senyor.

Subtileses del pensament humà. Filosofia popular molt encertadament aplicada. I és que el poble no és tan dolent com a vegades el pinten. El cas de Berenguer IV demostra que a governant toixarrut, vassalls espavilats.

En el curs de la història, quantes vegades, en qualsevol país, s'hauran donat casos de tirar cols al pas dels bous junyits, per a fer la voluntat de Déu abans que la del Cèsar! A vegades és millor l'acció d'un neci que la voluntat d'un savi.

Esteve Busquets i Molas

CUINA

Ous mediterranis

6 ous
6 llesques de pa de motlle
una mica de xerès sec
1 ceba petita

2 trossos de rap
3/4 litre de llet
75 gr. mantega
50 gr. olives negres

Renteu els ous i acompanyeu-los amb una cullera per posar-los en aigua bullent, deixeu-los bullir durant uns 15 minuts, després traieu-los i poseu-los en aigua freda.

Bulliu el rap i les gambes amb molt poca aigua, sal i un raquet de xerès, ha de coure 3 o 4 minuts, després traieu el peix i coleu el suc. Barregeu 1/4 de litre de llet amb 1/4 de litre d'aigua de bullir el peix. Fregiu la ceba ratllada, amb una mica d'oli a foc suau; quan comenci a agafar color, afegiu el peix trinxat i les gambes tallades a trossets, després 3 cullerades de farina, doneu-li unes voltes i tot seguit la llet preparada bullint, a poc a poc i remaneu-lo sempre, rectifiqueu de sal i pebre.

Tireu-lo tot sobre un plat perquè es refredi una mica. Quan els ous siguin freds, partiu-los per la meitat de dalt a baix, traieu els rovells i ompliu-los amb la beixamel preparada. Fregiu amb mantega els trossos de pa sense crosta, només per un cantó, poseu-los en una plata de servir, pel cantó fregit. Al damunt de cada tros de pa poseu dues meitats d'ou amb el farcit sobre el pa. Feu una salsa blanca amb una cullerada de mantega i 2 de farina, remeneu-lo una mica sobre el foc suau, després ategiu a poc a poc 1/2 litre de llet bullint, tireu-li sal i tireu la salsa sobre els ous i el pa. Passeu els rovells per un colador de forats grossos i cobriu-ho tot amb els rovells arrissats, espoleu amb una punta de sal fina i adorneu els canapès amb una oliva negra.

María Gloria Muntañola

Jornada 24

La Lliga, d'un cop d'ull

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
35+11	33+11	31+ 7	30+ 6	27+ 1	26+ 2	26	26+ 2	25+ 3	24	23+ 1	22- 2	21- 3	21- 4	20- 2	16- 8	15-11	10-15

ENCREUATS

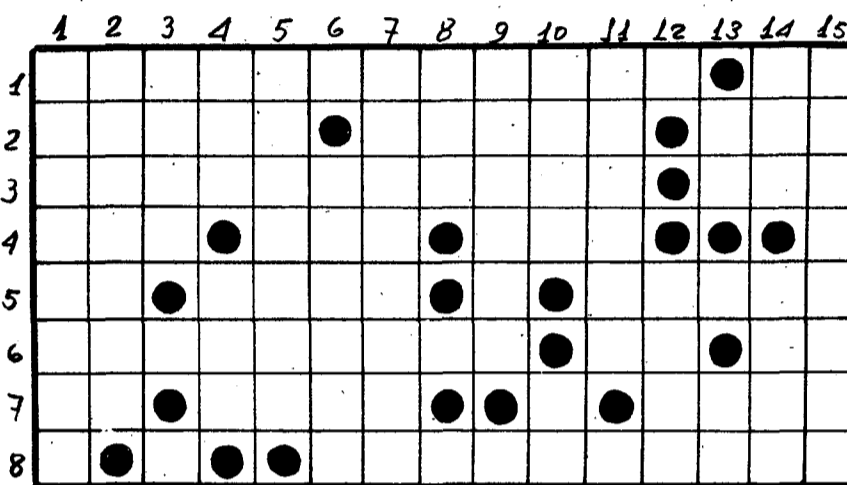
Per Rosa Collell

HORIZONTALS

1.— L'últim diumenge que es podia fer gresca abans de començar la Quaresma. Consonant repetida. 2.— Relacionat amb l'os. Fill d'Abraham. Forma prefixada del mot grec espatlla. 3.— El fet de generar o produir de nou. Òrgan de la visió. 4.— Sigles d'un Institut espanyol. Científic català (Cognom). Consonants. Vocal. 5.— (A l'inrevés, preposició). En forma d'ou. Vocal. Adorrien. 6.— Última voluntat. Membre o part del cos humà. Consonants. 7.— (En anglès, neutre). (En castellà, i plural, un dels quatre colls de les cartes de jugar). Inicial de punt cardinal. Mamífer quadrumà que té semblança amb les persones. 8.— Inicial de punt cardinal. Deu. Petita població on fou assassinat Ch. E. de Foucauld.

VERTICALS

1.— Comunitat a la qual Pau visitava i escrivia sovint. 2.— Burret. 3.— Reial. Consonant. Deu. 4.— Patriarca. Forma prefixada del mot "otos", orella. 5.— Tallar els brots tendres o nous d'un arbre.

6.— Inicial de punt cardinal. (A l'inrevés i en castellà, agafaré). 7.— En femení, natural del Tirol. 8.— (En castellà, femella de l'ós) Consonant. Mil. 9.— Qualsevol sal de l'àcid làctic. Preposició. 10.— Aquella pecadora penedida que va passar la vida en penitència, demanant a Déu misericòrdia. Preposició. 11.— El que

regeix una parròquia i un establiment o cosa important. Consonant. 12.— Consonant. Aqueixa ciutat que va plorar la mort dels nens innocents. 13.— Òvol. Consonant. Peça de l'esquelet. 14.— Xifres romanes. Uns grans que surten a la cara sobretot a nois joves. 15.— Facultat de l'ànima.

Solució

- HORIZONTALS**
- 1.— Carnestoltes. W.
  - 2.— Regeneració. LII.
  - 3.— INI. OVI. TSN. U.
  - 4.— NE. OVAL. A. OMBAN.
  - 5.— Testament. MA. CT.
  - 6.— II. OROS. E. MONA.
  - 7.— S. X. TAMANRASEL.
- VERTICALS**
- 1.— Cornitis.
  - 2.— Asemet.
  - 3.— Regi. S. X.
  - 4.— Noú. OIO.
  - 5.— Esnovat.
  - 6.— S. eramol.
  - 7.— Tirolesa.
  - 8.— Osa. N. M.
  - 9.— Lactat. A.
  - 10.— Tais. EN.
  - 11.— Económ. R.
  - 12.— S. Rama.
  - 13.— Ou. N. OS.
  - 14.— VML. Acné.
  - 15.— Voluntat.

CADECA

Índex de classificació actual de la Lliga de Futbol

Les classificacions dels primers llocs de les competicions del Baix Llobregat i del Vallès Occidental es publicaran en el vinent número.

- BENJAMINS PREFERENTS
-1er. MERCANTIL de Sabadell
-2on. SANT GABRIEL

- BENJAMINS MARESME
-1er. VILASSAR DE MAR
-2on. SALLE-PREMIÀ

- BENJAMINS BARCELONA
-1er. C. D. JUPITER
-2on. PROMESAS TRAJANA

- ALEVINS GRUP 1er.
-1er. CONDAL
-2on. SEVILLA AT.

- INFANTILS
-1er. BELLAVISTA
-2on. CONDAL

- JUVENILS
-1er. URRUTIA
-2on. ATLÈTIC CARMEL

- AFICIONATS
-1er. EUREKA
-2on. C. D. 127

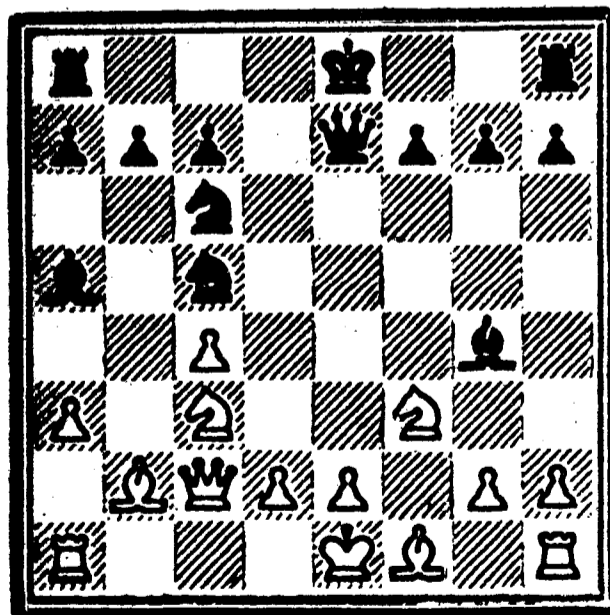
Una de les nostres seleccions preparades per a l'entrenament.

ESCACS

Per Jaume Mora

Diagrama 100

Negres juguen i guanyen

L'equilibri de material no vol dir pas tranquil·litat. Ans ara més aviat castell de focs.

Solució

1 Ac4-f7 i guanyaren.
Solució al diagrama 99

ENCREUATS

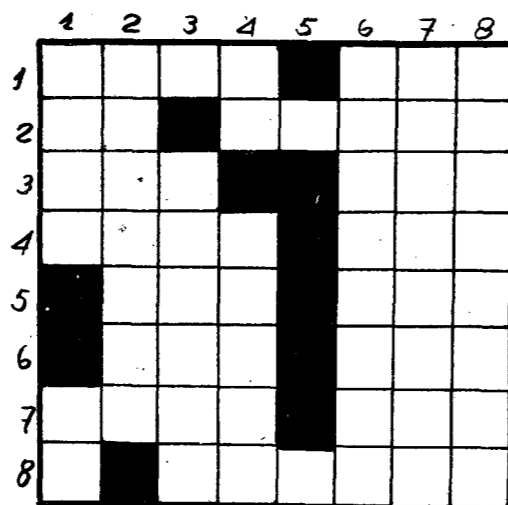
HORITZONTALS:

1.— Aquell que està en camí vers la canonització. Desert àrid. 2.— Acabament d'infinitiu. Nom de noi. 3.— Riu del Principat. Un "tanto" en el futbol. 4.— Així sigui. Xifra romana. Xifra romana. 5.— (En anglès, tinta). El patriarca que es va salvar del diluvi. 6.— A l'inrevés, expulsió de gasos per la boca. Consonants. 7.— (A l'inrevés), una vestidura que es posen els homes quan van a una gala, o es casen i que per darrera semblen uns grills. (A l'inrevés), nom de consonant. 8.— Preposició. Irem.

VERTICALS:

1.— Cinta, trenzilla. Nom de consonant. 2.— Ermità. 3.— Preposició. Aquell instrument que refila tant quan la cobla toca sardanes. 4.— La teva. Consonants. 5.— Consonant. U. 6.— Una carrera que els que la tenen es dediquen a construir màquines, i inventen coses noves. 7.— Una facultat que tenen les persones entenimentades. (En castellà) i a l'inrevés, riu d'Espanya. 8.— La dona del marit. Mil.

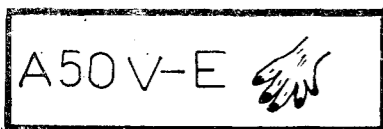
— Solució —

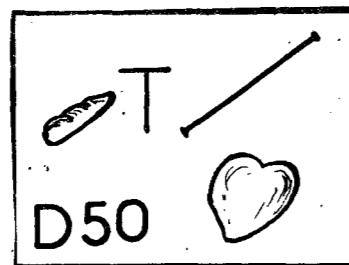
HORITZONTALS:
 1.— Beat. Erm. 2.— Er. Arnan. 3.— Tet. Gol. 4.— Amen. I. L. 5.— Ink. Noè. 6.— tor. YRR. 7.— caf. EB. 8.— A. Antem.
VERTICALS:
 1.— Beta. Ca. 2.— Erenita. 3.— A. Tenora. 4.— Ta. NKRFN. 5.— R. I. 6.— Enginyer. 7.— Rad. orbE. 8.— Muller. M.

Jeroglífics

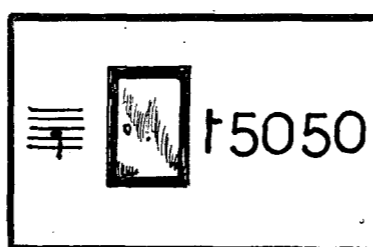
Per Rosa Collell

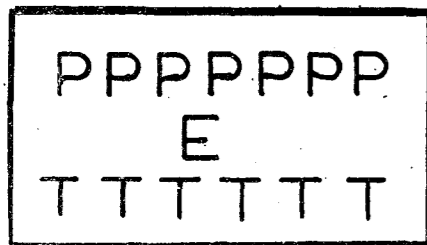
1. ¿On anirem avui?

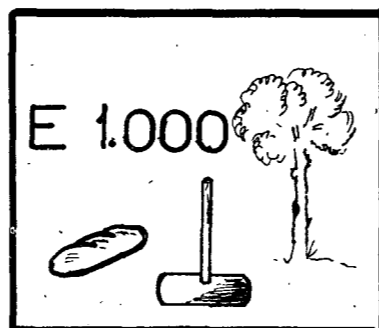
5. ¿Què li passa que s'ofega?

3. ¿Qui l'ha portat?

2. Quant val aquest abric?

4. ¿Per què no l'hi vols?

Solucions:

- 1.— Al cinema.
- 2.— Motes pessetes.
- 3.— L'ha portat ella.
- 4.— Empipa massa.
- 5.— Pateix del cor.

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

ANY V N.º 192

L'Angelet Ignasi

Un fred que pela...

Aquests dies ha fet molt de fred. La mare diu que sóc fredolici; però a mi em sembla que fa molt fred. La mare també diu que la cosa estranya seria que fes calor. Som a l'hivern, i és natural que faci fred.

L'altre dia, a l'escola, després de jugar, tots teníem el nas vermell i, quan esbufegàvem, l'alè sortia com si fos fum. Un dia en una pel.lícula vaig veure un cavall que també li passava.

Cada matí quan surto de casa tinc molt fred. Em poso dos jerséis. Aleshores em passa que quan jugo i corro, tinc calor i suor, amb perill de refredar-me. Però tinc mandra de treure-me'l i posar-me'l.

L'altre dia vaig llegir al diari que, ara no recordo a quin país era, algunes persones s'havien mort de fred. No entenc perquè no s'abrigaven més. Potser no tenien res per abrigar-se. És empipador que en el món, després de tants anys i de tants invents, encara hi hagi persones que passen fred, que passen gana, que no tenen treball, etc. Un dia li preguntaré a mossèn Josep de la Catequesi, per què ens costa tant de viure agermanats, compartir-ho tot i ajudar-nos els uns als altres.

Res. M'empipa pensar que fa un fred que pela i que hi ha persones que passen fred. Mira, avui tinc això al cap i havia de dir-ho.

L'Eixerit

Llegendes

Bessons i mestre

I un dissabte a la tarda, feren cap a casa l'Agneta. L'Agneta vivia en una casa d'aquelles amb les ventalles arran de carrer.

En arribar-hi mestre i bessons, aquests tustaren els vidres. Mogueren la maneta del pany i la porta s'obrí. Empenyeren el Sr. Lluís cap a dins. El Sr. Lluís féu una tentina fins a trobar el sòol de rajola vermella, que era un graó més baix que la vorera del carrer.

Part de dins una veu digué:

—Ja va! Ja va!

El mestre palplantat al peu de la porta i els bessons, iguals i menuts, l'un a la seva dreta, l'altre a la seva esquerra, quedaven tan simètrics que feien pensar en unes setrilleres.

En eixir per la porta del replà de l'escala, l'Agneta, enlluernada, no els reconegué. Es posà la mà sobre els ulls per tal d'evitar l'excés de llum i tot baixant l'escala, en distingir-los, exclamà:

—Ai bona nina! Mireu! Però si són els Peres. Quin bon vent us porta, mainada?

Seguidament l'Agneta callà, tot esguardant el Sr. Lluís, amb posat d'extranyesa.

En Pere No, s'arrodoní d'ulls.

En Pere Sí, explicà:

—És el Sr. Lluís, el mestre. Us vol conèixer.

—A mi? Ai mare! Que t'empatolles? —i dirigint-se al Sr. Lluís afegí—. Però, que li han explicat aquest parell d'emmirallats?

—Veurà. Ells m'ha parlat molt de vostè i jo...

—Vosaltres? Vosaltres, a vegades xerreu massa —replicà l'Agneta—. En Pere No, es disparà:

—Ei, el Sr. mestre. Vol sentir de vos totes aquelles històries que sabeu de la vila i nosaltres l'hem acompanyat. És això, alguna malifeta?

—Ai pobre de mi! Bé. Passi. Passi i seguei, si li plau, —digué, com excusant-se, mentre assenyalava unes cadires de boga col·locades al volt d'una taula rodona.

—Ben segur que al Sr. Lluís li plauria de tastar aquella confitura —afirmà, en Pere Si, fent cara de bon minyó—.

—Pere! —el reptà el mestre.

—Murriot. Més que murriot. Mira que et conec, herbeta. Amb aquest paperot de desinteressat tu

sempre tires per casa —el renyà, somrient l'Agneta, tot dirigint-se a un armari raconer. En obrir-lo aparegueren files de pots de conserves, polidament col·locats damunt d'uns prestatges guarnits amb farbalants de papers de coloraines.

—Oh! No cal. No es molesti —s'excusa el mestre—.

—Ara no me la pot menysprear. Ha de tastar-la i dir-me amb tota franquesa, si es del seu gust.

No passà pas massa estona.

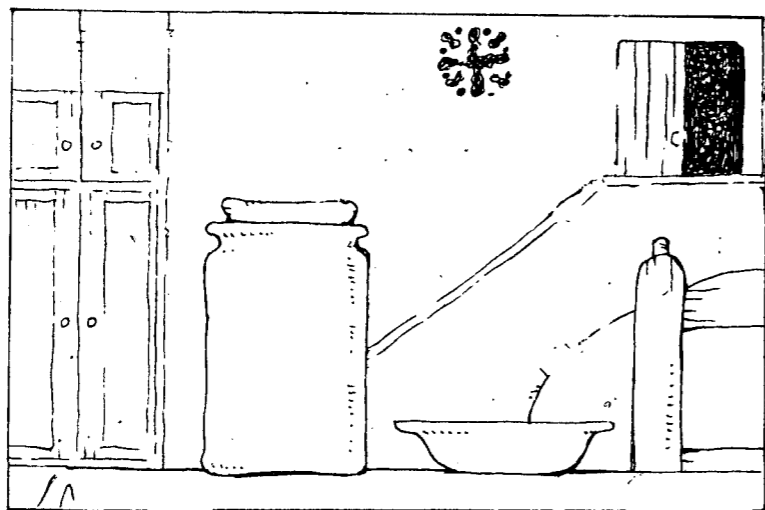
La taula era finament parada. Tovalles de fil perfumades. Platets de terrissa amb una flor ingènua decorant el fons. Culleres de boix. Pa del dia, llescat. Ametlles i avellanes en una cistelleta. Un porronet de vi dolç. I la garreta de configura acabada d'estrenar.

El Sr. Lluís s'ho passava a la dolça i tot paladejant, no podia estar-se de mirar tendrament en Pere Si, agraint-li el seu atreviment.

L'Agneta estava estofada. Satisfeta.

—La cara no ment —pensava—, al Sr. Lluís li plau la meva confitura. L'Agneta, adonant-se que els bessons s'esveraven un pèl massa, els proposà de remenar aquell calaix on hi guardava postals antigues i vells retrats de família. Ells s'hi avingueren. El Sr. Lluís li agrafà la bona mà en l'afer de confitures i la felicità per la traça mostrada amb el tracte amb el bessons. A poc a poc, anaren encetan conversa.

Mentrestant, els bessons, s'admiraven, com si fos el primer dia, d'aquells avantpassats de l'Agneta. N'hi havia dos, sobretot, que els tenien el cor robat. L'un era un oncle avi de l'Agneta. Barbut. D'ulls furiosos. Cofat amb una bona carlina. L'home havia estat un tradicionalista d'aquells que feia resar el Rosari, vulgues que no, a tot el poble reunit a la plaça. L'altre, era l'avi de l'Agneta de part de mare. Era sec com un buscall. Afaitat de cara. Cellaespès. D'ulls clars. I amb uns bigotis despenjats a banda i banda dels llavis. La seva cara parlava. Era la d'un republicà federal. I una de les seves dèries havia estat fer una costellada el dia del Divendres Sant. Ell i els seus adeptes s'instalaven part de fora de l'hostal de Can Magarri-nyes, just en el moment de passar la processó.

Jesús ens parla

Busqueu l'evangeli d'avui: Evangeli de Sant Mateu, capítol 6, versets del 24 al 34 (Mt 6:24-34).

Reflexionem: 1. Nostre Senyor ens estima molt, i vol que nosaltres l'estimem també molt.

2. Moltes vegades tenim moltes coses al cap: això, allò, allò altre. Ens preocupem i ens ocupem en moltes coses, i ens neguitegem per moltes altres... Però, ¿pensem en nostre Senyor que ens ha creat, que ens ha salvat i que ens estima tant?

3. Preguem sovint? Ens agrada participar en la celebració de l'Eucaristia tots els diumenges? Ens esforcem per comportar-nos com a nois i noies cristians a casa, a l'escola, a tot arreu?

El mossèn

CONTE

Per Teresa Collell

Els rodamóns

Un dia, l'home arribà satisfet.

No se sap pas de quin racó abandonat, havia tret una faldilla ramejada i un mocador que li feia bon conjunt.

Cridà la noieta que estava atrafegada cosint un pedaç sobre un altre pedaç esquinçat i li digué:

—Cuita, posat aquesta roba que t'he comprat i assajarem. Ja comença a ésser hora que t'espavilis.

Marta, sense replicar, es posà la faldilla i el mocador, i es presentà al seu davant.

L'home, li donà una ullada, i amb aire solemne començà de tocar una melodia, intentant en va, que la Marta iniciés a seguir el compàs.

Per més que maldà no pogué assolir veure-la dansar.

Quan va comprendre que per aquest camí acabarien malament, perquè la noieta tenia els ulls plens de llàgrimes, va resoldre deixar-ho córrer. Però, des d'aquell moment, l'home rondinaire, encara fou més aspre amb ella.

Arrossegant un carro ple d'atuell que volien ésser artístics, i per entre els quals s'albirava un càntir, una paella, un perolet... i d'altres coses per l'estil, feien via amb ells i un pobre ca, a qui el pèl no brillava pas gaire.

Anaven de poble en poble, de llogarret en llogarret, sense tenir mai un sostre més acollidor que l'arcada d'un pont o una inhospitalària pallissa.

En arribar a un poblet, començaven a treure de carro pals i cortines descolorides, i amb lligades i puntals agençaven amb poca estona, l'escenari de les seves actuacions.

Llavors, ell, es posava un barret llampant, agafava una trompeta, i, acompanyat del gos, que de tant en tant feia una extranya cabriola, feien el típic passat, seguits d'una colla de marrecs que reien i cridaven, engrescats per l'espectacle.

Mentrestant, Marta, sense poder descansar ni uns instants, després de la llarga caminada, improvisava la cuina.

Enceñia foc, anava a cercar aigua i amb quatre crostons de pa feia una sopa, de la qual s'atipaven tots: l'home, ella i el gos.

Si tenia diners, anava a una botiga a comprar vi, perquè, si després de l'actuació l'home no podia fer el trago, marxava enfadat cap a la primera taverna que trobava oberta i compareixia quan havien tancat l'última, molt entrada ja la nit, o bé a la matinada.

Quan això succeïa, es presentava en un estat lamentable, que esglaiava a la pobrissona.

Ella, que havia nascut en un país tan bell i tan enlairat, i tenia l'ànima sadollada de la blavor del cel, i de la pau de la muntanya, que trista i llarga trobava la nit!

Perquè la nit, ja hauria estat bonica amb el diàleg silent dels estels penjats en l'infinit.

Però, sense la inquietud i la basarda d'aquell ésser inconscient que l'omplia de neguit.

(Continuarà)

DIUMENGE 26

PRIMERA CADENA

- CIRCUIT ESTATAL**
10.00 CONCERT
10.30 EL DIA DEL SENYOR
11.30 HIPICA
11.35 POBLE DE DÉU
12.00 TEMPS I MARCA
15.00 TELEDIARI
15.20 INFORMACIÓ ESPORTIVA
15.35 LA VOLTA AL MÓN DE WILLY FOG
16.00 FAMA
16.55 I TANMATEIX T'ESTIMO
17.55 ESPECIAL MUSICAL
18.55 INFORMACIÓ ESPORTIVA
19.10 LOU GRANT
20.00 VAL MÉS PREVENIR
20.30 TELEDIARI
20.50 INFORMACIÓ ESPORTIVA
21.00 VOLTA CICLISTA A LA COMUNITAT VALENCIANA
21.10 A LA CAÇA DEL TRESOR
22.10 ESPANYA HISTORIA INMEDIATA
23.15 ESTUDI ESTADI
00.15 ESPECIAL ELECCIONS PAIS VASC
01.15 COMIAT

SEGONA CADENA

- CIRCUIT ESTATAL**
15.30 TAULER D'ANUNCIS
16.00 MUSICA I MÚSICS
16.30 ULTIMES PREGUNTES
17.00 ESTRENAS TV: "El mudo" (1979)
18.40 AVENTURES EN EL MISSISSIPPI
19.00 ELS PARES DELS NOSTRES PARES
20.00 FLAMINGO ROAD
21.00 EL DOMINICAL
22.00 LARGMETRATGE: "Los ambiciosos" (1959)
23.45 COMIAT
- CIRCUIT CATALÀ**
10.30 MISSA
11.20 DOCUMENTAL
11.35 MIRAMAR ESPORTIU
13.50 DOCUMENTAL
14.00 CARA A CARA

DILLUNS 27

PRIMERA CADENA

- CIRCUIT CATALÀ**
13.30 MIRAMAR ESPORTIU
14.00 CREAM I VIURE
14.25 MIRAMAR
- CIRCUIT ESTATAL**
15.00 TELEDIARI
15.35 PODER SIN GLORIA
16.25 LA TARDA
17.00 EL JOTGLAR I LA REINA
17.30 ELS RIUS
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 DABADABADA
19.00 PISTA LLIURE
20.00 CONSUM
20.30 TELEDIARI
21.05 HITCKCOCK: "Veneno"
21.30 LA CIUDADELA
22.25 VIURE CADA DIA
23.30 COMIAT

SEGONA CADENA

- CIRCUIT CATALÀ**
16.45 CICLE ACTORS EN PRIMER PLA: "Picasso Cantabile"
18.00 CINEMA COMIC
18.15 RONDALLES D'EUROPA
18.45 L'ESPORTIU DE LA TARDA
- CIRCUIT ESTATAL**
19.00 AGENDA
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 ARCO IRIS
20.00 ESTADIO-2
20.35 LA NIT DEL CINEMA ESPANYOL: "Alma de Dios" (1941)
23.45 TELEDIARI-3
00.15 TELE-ESPORT
00.30 COMIAT

DIMARTS 28

PRIMERA CADENA

- CIRCUIT CATALÀ**
13.30 COMARQUES
14.00 AL CALIU DE LA FELIU
14.25 MIRAMAR
- CIRCUIT ESTATAL**
15.00 TELEDIARI
15.35 PODER SIN GLORIA
16.25 LA TARDA
17.00 AUTORRETRATO
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 TENNIS
20.30 TELEDIARI
21.05 L'ARCA DE NOÉ
21.30 LA COMEDIA: "Aquí no paga nadie", de Dario Fo.
23.30 TD CIERRE
23.35 COMIAT

SEGONA CADENA

- CIRCUIT CATALÀ**
16.45 L'AVIA CUINA
17.15 PER MOLTS ANYS
18.15 PLANETA IMAGINARI
18.45 L'ESPORTIU DE LA TARDA
- CIRCUIT ESTATAL**
19.00 AGENDA
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 ARCO IRIS
20.00 AL AIRE LLIURE
20.30 AMB LES MANS A LA MASSA
21.00 MOVIOIA
22.00 SI JO FORA PRESIDENT
3.45 TELEDIARI-3
00.15 TELE-ESPORT
00.30 COMIAT

DIMECRES 29

PRIMERA CADENA

- CIRCUIT CATALÀ**
13.30 COMARQUES
14.00 CIENTIFICS
14.25 MIRAMAR
- CIRCUIT ESTATAL**
15.00 TELEDIARI
15.35 PODER SIN GLORIA
16.25 LA TARDA
17.00 EL IMPACTE DE LO NOU
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 DABADABADA

- 19.00 NOSALTRES
20.00 DEMASIADAS ESPOSAS PARA PATRICK
20.30 TELEDIARI
21.05 DINS D'UN ORDRE
21.30 SESSIÓ DE NIT: CICLE CINE NEGRE AMERICA: "El poder del mal" (1948)
23.30 TD CIERRE
23.35 TESTIMONI
23.40 COMIAT

NOTA:
Televisió Espanyola està esperant confirmar oficialment la retransmissió de l'encontre amistós de futbol, entre les seleccions nacionals de Luxemburg y Espanya, amb lo qual la programació de la nit restaria de la següent manera:
19.00 NOSALTRES
20.00 TELEDIARI
20.25 FUTBOL: "Luxemburg-Espanya"
22.30 SESSIÓ DE NIT: "El poder del mal"
23.55 TD CIERRE
00.00 TESTIMONI
00.05 COMIAT

SEGONA CADENA

- CIRCUIT CATALÀ**
16.45 VEURE MÓN
17.15 PUNT DE REUNIÓ
18.15 PLANETA IMAGINARI
18.45 L'ESPORT DE LA TARDA
- CIRCUIT ESTATAL**
19.00 AGENDA
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 ARCO IRIS
20.00 TEMPS DE PAPER
21.00 ESTUDI OBERT
22.45 LA BONA MÚSICA
23.45 TELEDIARI-3
00.15 TELE-ESPORT
00.30 COMIAT

DIJOUS 1

PRIMERA CADENA

- CIRCUIT CATALÀ**
14.00 LA TERRA I LA CENDRA
14.25 MIRAMAR
- CIRCUIT ESTATAL**
15.00 TELEDIARI
15.35 PODER SIN GLORIA
16.30 LA TARDA
17.00 D'AQUÍ CAP ENLLÀ
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 MICKI I DONALD
19.00 DE OLIMPIA A LOS ANGELES
20.00 DE PELLÍCULA
20.30 TELEDIARI
21.05 BONA NIT
22.30 COSAS DE DOS
23.05 EN PORTADA
23.50 TD CIERRE
23.55 COMIAT

SEGONA CADENA

- CIRCUIT CATALÀ**
16.45 TAULA DE SO
17.15 VOSTÈ PREGUNTA
18.15 INFANTIL
18.45 L'ESPORTIU DE LA TARDA
- CIRCUIT ESTATAL**
19.00 AGENDA
19.10 POSTA A PUNT

- 19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 ARCO IRIS
20.00 LEO CONTRA TODOS
21.00 FILA-7
21.55 CINE CLUB: CICLE: RITA HAYWORT: "Desde aquel beso" (1941)
23.45 TELEDIARI-3
00.15 TELE-ESPORT
00.30 COMIAT

DIVENDRES 2

PRIMERA CADENA

- CIRCUIT CATALÀ**
13.30 PARLAMENT
14.00 AIXÒ ÉS ESPECTACLE
14.25 MIRAMAR
- CIRCUIT ESTATAL**
15.00 TELEDIARI
15.30 PODER SIN GLORIA
16.25 LA TARDA
17.00 EL ARTE DE VIVIR
18.00 ¡HOLA NOIS!
18.10 BARRI SESAMO
18.35 LAS FABULAS DEL BOSCO VERT
19.10 ANDY ROBSON
19.30 DE CARA AL MÓN
20.00 AL GALOPE
20.30 TELEDIARI
21.05 UN, DOS, TRES
22.30 KENNEDY
23.30 TD CIERRE
23.35 CONCIERTO SENTIDO
00.25 COMIAT

SEGONA CADENA

- CIRCUIT ESTATAL**
15.30 ANIMALS SOTA EL SOL
16.00 MOZART
17.30 DARRERA FRONTERA
18.25 EN PARAL·LEL ELS JOVES
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 ARCO IRIS

- 20.00 LA CLAVE
00.15 TELEDIARI-3
00.45 TELE-ESPORT
01.00 COMIAT

DISSABTE 3

PRIMERA CADENA

- CIRCUIT CATALÀ**
10.30 LA GRESCA DEL SAC DE GEMECS/XERINOLA
12.30 DOCUMENTAL
13.00 APERITIU AMB...
13.30 UN MILIÓ PER AL MILLOR
14.30 RECALL INFORMATIU
15.00 QUE VOL VEURE?
- CIRCUIT ESTATAL**
11.00 COM HO VEUS
13.00 GENT JOVE
14.00 LAS CORTS ESPANYOLES
15.00 TELEDIARI
15.35 ELS PITUFOS
16.05 PRIMERA SESSIÓ: "La mujer de fuego" (1947)
17.45 DIBUIXOS ANIMATS
18.00 ERA UNA VEGADA... L'HOME
18.30 LLIBRES D'AVENTURES
19.30 VOSTÈ, PER EXEMPLE
20.30 TELEDIARI
20.55 MASH
21.20 INFORME SETMANAL
22.30 DISSABTE CINE: "Hollywood, Hollywood" (1976)
00.55 COMIAT

SEGONA CADENA

- CIRCUIT ESTATAL**
15.30 CAMPIONAT D'EUROPA D'ATLETISME
18.30 ESPECIAL: RAFAELA CARRA EN ARGENTINA
19.30 TALLER DE TEATRO
20.30 LA FINESTRA ELECTRÓNICA
22.00 TEATRE REIAL
24.00 COMIAT

TELEVISIÓ DE CATALUNYA

DIUMENGE, 26

- 21.00 TELENOTÍCIES
21.30 DALLAS: "La connexió Venecuela"
22.30 GOL A GOL

DILLUNS, 27

- 20.00 DIBUIXOS ANIMATS
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 CINEMA 3: "La herencia Ferramonti"

DIMARTS, 28

- 20.00 DIBUIXOS ANIMATS
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 ANGEL CASAS SHOW

DIMECRES, 29

- 20.00 DIBUIXOS ANIMATS
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 ESTOC DE POP
21.30 TELE-FICCIO: "Els viatges de Dominik Hide"

DIJOUS, 1

- 20.00 A LA RECERCA DE... "Els nens salvatges"
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 CAP DE SETMANA: "El Delta de l'Ebre"
21.30 A TOT ESPORT
22.00 ELS PROFESSIONALS: "Stake Out"
22.30 CAMP VEDAT

DIVENDRES, 2

- 20.00 DIBUIXOS ANIMATS
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 SÍ MINISTRE: "Càrrega pels amics"
21.00 EL MÓN DE WHICKER

DISSABTE, 3

- 18.30 BÀSQUET
20.00 DIBUIXOS ANIMATS
20.30 TELENOTÍCIES
21.00 JAZZ

TELE-CRITICA

Cicle Cine Negre

En el món actual existeix, com en totes les èpoques, i en major o menor proporció, la realitat de l'agressivitat.

Com podria preveure's, aquesta realitat també ha penetrat en els mitjans de comunicació social. I és a partir d'aquest moment, quan hom es pregunta: ¿la violència presentada en el mitjà, incita a la violència, o com diuen alguns, serveix al contrari, com a "desbloquejador" d'aquesta?

Es opinió general, que la tendència al sadisme pot manifestar-se en qualsevol persona, i que la

visió o narració de fets violents, en lloc d'apaivagar els ànims, els exalta i enardeix.

No diré que les pel·lícules que componen aquesta sèrie de "cine negre", segons denominació acceptada per a films d'aquestes característiques, no poden ser vistes per determinades persones, però si que m'atreveria a dir que, en general, no es veuen impunement.

Vivim en una època de fracassos i traumes, i no són precisament aquestes sèries les que més interessin.

Joan Sans

FILATÈLIA

Per Enric Graupera

El 9 de desembre de 1976, el Principat de Liechtenstein posà en circulació un segell dedicat al bisbe Ortlieb Von Brandis. Valor: 1'10 francs, reproduïx la seva tomba, color bru i or, format 31'8x50 mm., dissenyat pel professor Adalbert Pilch i gravat per Wolfgang Seidel.

Ortlieb nasqué al castell de Vaduz l'any 1430, fill de Wolfhard V, baró Von Brandis i de Verena, filla d'Albrecht, comte Von Werdenberg-Bludenz. L'any 1449, estudià teologia a Heidelberg. Sense encara ser ordenat de prevere, fou nomenat canonge i degà del Capítol de la catedral de Coire. Estudià Dret a Pavia. En el 1458, fou consagrat bisbe.

Ortlieb fou un bisbe de gran talent i de molta acció en una època molt conflictiva del seu país. Feu imprimir els primers llibres litúrgics "Breviarium Curiense" i "Directorium Chori" per a la seva diòcesi. Fomentà la construcció d'esglésies en ciutats i viles.

Morí el 25 de juliol del 1491. La seva tomba monumental de marbre, que ell mateix encomanà al mestre Jakob Russ l'any 1485, es troba a la catedral de Coire. El bisbe de Milà lloà la seva activitat i el presentà com a exemple d'home modest i piadós.

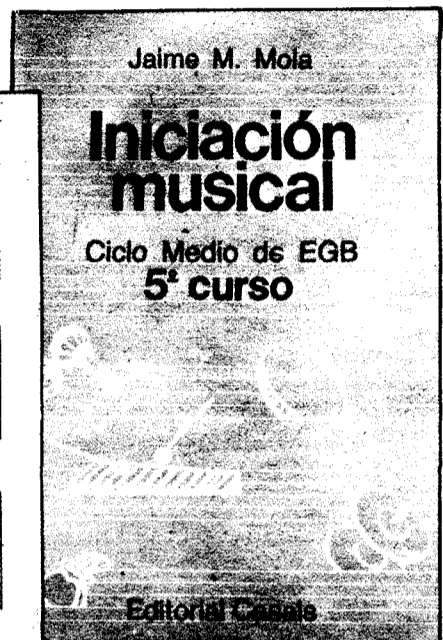
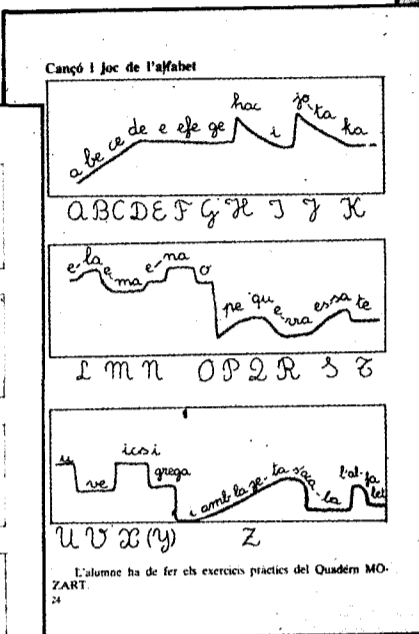
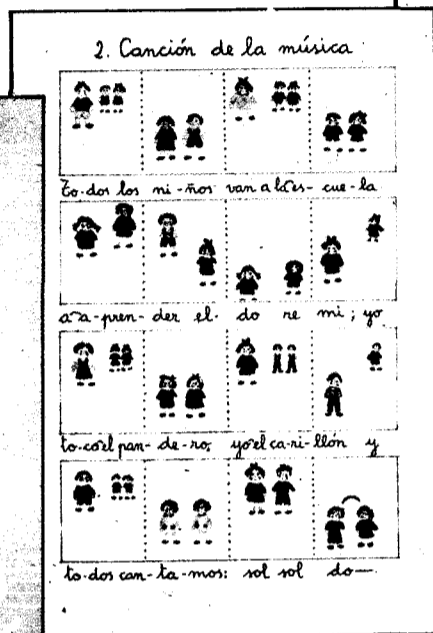
EDUCACIÓ MUSICAL

MÈTODE ACTIU INTEGRAL

MATERIAL DIDÀCTIC:

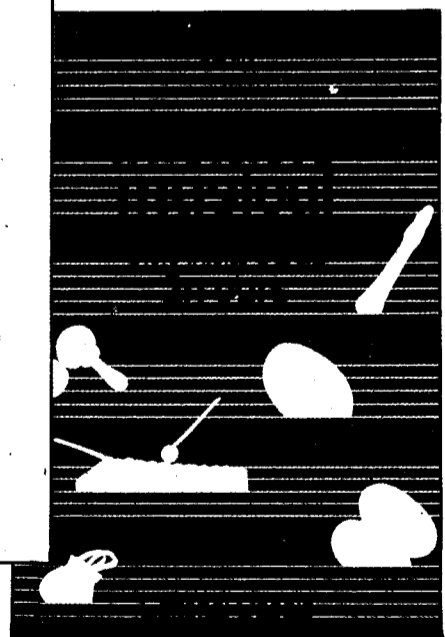
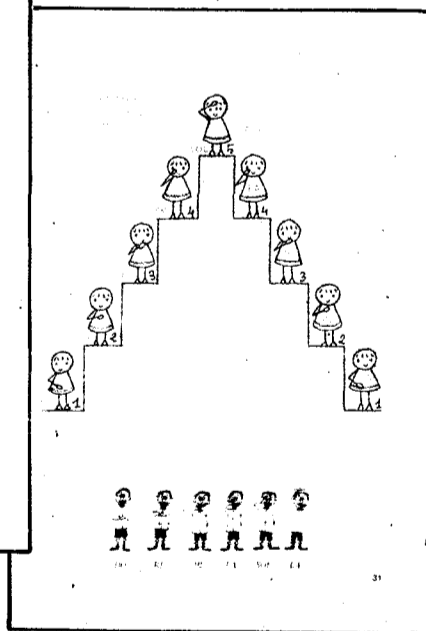
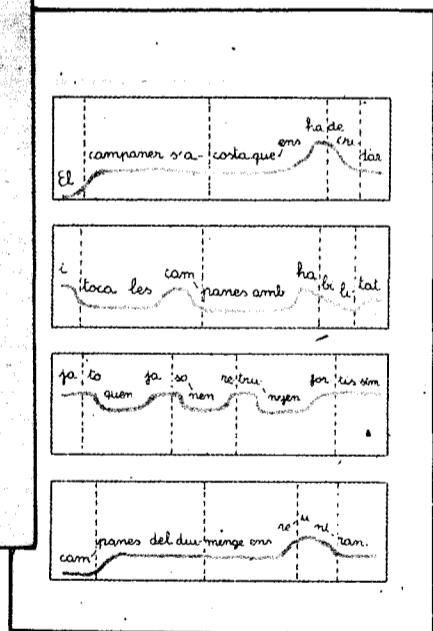
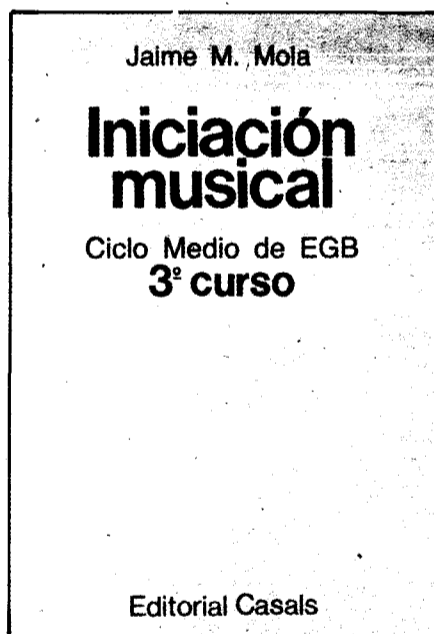
PREESCOLAR

«Ja faig música»
Llibre alumne, guia,
casete 1, casete 2.

CICLE INICIAL

«Iniciació musical»
Llibre 1r., quadern Mozart, casete 1.
Llibre 2n., quadern Vivaldi, casete 2.
Guia (de 1r. i 2n.)

EN PREPARACIÓ
CICLE MITJÀ

«Iniciació musical»
3r., 4rt. i 5è.

EDICIONS EN CATALÀ I CASTELLÀ

EDITORIAL CASALS

ESPECIALITZADA EN LLIBRES DIDÀCTICS
MATERNAL-PREESCOLAR-EGB-BUP

Casp, 79. Barcelona-13 Tels. 245 72 03-04